

ΟΥΙΛΛΙΑΜ ΣΑΙΞΠΗΡ

ΑΠΑΝΤΑ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

ΡΩΜΑΙΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΕΤΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΕΡΡΙΚΟΣ ΜΠΕΛΙΕΣ



ΚΕΔΡΟΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΜΠΕΛΙΕ
ΣΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΔΡΟΣ

ΕΥΓΕΝΙΟΣ Ο' ΝΗΛ: Ένα φεγγάρι για τους καταραμένους, Πόθοι κάτω από
τις λεύκες, Το πένθος ταιριάζει στην Ηλέκτρα

ΕΝΤΟΥΡΑΝΤ ΑΛΜΠΗ: Τρεις φηλές γυναίκες, Το μωρό, Η γίδα, Ποιος φοβάται
τη Βιρτζίνια Γουλφ, Ευαίσθητη ισορροπία

ΑΝΤΟΝ ΤΣΕΧΩΦ: Μονόπρακτα, Οι τρεις αδελφές, Ο βυσσινόκηπος, Ιβάνωφ

ΑΛΑΝ ΜΠΙΕΝΝΕΤ: Φωνές (Τέσσερις μονόλογοι)

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΙΟΝΕΣΚΟ: Η φαλακρή τραγουδίστρια, Το μάθημα, Οι καρέκλες,
Ο Ζακ ή η υποταγή, Ο αρχηγός, Το παιχνίδι της σφαγής, Ρινόκερος,
Ο βασιλιάς πεθαίνει, Μαχμπέτ, Αμεντέ, Δολοφόνος χωρίς ανταμοιβή,
Θύματα του κατήκοντος

ΣΑΜΙΟΥΕΛ ΜΠΕΚΕΤ: Ευτυχισμένες μέρες

ΑΡΘΟΥΡ ΜΙΛΛΕΡ: Ήταν όλοι τους παιδιά μου, Ψηλά απ' τη γέφυρα

ΟΥΙΛΙΑΜ ΣΑΙΞΠΗΡ: Άπαντα Θεατρικά, 37 τόμοι

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΣΑΙΞΠΗΡ

ΟΥΙΛΛΙΑΜ ΣΑΙΞΠΗΡ

ΡΩΜΑΙΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΕΤΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΕΡΡΙΚΟΣ ΜΠΕΛΙΕΣ

ΕΒΔΟΜΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΚΕΔΡΟΣ

ISBN 978-960-04-3449-1

Τίτλος πρωτοτύπου:
WILLIAM SHAKESPEARE:
ROMEO AND JULIET

© Ερρίκος Μπελιές, 2007
© Εκδόσεις Κέδρος, Α.Ε., 2007
www.kedros.gr
e-mail: books@kedros.gr

ΣΑΙΞΠΗΡ = ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ

ΜΟΡΦΗ → ΠΕΡΙΕΚΟΜΕΝΟ = ΕΝΝΟΙΑ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Εσκαλος

Πάρης

Μοντέγος

Καπουλέτος

Γέρος

Ρωμαίος

Μισκούπιος

Μπενθάλιο

Τυβάλλος

Πατήρ Λαορέντιος

Πατήρ Ιωάννης

Βαλτάσσος

Σαμφών

Εκρέγκορν

Πήτσερ

Αβραάμ

Φαρμακοποιός

Νεκρός ακόλουθος

Ιουλιέτα

Κυρία Καπουλέτου

Κυρία Μοντέγου

Παραμάννα

Χορός

Πρίγκιπας της Βερόνας

Νεαρός άρχοντας, συγγενής του πρίγκιπα

Αρχηγός οικογένειας εχθρικής προς τους Καπουλέτους

Αρχηγός οικογένειας εχθρικής προς τους Μοντέγους

Συγγενής του Καπουλέτου

Γιος του Μοντέγου

Συγγενής του πρίγκιπα και φίλος του Ρωμαίου

Ανιψιός του Μοντέγου, ξάδελφος και φίλος του Ρωμαίου

Ανιψιός της κυρίας Καπουλέτου

Φραγκισκανός μοναχός

Ομοίως

Υπηρέτης του Ρωμαίου

Υπηρέτης των Καπουλέτων

Ομοίως

Υπηρέτης της παραμάννας της Ιουλιέτας

Υπηρέτης των Μοντέγων

Στη Μάντσα

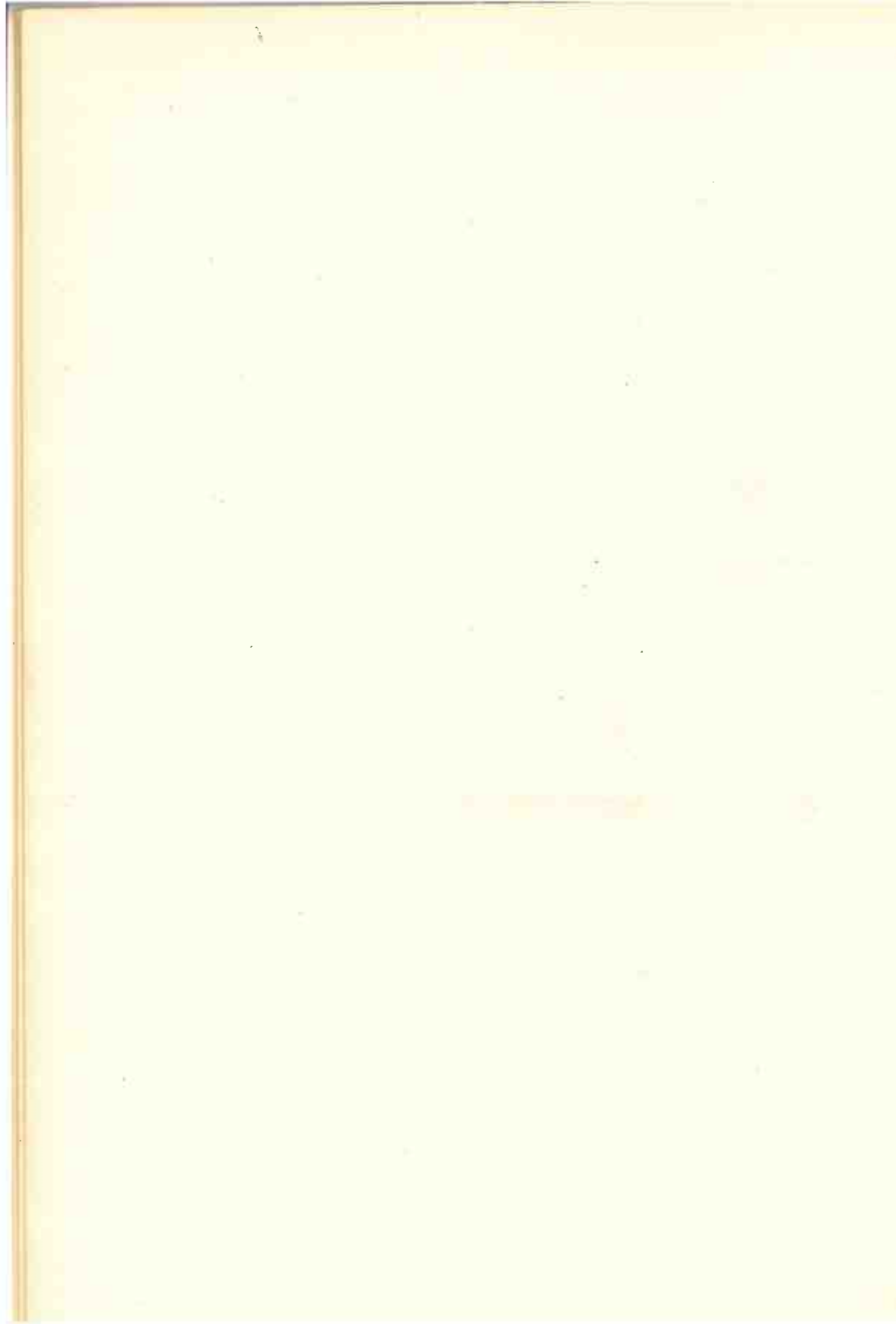
Του Πάρη

Κόρη του Καπουλέτου

Συγγενείς των δύο οικογενειών, μουσικοί, καλεσμένοι, αξιωματούχοι, φρουροί, πολίτες της Βερόνας, ακόλουθοι, υπηρέτες

Η ΣΚΗΝΗ

Στη Βερόνα και στη Μάντσα



ΠΡΟΛΟΓΟΣ

(Μπαίνει ο Χορός)

ΧΟΡΟΣ

Δύο οικογένειες ίδιες σε αρχοντιά
(στην όμορφη Βερόνα, όπου το έργο μας αρχίζει)
μπλέκουν σε διαμάχες από εχθρότητα παλιά:
καθένας μ' αίμα συμπολίτη του το χέρι μαγαρίζει.
Απ' τα μοιραία σπλάχνα αυτών των δύο εχθρών
ένα ζευγάρι καημένων εραστών θα λάμψει
που ο σκληρός τους θάνατος την έριδα ετών
όλων τους των προγόνων σε διπλό μνήμα θα θάψει.
Την τρομερή πορεία του στιγματισμένου έρωτά τους
και των γονέων τους την άκρατη μανία
ανέκοψε μόνον ο απελπισμένος θάνατός τους:
δύο ώρες στη σκηνή μας θ' αναλύσουμε αυτή την ιστορία.
Με προσοχή ακούστε μας και, αν κάτι μας ξεφύγει,
θα προσπαθήσουμε σκληρά η απώλεια να είναι λίγη.

(Βγαίνει ο Χορός)

ΠΡΩΤΗ ΠΡΑΞΗ

ΣΚΗΝΗ 1

(Πλατιά της Βερόνας)

(Μπαίνουν ο Σαμφών και ο Γκρέγκορ με σπαθιά και σκουτάρια)

Καλωσόρισ!

ΣΑΜΨΩΝ

Μα, φυσικά, Γκρέγκορ, γιατί κάτι τέτοια εμείς δεν τα σηκώνουμε.

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

Σωστά, δεν είμαστε αγθοφόροι.

ΣΑΜΨΩΝ

Εννοώ, αν σηκώσουν ανάστημα, θα τους ριχτούμε.

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

Να τους ριχτούμε, αρκεί να μην βγούμε εμείς ριγμένοι.

ΣΑΜΨΩΝ

Αμα μου κολλάνε, εγώ ορμάω.

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

Ναι, κι όταν ορμάς, δεν κολλάς σε τίποτα.

ΣΑΜΨΩΝ

Τα παλιόσκυλα, (οι Μοντέγοι, μου τη δίνουνε.

I. 1

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

Άμα σου τη δίνουνε, μην την παίρνεις, γιατί οι γενναίοι άντρες δεν παίρνουνε, δίνουνε — μαχαιριές! Άμα σου τη δίνουνε, σημαίνει ότι τις έχεις φάει.

ΣΑΜΨΩΝ

Άντρα ή γυναίκα απ' τους Μοντέγους να δω, όποιο παλιόσκυλο απ' αυτή την οικογένεια, στον τοίχο θα κολλήσω και θα το πετάξω σαν σκουπίδι στη μέση του δρόμου.

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

Δεν είσαι δούλος να κολλήσεις στον τοίχο.

ΣΑΜΨΩΝ

Σωστά, γιατί και οι γυναίκες, που είναι πλάσματα αδύναμα, στριμώχνονται στον τοίχο. Το βρήκα: θα ρίχνω σαν σκουπίδια στη μέση του δρόμου τους άντρες των Μοντέγων και θα στριμώχνω τις γυναίκες τους στον τοίχο.

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

Η διαμάχη ανάμεσα στ' αφεντικά μας έφτασε και σ' εμάς, τους ανθρώπους τους.

ΣΑΜΨΩΝ

Τέλος πάντων. Εγώ θα φερθώ σαν τύραννος, θα λιανίσω τους άντρες και θα κάνω ό,τι πρέπει στις γυναίκες: θα τους πάρω τα κεφάλια.

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

Θα πάρεις τα κεφάλια των γυναικών;

ΣΑΜΨΩΝ

Θα τους πάρω ό,τι θέλω — το κεφάλι, την παρθενιά τους — κι εσύ παρ' το όπως θέλεις.

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

Εκείνες να δούμε πώς θα το πάρουν.

ΣΑΜΨΩΝ

Αυτό θα το καταλάβουν όταν τις στριμώξω. Γιατί εμένα το αίμα μου βράζει.

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

Αμα δεν έβραζε, θα ήσουνα σαν φάρι, σαν μπακαλιάρος ξερός. Βγάλε το πράμα σου: έρχονται οι Μοντέγοι.

(Μπαίνουν ο Αβραάμ και ένας άλλος υπηρέτης των Μοντέγων)

Μοτσεγος

ΣΑΜΨΩΝ

Να το σπαθί μου, γυμνό! Όρμα εσύ, κι εγώ είμαι πίσω σου.

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

Πίσω μου, για να την κοπανήσεις;

ΣΑΜΨΩΝ

Μην με φοβάσαι εμένα.

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

Μα την Παναγία, σε τρέμω.

ΣΑΜΨΩΝ

Ας έχουμε τον νόμο με το μέρος μας — εκείνοι να κάνουν την αρχή.

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

Θα τους αγριοκοιτάξω καθώς θα περνάω, κι ας το πάρουν όπως θέλουν.

ΣΑΜΨΩΝ

Όπως τους παίρνει. Εγώ θα τους δείξω δάχτυλο — που θα είναι ντροπή να το καταπιούνε.

ΑΒΡΑΑΜ

Σ' εμάς δείχνεις δάχτυλο, κύριος;

ΣΑΜΨΩΝ

Δείχνω δάχτυλο, κύριος.

ΑΒΡΑΑΜ

Σ' εμάς το δείχνεις, κύριος;

ΣΑΜΨΩΝ

(Στον Γκρέγκορυ, κρυφά) Έχουμε τον νόμο με το μέρος μας, αν του πω ναι;

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

(Στον Σαμφών, κρυφά) Όχι.

ΣΑΜΥΩΝ

Όχι, κύριος, δεν το δείχνω σ' εσάς, αλλά το δείχνω, κύριος.

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

Θες καβγά, κύριος;

ΑΒΡΑΑΜ

Καβγά, κύριος; Όχι, κύριος.

ΣΑΜΥΩΝ

Όχι, γιατί, άμα θες, κύριος, εγώ είμαι μέσα. Γιατί ο αφεντικός μου είναι το ίδιο καλός με τον δικό σου.

ΑΒΡΑΑΜ

Να σου πω —

(Μπαίνει ο Μπεινβόλιο)

ΓΚΡΕΓΚΟΡΥ

(Διακόπτει τον Σαμψών, γιατί βλέπει τον Τυβάλτο να πλησιάζει. Κρυφά) Πες «καλύτερος». Κοίτα, έρχεται ένας συγγενής του αφεντικού μας.

ΣΑΜΥΩΝ

(Επὶ τον Αβραάμ) Ναι, καλύτερος, κύριος.

ΑΒΡΑΑΜ

Ψεύτη!

ΣΑΜΥΩΝ

Βγάλτε τα σπαθιά σας, αν είστε άντρες. Γκρέγκορυ, εσύ το κόλπο σου, τη στριφογυριστή σου μαχαιριά.

(Είφομαχούν. Ο Μπεινβόλιο χτυπάει τα σπαθιά τους με το δικό του)

ΜΠΕΙΝΒΟΛΙΟ

Χωρίστε, ηλίθιοι! Μέσα τα σπαθιά σας! Τρελαθήκατε;

(Μπαίνει ο Τυβάλτος)

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Μα, τι; Τραβάς σπαθί σ' αυτούς τους καχομοίρηδες; Γύρνα προς τα δω, Μπεινβόλιο: θα πεθάνεις!

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Εγώ κοιτάω να τους ηρεμήσω. Βάλε στη θήκη το σπαθί σου, η βόηθα με κι εσύ να τους χωρίσουμε.

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Τι; Με το σπαθί στο χέρι και θέλεις, λες, να τους ηρεμήσεις!

Ηρεμία! Μισώ αυτήν τη λέξη, όπως μισώ την κόλαση, όλους τους Μοντέγους, κι εσένα: φυλάξου, δειλέ!

(Ξιφομαχούν. Μπαίνουν τρεις τέσσαρις Πολίτες οπλισμένοι)

ΠΟΛΙΤΕΣ

Ρόπαλα, τσεκούρια και λόγγες. Βαράτε, τσακίστε τους! Κάτω οι Μοντέγοι! Κάτω οι Καπουλέτοι! Κάτω οι Μοντέγοι!

(Μπαίνουν ο Καπουλέτος φορώντας το νυχτικό του και η Κυρία Καπουλέτου)

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Τι φασαρία είν' αυτή; Φέρτε μου τη σπάθα μου!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Πατερίτσα, πατερίτσα! Τι να το κάνεις το σπαθί;

(Μπαίνουν ο Μοντέγος και η Κυρία Μοντέγου)

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Το σπαθί μου, λέω! Να, ήρθε κι ο Μοντέγος, που με φοβερίζει με τη λεπίδα του!

ΜΟΝΤΕΓΟΣ

Κάθαρμα, Καπουλέτο! (Στη γυναίκα του) Μην μ' αγγίζεις! Άσε με!

ΚΥΡΙΑ ΜΟΝΤΕΓΟΥ

Ούτε βήμα δεν θα κάνεις! Μην πιάς γυρεύοντας! ^{ωρ έχω}

(Μπαίνουν ο Πρίγκιπας Έσκαλος και η ακολουθία του)

Σι! Εαντος Είται

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Ανυπόταχτοι άνθρωποι, εχθροί της ειρήνης, που μαγαρίζετε το ατσάλι των σπαθιών σας με το αίμα των συμπολιτών σας! Έι, δεν μ' ακούν; Έι! Δεν είστε άνθρωποι εσείς, είστε

θηρία ανήμερα, που σβήνετε τη φλόγα της ολέθριας μανίας σας
στις πορφυρές πηγές που αναβλύζουν απ' τις φλέβες σας!

Για να μην το πληρώσετε με άγρια βασανιστήρια,
αφήστε τ' άνομα σπαθιά σας απ' τα ματωμένα χέρια σας
κι ακούστε την οργισμένη απόφαση του ηγεμόνα σας.

Τρεις εμφύλιες συγχρούσεις με ασήμαντες αιτίες

έχετε προκαλέσει, γερο-Καπούλετο και γερο-Μοντέγο,

που ταράξαν την ησυχία της πόλης μας

και κάνανε τους σεβαστούς πολίτες της Βερόνας

να βγάλουνε τα επιβλητικά κοσμήματά τους και ν' αρπάξουνε

στα γερασμένα χέρια τους κοντάρια σκουριασμένα

απ' την πολύχρονη ειρήνη για να σταματήσουν το δικό σας

αρρωστημένο μίσος! Εάν ταράξετε άλλη μία φορά τους δρόμους μας,

θα το πληρώσετε με τη ζωή σας και οι δύο!

Ετούτη τη φορά, όλοι οι υπόλοιποι διαλυθείτε:

Καπούλετο: εσύ θα 'ρθεις μαζί μου, κι ισένανε, Μοντέγο,

σε περιμένω το απόγευμα στο σπίτι μου, όπου δικάζω,

κι εκεί θα μάθεις τις περαιτέρω αποφάσεις μου.

Για τελευταία φορά: αν δεν διαλυθείτε αμέσως, θα πεθάνετε!

(Βγαίνουν όλοι εκτός από τον Μοντέγο, την Κυρία Μοντέγου και τον Μπενβόλιο)

ΜΟΝΤΕΓΟΣ

Ποιος ξανάβαλε φωτιά στην παλιά μας έχθρα;

Πές μου, ήσουν εδώ απ' την αρχή, ανιψιέ μου;

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Όταν ήρθα, βρήκα τους ανθρώπους σας να μαλώνουν

με τους υπηρέτες του εχθρού σας. Αμέσως έβγαλα το σπαθί μου

να τους χωρίσω, κι εκείνη τη στιγμή έφτασε ξαναμμένος

ο Τυβάλτος, που αρχισε να με βρίζει άγρια

και να κραδαίνει το σπαθί του πάνω απ' το κεφάλι μου,

λες κι ήθελε να κόψει τον αέρα — αλλ' αυτός, απλήγωτος,

του σφύριζε χλευαστικά. Κι εκείνη την ώρα που μονομαχούσαμε,

ανταλλάσσαντας σπρωξιές και γτυπήματα, έφταναν

όλο και περισσότεροι πολίτες παίρνοντας το ένα ή το άλλο μέρος:

ωσότου ήρθε ο Πρίγκιπας και μας χώρισε.

ΚΥΡΙΑ ΜΟΝΤΕΓΟΥ

Πού είναι ο Ρωμαίος; Τον είδες σήμερα;

Ω, πόσο χαίρομαι που δεν έπηρε μερος στη συμπλοκή!

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Κυρία, μια ώρα πριν ο θεϊκός ήλιος προβάλλει
στο χρυσαφένιο παράθυρο της ανατολής, μια κρυφή ανησυχία
μ' έκανε να βγω να πάρω λίγο αέρα και προχωρώντας
κατά τη δυτική μεριά της πόλης, είδα τον γιο σας πρῶι πρῶι
να περπατάει προς το δασάχι με τις συκομουριές.

Πήγα να τον πλησιάσω, αλλ' αυτός με πήρε είδηση
και χώθηκε μες στις σκιές του δάσους. Κι εγώ

— κρίνοντας τη διάθεσή του απ' τη δικιά μου,
που, όταν με βασανίζουν προβλήματα, γυρεύω πιο πολύ
τη μοναξιά και δεν ανέχομαι ούτε τον εαυτό μου —
έκανα το κέφι μου, που ήταν το ίδιο με το δικό του,
(και τον απέφυγα, όπως μ' απέφυγε κι εκείνος).

ΜΟΝΤΕΓΟΣ

Πολλές φορές τον έχουν δει εκεί ξημέρωμα
με δάκρυα να πληθαίνει την πρωινή όρσηά
και μ' αναστεναγμούς τα σύννεφα να σκοτεινιάζει.

Και μόλις ο ήλιος, η χαρά του κόσμου, αρχίζει από την άκρη
της ανατολής ν' ανοίγει τα βαριά παραπετάσματα
στην κλίνη της Αυγής, βαρύθυμος ο γιος μου
φεύγει από το φως, τρυπώνει στο δωμάτιό του,
όπου αμπαρώνει τα παράθυρα, κλειδώνει απέξω
το γλυκό φως της ημέρας και ζει σε νύχτα τεχνητή.

Μαύρη κι απαίσια η μοναξιά του αυτή θ' αποδειχτεί,
εκτός αν τα μυαλά του αλλάξει κάποια συμβουλή σωστή.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Εσείς, θεέ μου, έχετε ποια είναι η αιτία;

ΜΟΝΤΕΓΟΣ

Ούτε ξέρω, ούτε μπορώ να μάθω από τον ίδιο.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Τον έχετε πείσει, με κάποιον τρόπο, να μιλήσει;

ΜΟΝΤΕΓΟΣ

Μα, φυσικά, κι εγώ και άλλοι φίλοι. Όμως αυτός σύμβουλο της καρδιάς έχει μόνο τον εαυτό του — δεν ξέρω πόσο σωστό — και παραμένει απρόσιτος· περικλειστος σαν το μπουμπούκι, που κατατρώνει το μέσα του σκουλήκι φθονερό, προτού ανοίξει τα μυρωδάτα φύλλα του, προτού χαρίσει στον κόσμο την ομορφιά του. Εάν μπορούσα να μάθω την αιτία γι' αυτό τον κατήμō του, θα φρόντιζα αμέσως να βρω το γιατρικό του.

(Μπαίνει ο Ρωμαίος)

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Να τος, έρχεται. Εσείς πηγαίνετε, κι εγώ θα προσπαθήσω — αν δεν μου τ' αρνηθεί στεγνά — τη θλίψη να ενταπίσω.

ΜΟΝΤΕΓΟΣ

Ελπίζω να 'σαι τυχερός, να βρεις την ευκαιρία και όλα να τα μάθεις απ' το στόμα του. Εμείς πάμε, κυρία.

(Βγαίνουν ο Μοντέγος και η Κυρία Μοντέγου)

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Καλημέρα, ξάδελφε.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Είναι τόσο νωρίς ακόμα;

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Πριν λίγο χτύπησε εννιά.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αχ, οι θλιμμένες ώρες περνάνε τόσο αργά!
Ο πατέρας μου δεν ήταν αυτός που είδα να φεύγει;

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Ναι, ποια θλίψη ^{και αρπάζει} μαράννει τις ώρες του Ρωμαίου;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Η θλίψη ^{που} ~~ότι~~ δεν έχει αυτό που θα ^{καταλά} σου τις έκανε στιγμές.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Τον έρωτα;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Την έννοια. ^{Εκτός}

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Του έρωτα;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Εκείνης που έχω ερωτευτεί.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Ω, ναι, γιατί ο έρωτας να είναι τόσο γλυκός στην όψη και στην πράξη να γίνεται τόσο τυραννικός και άσπλαχνος;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ναι, πώς γίνεται ο Έρωτας, που 'χει τα μάτια του δεμένα, να βρίσκει στα τυφλά όσα έχει επιλεγμένα;

Πού θα φάμε; Μη χειρότερα! Τι φασαρία έγινε πάλι;

Αλλ' άσε, μην μου πεις, τα έχω μάθει όλα.

Η έχθρα φέρνει πολλά δεινά, ^{αλλά περισσότερα η αγάπη.}

Ω εριστική αγάπη, ω έχθρα αγαπησιάρα — ιδέστε.

το σύμπαν γίνεστε, κι από το τίποτα γεννιέστε!

Ω αβάστακτη ελαφρότητα, σοβαροφανής κενότητα,

δύσμορφο χάος από θελκτικές μορφές!

Πούπουλο μολυβένιο, λαμπερή καπνιά, χρύα φωτιά,

νόσφη υγεία, άγρυπνος ύπνος, ^{που τον ύπνο αρνιέται!}

Έτσι είναι κι ο έρωτας που έχω στην καρδιά μου,

αν κι η καρδιά μου είν' άδεια απ' αυτόν τον έρωτα.

Μα, δεν γελάς;

Εδώ εκφράζει... το κέντρο
κι είναι πολύ
- θα περισσότερο κι άγρια

που... Σίγουρα, ό,τι είναι,
που δεν είναι ό,τι είναι
κάθε τι άνωθετο

Κάθε τι άνασχυώδειται
στο Άντίθετο
Η Αλήθεια τους ή
ΕΝΟΤΗΤΑ

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Δεν ξέρω αν είναι για γέλια (ή) για κλάματα, ξάδελφε.

ΑΠΕΙΡΗ ΑΣΚΗΤΙΚΗ
ΚΡΙΣΗ

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τι, καλέ μου;

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Αυτό που την ευγενική καρδιά σου τη βαρύνει.

ΕΝΝΟΙΑ

ΡΩΜΑΙΟΣ

Πάντα έτσι γίνεται: η αγάπη παρεμβαίνει.

Τη θλίψη που το στήθος μου πλακώνει

έρογεται η δικιά σου η συμπόνια και τη μεγαλώνει.

Τα φιλικά σου αισθήματα έπρεπε να τα χρύφεις,

γιατί κι αυτά βάρος προσθέτουν στις δικές μου θλίψεις.

Καπνός ο έρωτας, που η λαύρα των στεναγμών στηρίζει:

όταν ελευθερώνεται ο καπνός, φωτιά η ματιά των εραστών τυαλίζει,

αλλ' όταν εμποδίζεται, θάλασσα ολόκληρη δακρύων αναβλύζει.

Τι άλλο είν' ο έρωτας; Τρέλα γεμάτη σωφροσύνη.

Ήνατηφόρο δηλητήριο και γιατρικό που όμορφη ζωή μάς δίνει
Σάδελφε, σε χαιρετώ.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Περίμενε, θα 'ρθω μαζί σου, κάνε λιγάκι υπομονή:

αν φύγεις και μ' αφήσεις, θα μου κακοφανεί.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ω, έχω χάσει τον εαυτό μου, δεν με αναγνωρίζω:

ο αληθινός Ρωμαίος — γιατί εγώ δεν είμ' εγώ — αλλού γυρίζω.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Άσε τ' αστεία και λέγε ποια αγαπάς;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Θες να σ' το πω σοβαρά; Με βογκητά;

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Με βογκητά, όχι. Αλλά, σοβαρά, ναι. Λέγε.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ζητάς από άρρωστο να κάνει διαθήκη;
Κανονικά, ούτε κουβέντα πρέπει σε κάποιον τόσο άρρωστο!
Πάντως, σοβαρά (ξάδελφε), είμ' ερωτευμένος με κάποια.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Δεν έπεσα και πολύ έξω.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ναι, ξέρεις καλό σημάδι. Και είναι και πολύ ωραία.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Τ' ωραίο σημάδι το πετυχαίνεις πιο εύκολα.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Εδώ ξαστόχησες. Του Έρωτα η σαίτα δεν την ακουμπάει:
πανέξυπνη είναι σαν την Άρτεμη — μπορεί και ξεγλιστράει.

ΙΣΧΑΤΟΤΗΤΑ

Και η αγνότητά της την έχει διπλοθωρακίσει:
το βέλος του Ερωτιδέα δεν μπορεί να την τρυπήσει.

Δεν επιτρέπεται να την πολιορκούνε με γλυκόλογα,
και, φυσικά, δεν απαντάει στις ερωτικές ματιες,
ούτε δέχεται δώρα που θα κολάζαν ως και άγιο.

Ω, είναι πολύ πλούσια σε ομορφιά, αλλά τι να το κάνει;
Τον πλούτο της μέσα στο μνήμα θα ξοδέψει, άμα πεθάνει.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Μα, τι, έχει ορκιστεί να μην γνωρίσει καμία εμπειρία;

νέστη αγνή

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ναι, κι αυτό σημαίνει μεγάλη ψυχική φιλαργυρία,
χωρίς που με τη στέρηση μακραίνεται το κάλλος
και χάνεται γιατί δεν θα αξιωθεί να το κληρονομήσει άλλος.

Τόσο όμορφη και γνωστική, σοφά ωραία, που κερδίζει
μία θέση στον παράδεισο μόνο και μόνο γιατί μ' απελπίζει.

Έχει ορκιστεί να μην ερωτευτεί ποτέ — ω, τι όρκος αυστηρός! —,
γι' αυτό κι εγώ είμαι τώρα ζωντανός νεκρός.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Εμένα άκου βγάλ' την απ' το μυαλό σου.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ωραία, μάθε με συ πώς να ξεχνάω να τη σκέφτομαι!

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Δώσε στα μάτια σου τη λευτεριά τους: άσε τα να πλανηθούνε σε άλλες ομορφιές.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αυτό θα μ' έκανε να εκτιμήσω πιο πολύ τη δικιά της ομορφιά. Οι καλύτερες μάσκες που θωπεύουν τα μέτωπα των ωραίων γυναικών είναι μαύρες για να φανταζόμαστε ομορφότερο το πρόσωπο που κρύβουν. Όποιος έχασε το φως του δεν μπορεί να ξεχάσει τον θησαυρό που στερηθήκανε τα μάτια του.

Δείξε μου την ωραιότερη καλλονή: η ομορφιά της θα είναι σαν σημείωση σε περιθώριο βιβλίου, όπου θα διαβάσω πόσο ασύγκριτη είναι η ομορφιά της άλλης.

Σε χαιρετώ: δεν μπορείς να με μάθεις πώς να ξεχάσω να ξεχνώ

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Θα το προσπαθήσω, και τη ζωή μου ας γάσω.

(Βγαίνουν)

Τρίτη πράξη
Περίοδος Ηερικουίος

ΣΚΗΝΗ 2

(Δράμος της Βιρόνας)

(Μπαίνουν ο Καπουλέτος, ο Πάρης και ένας Υπηρέτης)

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Και ο Μοντέγος το ίδιο ακριβώς δεσμεύτηκε,
γιατί θα έχει τις ίδιες κυρώσεις και νομίζω
πως δεν είναι δύσκολο γι' ανθρώπους της δικιάς μας ηλικίας
να έχουμε πια ειρήνη μεταξύ μας.

ΕΙΡΗΝΗ

ΠΑΡΗΣ

Κι οι δύο είστε άτομα με υπόληψη και είναι κρίμα
που τόσα χρόνια ζείτε με τέτοια εχθρά. Όμως,
άρχοντά μου, ποια είναι η απάντησή σας στο αίτημά μου;

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Σου ξαναλέω αυτό που σου 'χω ξαναπεί. Η κόρη μου
είναι μικρή ακόμα — (τον κόσμο δεν τον ξέρει:
δεν έχει καλά καλά περάσει τα δεκατέσσερα!
Όταν και το δεύτερο καλοκαίρι από τώρα θα έχει μαραθεί,
βλέπουμε αν είναι ώριμη για γάμο — το θέμα τότε θα κριθεί.

ΠΑΡΗΣ

Νεότερές της έχουν γίνει κιόλας μάνες ευτυχισμένες.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Όσες έγινανε τόσο νωρίς είναι ήδη τσακισμένες.
Η γη όλες τις ελπίδες μου έχει καταπιεί, μόνον αυτή
την κόρη μ' άφησε, μοναδική επίγεια χαρά μου.

αλλά δὲ εἶναι διὰ τοῦ
αὖν 3 πράξη

Ὅμως εὐὶ πλησίασέ την, Πάρη μου, κέρδισε την καρδιά της,
κι ἄλλο τι θέλω ἐγώ: ἡ ἀπόφαση θὰ ᾖ δικιά της. Μερόε-ολε
Και, αν ἐκεῖνη θέλει νὰ σε παντρευτεῖ καὶ συμφωνήσει,
ἡ συγκατάθεσή μου τὴ δικιά σας θέληση θὰ ἐπισφραγίσει.

Απόψε δίνω, ὅπως ξέρεις, τὴν πατροπαράδοτη γιορτὴ μου,
ὅπου ἔχουν κληθεῖ νὰ ἐρθοῦν ὅλοι οἱ φίλοι κι οἱ γνωστοί μου,
κι εὐὶ, βεβαίως, ἀνάμεσά τους — ἄλλος ἓνας
καλόδεχτος καὶ προσφιλὴς ὅσο κανένας.

Στο ἀρχοντικό μου ἀπόψε καλεσμένες θὰ μποῦν
αιθέριες κοπέλες που σαν ἐπίγεια ἀστρα λάμπουν.
Αὐτὴ τὴν ευφροσύνη που κάθε φλογερὸς νέος ποθεῖ,
ὅταν ὁ πάνοπλος Ἀπρίλης τὸν χωλὸ χειμῶνα ἀκολουθεῖ,
κι εὐὶ θὰ νιώσεις με πρωτόγνωρη χαρά,
ὅταν γύρω θὰ βλέπεις τόσα κορίτσια δροσερά.

Ὅλες νὰ τις δεῖς, ὅλες ἰδιαίτερα νὰ τις προσέξεις,
ωσότου καταλήξεις ποῖα θὰ θέλεις νὰ διαλέξεις
κι ἀνάμεσα στις ἄλλες, ὅταν τὴν κόρη μου ἀντικρίσεις,
κοίτα καὶ ἀποφάσισε αν θες ἀκόμα νὰ τὴν ξεχωρίσεις.

Ἔλα μαζί μου. (Στον Υψηρέτη) Εὐὶ, ἀμέσως τώρα, θὰ γυρίσεις
ὅλη τὴν ὁμορφὴ Βερόνα κι ἓναν ἓναν θὰ εἰδοποιήσεις
αὐτοὺς που σου ᾗω ἐδῶ γραμμένους. Εἶναι δικοί μου καλεσμένοι:
τὸ ἀρχοντικό μου κι ἡ φιλοξενία μου τοὺς περιμένει.

(Βγαίνουν ὁ Καπουλέτος καὶ ὁ Πάρης)

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Μου λέει, βρες αὐτοὺς που σου ᾗω ἐδῶ γραμμένους! Τὸ γραμμένο
τοῦ καθενὸς τὸ ξέρω: ὅτι ὁ πικουρτὸς τραβολογιέται με τὸ μέτρο του
κι ὁ ράφτης με τὸ χαλατόδι του, ὅπως ἀκριβῶς ὁ φαράς με τὰ πινέλα του
καὶ ὁ ζωγράφος με τὰ δίχτυα του! Τὸ γραμμένο τοῦ καθενὸς τὸ ξέρω,
ἀλλὰ τὸν καθένα γραμμένο ἐδῶ δὲν τὸν ξέρω (γιατί δὲν ξέρω νὰ διαβάσω)
τὰ ονόματα που ἔγραφε ἐδῶ αὐτὸς που τὰ ᾗγραφε ἐδῶ. Χρειάζομαι
ἐπείγοντως ἓναν μορφωμένο. Να, μόλις τὸ ζήτησα!

(Μπαίνουν ὁ Μπενβόλιο καὶ ὁ Ρομειός)

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Ήσυχασε, η μια φωτιά στην κάφα της προηγούμενης θα σπάσει
τον έναν πόνο ή αγωνία του άλλου μετριάξει.

Ζαλίστηκες; Ίδρυα από την άλλη και θα σου περάσει:
ο ένας καημός κάνει τον άλλο να καταλαγιάζει.)

Εάν καινούργια αρρώστια τη ματιά σου βασανίσει,
το παλαιότερο φαρμάκι εύκολα θα το εξορίσει.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τα γιατρικά σαι για πληγές είναι θανάσιμα.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Μα, τι είν' αυτά που λες;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Να: άμα έσπαγες το πόδι σου, χρήσιμα θα 'ταν.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Ρωμαίο, τρελάθηκες;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Όχι, αλλά νιώθω πιο σφιχτά δεμένος κι από τρελό:
φυλαχισμένος, νηστικός, μαστιγωμένος, βασανισμένος,
 και — καλησπέρα, άνθρωπέ μου.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ο Θεός να σας δίνει την καλύτερη εσπέρα. Πείτε μου, άρχοντά μου,
ξέρετε να διαβάζετε;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ναι, την κακομοιριά που μου 'γραφε η μοίρα μου.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Αυτή θα την ξέρετε απ' τη ζωή (όχι απ' τα βιβλία) Εγώ, ικετεύω,
πείτε μου, άμα βάλουν ένα γραφτό μπροστά στα μάτια σας, το διαβάζετε;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ναι, άμα ξέρω την αλφάβητό του και τη γλώσσα.

I. 2

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Η τιμιότητά σας με σκλαβώνει. Να 'στε καλά.

(Κάνει να φύγει)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Βρε συ, στάσου, μπορώ να διαβάσω, σου είπα!

(Παίρνει το χαρτί, διαβάζει)

«Ο κύριος Μαρτίνο, η σύζυγος και οι κόρες του.

Ο κόμης Άνσελμος και οι ωραίες αδελφές του.

Η ερίτιμος χήρα του Βιτρούβιου.

Ο κύριος Πλακέντιος και οι αξιαγάπητες ανιψιές του.

Ο Μερκούτιος και ο αδελφός του Βαλεντίνος.

Ο θεός μου Καπουλέτος, η σύζυγος και οι κόρες του.

Η όμορφη ανιψιά μου Ραζαλίνα και η Λίβια.

Ο κύριος Βαλέντιος και (ο Τυβάλτος,) αδελφός του.

Ο Λούκιος και η ανοιχτόκαρδη Ελένη».

(Του δίνει πίσω το χαρτί)

Θαυμάσια συντροφιά! Πού είναι καλεσμένοι όλοι αυτοί;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Σε —

ΡΩΜΑΙΟΣ

Σε δείπνο. Ξέρω. Πού;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Στο σπίτι μας.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Στο σπίτι ποιανού;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Του αφεντικού μου.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Σωστά. Αυτό έπρεπε να το ρωτήσω πρώτο.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Θα σας το πω εγώ χωρίς να με ρωτήσετε. Αφεντικό μου είναι ο τρανός

και πλούσιος (άρχοντας Καπουλέτος) και, αν δεν είστε από την οικογένεια των Μοντέγων, περάστε από το σπίτι για μια κούπα κρασί. Ο Θεός μαζί σας!

(Βγαίνει)

ΜΗΕΝΒΟΛΙΟ

Σ' αυτή την παλιά γιορτή των Καπουλέτων
θα είναι όλες οι καλλονές που θαυμάζει η Βερόνα
κι ανάμεσά τους η ωραία Ροζαλίνα, που τόσο αγαπάς.
Να πάμε εκεί, και με ματιά αμερόληπτη θα 'θελα να συγκρίνεις
την καλή σου με τις άλλες και λιγάκι να σκεφτείς
μήπως ο κύκνος σου είναι χοράκι.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αν η θρησκεία της όρασής μου είναι τέτοια κλάνη,
φωτιές να γίνουνε τα δάκρυα που έχω χύσει,
το μάτι που πνιγότανε χωρίς ποτέ του να πεθάνει,
σαν διάφανος αιρετικός, ο ψεύτης, στην πυρά να σβήσει!
Ωραιότερη απ' την καλή μου! Δεν έχει θαυμάσει
άλλον ο παντεπόπτης ήλιος αφότου χτίστηκε η πλάση!

ΜΗΕΝΒΟΛΙΟ

Ωραία τη βλέπεις όσο μ' άλλες δεν τη συγκρίνεις,
γιατί τη βλέπεις μόνη της κι απόλυτα την κρίνεις.

ΚΡΙΣΗ

Άσε τους χρυσταλλένιους δίσκους των ματιών σου να ζυγίσουν
όταν αυτή μαζί μ' άλλες κοπέλες θ' αντιχρίσουν:
θα σου τις δείξω όλες απόψε στη γιορτή και κάποια καλλονή
σίγουρα θ' αποδείξει πως η τωρινή αγάπη σου είναι φτηνή.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Θα έρθω και, σίγουρα, κάτι που δεν υπάρχει δεν θα το θαυμάσω:
θα έρθω, τη λάμψη της αγάπης μου μόνο και μόνο να χορτάσω.

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 3

(Διαμέρια στη σπίτι του Καπουλέτου)
(Μπαίνουν η Κυρία Καπουλέτου και η Παραμάννα)

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Παραμάννα, που είν' η κόρη μου; Πες της να έρθει.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Μα την παρθενιά που είχα κι εγώ στα δώδεκα,
τη φώναξα. Αρνάκι μου, πεταχτούλα μου!
Θεός φυλάξοι, τι είπα για το παιδί! Ιουλιέτα!

(Μπαίνει η Ιουλιέτα)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ναι; Ποιος με ζητάει;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Η μάνα σου.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Να με, κυρία. Τι με θέλετε;

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Άκου τι σε θέλω. Παραμάννα, άσε μας για λίγο,
έχουμε κάτι να πούμε. (Η Παραμάννα κάνει να φύγει) Όχι,
παραμάννα, μείνε, το ξανασκέφτηκα: πρέπει κι εσύ
ν' ακούσεις αυτό που θα πω. Θα το 'χεις δει κι εσύ
πως η κόρη μου είναι μεγάλη πια.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Μα την πίστη μου, ξέρω τα χρόνια της ώρα την ώρα.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Πάει στα δεκατέσσερα.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Δεκατέσσερα δόντια να χάσω — μωρέ, τι λέω,
αφού έχω μόνο τέσσερα — δεκατεσσάρων δεν είν' ακόμα.
Πότε αλλάζει ο μήνας — πότε μπαίνει ο Αύγουστος;

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Σε δυο βδομάδες και κάτι.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Κάτι πάνω, κάτι κάτω, όπου να 'ναι μπαίνει ο Αύγουστος
και την παραμονή το βράδυ γίνεται δεκατεσσάρων.
Αυτή και η Σουζάννα μου — Θεός σχωρέσ' τηνε —
μια ηλικία είχανε. Τη Σουζάννα μου την πήρε ο Θεός:
τόσο καλό πλάσμα δεν άξιζε να το 'χω εγώ. Αλλά, όπως είπα,
την τελευταία μέρα του Ιουλίου κλείνει τα δεκατέσσερα.
Μάλιστα! Μα την Παναγία, σαν και τώρα το θυμάμαι!
Έντεκα χρόνια έχουνε περάσει από τον σεισμό, κι εκείνη την ημέρα
έπαφα να τη θηλάζω — αποκλείεται να το ξεχάσω! —
γιατί εκείνη την ημέρα έγινε. Άλειφα, που λέτε, τη ρώγα μου
με πικρόριζα κι έκατσα στον ήλιο, στον τοίχο του περιστεριώνα.
Ο κύριος κι εσείς λείπατε στη Μάντουα, θυμάμαι.
Αλλά, όπως είπα, όταν δαχίμασε την πικρόριζα στη ρώγα μου
— αχ, το κακόμοιρο! — αγρίεφε και τα 'βαλε με το βυζί μου!
Μπάπα μπούπα άρχισε να κουνιέται ο περιστεριώνας
και δεν ήθελε πολύ μυαλό να καταλάβω πως έπρεπε
αμέσως να φύγω από χει. Έχουν περάσει από τότε ολόκληρα
έντεκα χρόνια. Και, μα τον Σταυρό, τότε περπάταγε
— τι λέω! — έτρεχε και τριγύρναγε εδώ κι εκεί.
Και μια μέρα πιο πριν είχε πέσει κι είχε χτυπήσει
στο μέτωπο κι ο άντρας μου — Θεός σχωρέσ' τονε
κι αυτόν, καλός ανθρωπάκος και όλο χέφια — την άρπαζε,

«Βρε συ», της είπε, «πέφτεις μπρούμυτα; Θα μεγαλώσεις και θα μάθεις να πέφτεις ανάσκελα, μικρούλα μου!».

Και, μα την Παναγία, η κατεργάρα, σταματάει το κλάμα και φελλίζει «Ναι!» Κοίτα τώρα να δεις πώς ένα αστείο βγαίνει αληθινό! Σας το λέω, χίλια χρόνια να ζήσω, σίγουρα δεν θα το ξεχάσω ποτέ. «Έτσι δεν είναι, μικρούλα μου;» τη ρώτησε ο συχωρεμένος και, η φυγούλα μου, αμέσως σταμάτησε το κλάμα και είπε «Ναι!»

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Αρκετά! Σταμάτα, σε παρακαλώ.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Μάλιστα, κυρία. Αλλά, όποτε το θυμάμαι, γελάω, που αμέσως σταμάτησε το κλάμα και είπε «Ναι!»

Και, σας τ' ορκίζομαι, είχε στο κούτελό της ένα καρούμπαλο μεγάλο σαν το μπαλάκι του κόκορα — γερό χτύπημα — και πλάνταζε στο κλάμα. «Βρε συ», της είπε ο άντρας μου, «πέφτεις μπρούμυτα; Θα μεγαλώσεις και θα μάθεις να πέφτεις ανάσκελα, μικρούλα μου». Κι αυτό αμέσως σταμάτησε και είπε «Ναι!»

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Τώρα, σταμάτα κι εσύ, παραμιάνα, σε παρακαλώ.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Τελείωσα. Την ευλογία του Θεού να έχεις: ήσουνα το πιο ωραίο μωρό που 'χω βυζάξει. Και μακάρι να ζήσω να σε δω νύφη, άλλο καλό δεν θέλω!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Ακριβώς γι' αυτόν τον γάμο θέλω να της μιλήσω. Πες μου, Ιουλιέτα μου, πώς σου φαίνεται η ιδέα να παντρευτείς;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ούτε που την έχω ονειρευτεί τέτοια τιμή.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Και τι τιμή! Αν δεν ήμουν η μοναδική σου παραμάννα,
θα 'λεγα ότι πήρες σοφία απ' το γάλα που ήπιες.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Λοιπόν, καιρός είναι ν' αρχίσεις να σκέφτεσαι κι εσύ τον γάμο.
Άλλες μικρότερές σου στη Βερόνα, πρώτης τάξεως αρχόντισσες,
είναι κιόλας μανάδες. Αν δεν κάνω λάθος, στα χρόνια σου
εγώ σ' είχα γεννήσει, κι εσύ είσαι ακόμα ανύπαντρη. Με δυο λόγια:
ο Πάρης, αυτός ο έξοχος νέος, σε θέλει για γυναίκα του.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Και τι άντρας, κορίτσι μου! Κυρά μου, τέτοιον άντρα
να πάρεις, και τι στον κόσμο — κούκλος είναι!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Το πιο όμορφο λουλούδι της Βερόνας.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Α, ναι, λουλούδι, μα την πίστη μου, λουλούδι λουλουδένιο!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Λοιπόν, τι λες; Μπορείς ν' αγαπήσεις αυτό το αρχοντόπουλο;
Θα τον γνωρίσεις απόψε, θα είναι στη γιορτή μας.
Κοίτα να καλοδιαβάσεις το πρόσωπό του και θα δεις
με πόση χάρη τον έχει ζωγραφίσει το χέρι της ομορφιάς!
Εξέτασε πώς κάθε του χαρακτηριστικό με τ' άλλα δένει
και πώς ο συνδυασμός τους την όψη του ομορφαίνει
κι ό,τι σου μένει σκοτεινό απ' το πανέμορφο τούτο βιβλίο
γραμμένο είναι στα περιθώρια των ματιών του — και στα δύο!
Σαν τόμος χωρίς κάλυμμα είναι αυτός ο νέος:
θέσε τον να φανεί όσο του πρέπει ωραίος.
Μονάχα μέσα στο νερό μπορεί και ζει το φάρι:
κι ο όμορφος μονάχα ωραία σύζυγο πρέπει να πάρει.
Θαυμάζει ο κόσμος το ζευγάρι με κοινή πορεία
όπως χρυσόδετο βιβλίο με χρυσή μέσα του ιστορία.
Άμα τον παντρευτείς, θα χαίρεσαι όλα τα καλά του,
χωρίς καθόλου να μειώνεσαι κοντά του.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Να μειώνεται; Καλέ, η γυναίκα απ' τον άντρα δεν μειώνεται:
φουσκώνει!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Έλα, λέγε γρήγορα: σ' αρέσει ο Πάρης;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Θα τον γνωρίσω· κι ό,τι μπορεί κανείς να πάρει
μ' ένα βλέμμα, θα το πάρω. Αλλά η ματιά μου δεν θα προχωρήσει
βαθύτερα απ' αυτό που μου υπαγορεύει η δικιά σας κρίση.

(Μπαίνει ένας Υπηρέτης)

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Κυρία, οι καλεσμένοι ήρθαν, τα φαγητά σερβιριστήκανε, όλοι εσάς
περιμένουνε, ζητάνε και τη δεσποινίδα, την παραμιάνα τη βλαστημάνε
στην κουζίνα γιατί δεν τη βρίσκουνε, και, γενικά, χάος. Εγώ πρέπει
να πάω να σερβίρω, κι εσείς ελάτε αμέσως, σας παρακαλώ.

(Βγαίνει)

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Ερχόμαστε. Ιουλιέτα, ο Πάρης σε περιμένει.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Πήγαινε! Τις νύχτες — σαν τις μέρες σου να ζεις ευτυχισμένη!

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 4

(Έξω από το σπίτι του Καπουλέτου)

(Μπαίνουν ο Ρωμαίος, ο Μερκούτιος και πέντε έξι άλλοι, που φοράνε μάσκες και κρατάνε δαυλούς)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τι θα κάνουμε; Θα πούμε καμιά δικαιολογία,
ή θα μπορούμε έτσι, χωρίς κουβέντα;

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Στην εποχή μας δεν χρειάζονται τα πολλά λόγια.
Σιγά μη στείλουμε προπομπό μας τον Ερωτιδέα
με δεμένα τα μάτια και τόξο χρωματιστό
σαν των Τατάρων, να ορμήσει μέσα και να τρομάξει
τις κυρίες σαν σιιάχτρο! Και σιγά μην κάνουμε προλόγους
αποστηθισμένους — που ό,τι ξεχνάμε θα το λείει ο υποβολέας —
για να μπορούμε. Άσε τους να μας κρίνουνε όπως νομίζουν,
εμείς έναν δυο χορούς θα ρίξουμε και θα φύγουμε.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Δώστε μου έναν δαυλό — για χορούς είμ' εγώ τώρα!
Έτσι μάλιστα που είμαι μέσα μου, ας κρατάω εγώ το φως!

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Άσ' τα αυτά, Ρωμαίε μου: (θα σε κάνουμε να χορέφεις.)

ΡΩΜΑΙΟΣ

(Οχι, πιστέψτε με) Εσάς η καρδιά σας και τα πόδια σας
πιτάνε, εμένα η καρδιά μου είναι βαριά — μολύβι:
στο χώμα μου κρατάει τα πόδια καρφωμένα.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Ερωτευμένος δεν είσαι; Δανείσου τα φτερά του Ερωτιδέα
και πέτα στα ύψη!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Με πλήγωσε τόσο βαριά όταν μου πέταξε το βέλος του,
που δεν μπορώ με τ' ανάλαφρα φτερά του να πετάξω;
και μ' έχει τόσο σφιχτά αλυσσοδέσει, που δεν γίνεται
να φύγω, έστω κι ελάχιστα, απ' τον καημό μου.
Το βάρος του έρωτά μου μ' έχει λυγίσει.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Σε λύγισε ο έρωτας αντί εσύ να τον τσακίσεις;
Όρμα του, και θα δεις πόσο είναι αδύναμος.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αδύναμος ο έρωτας; Ο έρωτας είναι πολύ σκληρός και άγριος
και τραγυσι: πληγώνει χειρότερα κι από αγχάθι!

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Αν ο Έρωτας είναι άγριος μαζί σου, αγρίεψέ του κι εσύ:
πλήγωσε εκείνον που σε πλήγωσε και νίκησε τον!
Μια μάσκα θέλω - να κρυφτώ. (Μουτσούνια πάνω στη μουτσούνα)
Τι με νοιάζει αν οι αδιάκριτοι με πουν ασχημομούρη;
αυτή θα κοκκινίσει αντί για μένα.

(Φοράει τη μάσκα του)

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Ελάτε. Χτυπάμε, μπαίνουμε, κι αμέσως αρχινάμε τον χορό.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Δώστε μου εμένα τον δαυλό' εσείς, οι πιο χαρούμενοι,
σαρώστε τα πατώματα με τα τρεχαλητά σας.
Εγώ μένω στα λόγια των καππούδων μας: όποιος
κρατάει το φως βλέπει καλύτερα εκείνους που χορεύουν.
Έχει τόσο κέφι η γιορτή που κάμε, αλλά κι εγώ είμαι τόσο άχεφος!

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Σταμάτα αυτό το παραμύθι πια! Κι όσο να είσαι

βουλιαγμένος μέσα στην ακεφιά του έρωτα, ως τ' αυτή,
 εμείς — με την άδειά σου, σεβασμιότατε — θα σε τραβήξουμε έξω!
 Ελάτε, ξημερώσαμε.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τι κάναμε;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Θέλω να πω, κύριε, ότι καθυστερούμε και θα ξημερώσει.
 Ν' ακούς ό,τι σου λέω με την κανονική του σημασία:
κι άσε τις πέντε αισθήσεις σου να περπατούν ευθεία.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κι εγώ σου λέω πως, κανονικά, μπορούμε να πάμε στον χορό,
 αλλά δεν είναι φρόνιμο να πάμε.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Και γιατί, παρακαλώ;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Είδα ένα όνειρο απόψε.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Κι εγώ είδα.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τι είδες εσύ;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Πως οι ονειροπόλοι λένε φέματα.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Όμως, όταν κοιμούνται, ονειρεύονται αλήθειες.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Α, τότε θα ήρθε στο κρεβάτι σου η βασίλισσα Μαβ.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Η βασίλισσα Μαβ; Ποια είν' αυτή;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Είναι αυτή που κάνει τη μαμή σε όλες τις νεράιδες:

ονειρά (πιθυμίες)

μικρή σαν σφραγιδόλιθος — σαν τον αχάτη που φοράνε
 στον δείκτη τους οι άρχοντες — και την άμαξά της τη σέρνουνε
 κάτω αερικά μικρούλικά πάνω από τις μύτες των κοιμισμένων.
 Η άμαξά της είναι είν' ένα τσόφλι από φουντουκάκι
 που ειδικά της το κατασκεύασαν ο ξυλουργός σάιουρας
 και το δεντροσαράκι — περίφημοι αμαξοποιοί των ξωτικών.
 Οι ακτίνες των τροχών της είναι από μακριά πόδια αράχνης,
 το σκέπαστρο από διάφανα φτερά ακρίδας,
 τα χαλινάρια της από λεπτότατο νήμα αράχνης,
 οι λαιμαριές της από ανταύγειες της σελήνης στο νερό,
 το καμουταίκι της από κόκαλο γρύλου με απολήξεις
 από μονόκλωνο μετάξι. Αμαξάς της ένα κουνούπι
 με γκρίζο πανωφόρι, μικρότερο κι από το σκουληκάκι
 που βγάζει η βελόνα από το δάχτυλο τεμπέλας κόρης.
 Έτσι μεγαλόπρεπα καλπάζει κάθε νύχτα εδώ κι εκεί,
περνώντας μέσα απ' τα κεφάλια των ερωτευμένων, κι εκείνοι
ονειρεύονται αγάπες πάνω από τα γόνατα των αυλικών, κι εκείνοι
αμέσως ονειρεύονται υποκλίσεις και γονυκλίσεις
 πάνω από τα δάχτυλα των δικηγόρων, κι εκείνοι
αμέσως ονειρεύονται αμοιβές πάνω από τα χείλη γυναικών,
κι εκείνες αμέσως ονειρεύονται φιλία, όμως η Μαβ
 θυμώνει και τις τιμωρεί γεμίζοντας το στόμα τους σπυριά,
 γιατί γλυκαίνουν τις ανάσες τους με αρωματισμένα ζαχαρωτά.
 Καμιά φορά καλπάζει περνώντας απ' τις μύτες αυλικών,
 κι εκείνοι μες στον ύπνο τους μυρίζονται ρουσφέτια
 και κάποτε την πιάνει και γαργαλάει τη μύτη του παπά
 την ώρα που κοιμάται με την ουρίτσα γουρουνιού,
 κι εκείνος ονειρεύεται πρόσφορα και γεμάτο το παγκάρι.
 Άλλοτε, πάλι, τρέχει με τ' αμαξάκι της πάνω από το σβέροχο
 κάποιου στρατιώτη, κι εκείνος ονειρεύεται να κόβει
 τους λαιμούς εχθρών, κι ακόμα καστρόπορτες, ενέδρες,
σπάθες ισπανικές βαριές και άκρατες οινοποσίες
 και μετά του τυμπανίζει μες στ' αυτί, κι εκείνος
ξαφνιαζεται στον ύπνο του, πετάγεται, τρομάζει,
ρίχνει κάνα δυο προσευχές κι αποκοιμείται πάλι.
 Κι άλλα κάνει η Μαβ: τρέχει τις νύχτες και μπλέκει

τις χაίτες των αλόγων, και κάνει κόμπους μαγικούς
σε άλουστα μαλλιά που, αν τους λύσεις, αλίμονό σου!
Είναι η στρίγκλα που, όταν τα βράδια τα κορίτσια
κοιμούνται ανάσκελα, πάει και πέφτει από πάνω τους
για να μαθαίνουνε πώς να πλακώνονται, πώς να γεννάνε
και πώς να γίνονται γερές κι υπομονετικές νοικοκυρές.
Η ίδια είναι που -

ΡΩΜΑΙΟΣ

Σταμάτα, σταμάτα, Μερκούτιε, σταμάτα! (Όλα όσα λες
είν' ένα τίποτα)

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Γιατί μιλάω για όνειρα, τα παιδιά του άνεργου μυαλού
που τα γεννάει η άνώφελη φαντασία: η φαντασία είναι
το τίποτα, το ανάλαφρο, το κάτι σαν αέρα,
το πιο άστατο κι από τον άνεμο, που χαϊδεύει
τα παγωμένα στήθη του Βορρά, θυμώνει, κι αμέσως
στρέφει προς τον δροσολουσμένο Νότο.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Αυτός ο άνεμος, που λες, μας πήρε και μας σήκωσε κι εμάς:
κοντεύει να τελειώσει το τραπέζι - (θα πάμε πολύ αργά!)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αντίθετα, πολύ νωρίς, φοβάμαι! Γιατί έχω μέσα μου
ένα κακό προαίσθημα πως τ' άστρα κάτι κακό μου προμηνύουν,
μία συμφορά που είναι γραφτό να μου φανερωθεί
στ' αποφινό μας γλεντι για ν' αρχίσει να μετράει αντίστροφα
τον χρόνο μέσα μου μέχρι να πάρει την καταφρονεμένη μου ψυχή
από το στήθος μου με θάνατο παράκαιρο. Αλλά όποιος κρατάει
το πηδάλιο της μοίρας μου ας οδηγεί και το πανί μου!
Κύριε, ακολουθώ την ευθυμία σας: πάμε!

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Εμπρός τα τύμπανα!

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 5

(Αίθουσα στο σπίτι του Καπουλέτου)

(Μπαίνουν ο Ρωμύος και οι φίλοι του και στέκονται στη μια πλευρά.

Μπαίνουν δύο Υπηρέτες)

Α' ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Βλέπει δουλειά ο Κατσαρόλης κι εξαφανίζεται! Αυτός να μαζέψει πιάτο!
Αυτός να πλύνει δίσκο!

Β' ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Έτσι γίνεται πάντα: ένα δυο θύματα τραβάνε όλη τη δουλειά
και βρωμίζουν τα χέρια τους. Δεν πάει άλλο αυτή η κατάσταση!

Α' ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Πάρε από δω τις χαρέκλες, τράβα το καρότσι με τα πιατικά — τον νου
σου, τ' ασημικά! Να χαρείς, ένα αμυγδαλωτό και για μένα! Κι αν
μ' αγαπάς, πες στον θυρωρό ν' αφήσει να μπουν η Σουζάννα Μυλόπετρα
κι η Ελενίτσα! Αντώνιε! Κατσαρόλη!

(Μπαίνουν άλλοι δύο Υπηρέτες)

Γ' ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Εδώ!

Α' ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Σε θέλουνε, σε φωνάζουνε, σε ζητάνε, σε φάχνουνε στη μεγάλη αίθουσα.

Δ' ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Πού θα είμαστε, εδώ ή εκεί; Θα γίνουμε δυο κομμάτια; Ελάτε, παιδιά,
ηρεμία κι ευθυμία: το σάβανο δεν έχει τσέπες!

(Βγαίνουν οι Υπηρέτες. Μπαίνουν ο Καπουλέτος, η Κυρία Καπουλέτου, η Ιουλιέτα, ο Τυβάλτος, η Παραμάνη και οι καλεσμένοι, που συναντιούνται με τους μοχοφόρους)

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Καλώς ήρθατε, κύριοι κοπέλες που τα ποδαράκια τους δεν τυραννούν οι κάλοι ευχαρίστως θα χορέψουνε μαζί σας.

Όσο για σας, κυρίες μου, ποια θ' αρνηθεί έναν χορό;

Όποια θα κάνει την ανόρεχτη σίγουρα θα 'χει κάλους.

Σας την έφερα, ε; Καλώς ήρθατε, κύριοι. Στα νιάτα μου φορούσα κι εγώ μάσκα και ήξερα καλά να φιθυρίζω ωραία παραμύθια στ' αυτάκια ωραίων κοριτσιών.

Αλλά πάει, πάει, πάει πια εκείνη η εποχή.

Καλώς ήρθατε, κύριοι. Εμπρός, μουσικοί, παίξτε!

Ανοιξτε, ανοίξτε, κάντε χώρο! Κορίτσια, αρχίστε!

(Αρχίζει η μουσική και χορεύουν)

Φέρτε κι άλλα φώτα, τεμπέληδες! Και πάρτε τα τραπέζια από δω!

Και χαμηλώστε τη φωτιά — έχουμε σκάσει! (Μόνος) Α, φίλε, αυτό δεν το περίμενες, καλά σου ήρθε!

(Σ' έναν καλεσμένο) Έλα δω να κάτσεις, εδώ, ξάδελφε Καπουλέτε:

εμάς τα ποδαράκια μας δεν τους αντέχουνε πια τους χορούς.

Πόσον καιρό έχουμ' εμείς να βάλουμε μάσκα;

ΞΑΔΕΛΦΟΣ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Μα την Παναγία, τουλάχιστον τριάντα χρόνια.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Ε, όχι και τόσα, χριστιανέ μου, όχι και τόσα!

Στον γάμο του Λουκέντιου, θυμάμαι, βάλαμε μάσκες:

μετά το Πάσχα που μας έρχεται, του Αγίου Πνεύματος, κλείνουν είκοσι πέντε χρόνια.

ΞΑΔΕΛΦΟΣ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Πιο πολλά, πιο πολλά, ο γιος του είναι μεγαλύτερος, κύριε: ο γιος του έκλεισε τα τριάντα.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Τι μου λες! Πρόπερσι ακόμα ο γιος του ήταν ανήλικος.

(Ο Ρωμαίος πλησιάζει έναν Υπηρέτη)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ποια είν' η κοπέλα που τιμά το χέρι εκείνου του νεαρού;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Δεν ξέρω, κύριε.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ω, αυτή διδάσκει στο φως των δαυλών πώς να λευκάξει!

Στο πρόσωπο της νύχτας η ομορφιά της μοιάζει

σαν πολύτιμο διαμάντι σε νέγρου αυτί:

ανεκτίμητη ομορφιά! - Δεν την αξίζει η γη αυτή!

Σαν περιστέρι κάτασπρα που μελανά κοράκια συνοδεύουν

δείχνει αυτή ανάμεσα στ' άλλα κορίτσια που χορεύουν.

Άμα τελειώσουνε, θα δω πού πάει να καθίσει:

Θέλω το βέβηλό μου χέρι με τ' άγγιγμά της να ευλογήσει.

Αγάπησε η καρδιά μου ως τώρα; Μάτια μου, αρνηθείτε,

γιατί απόψε πρώτη σας φορά από το κάλλος θα ευφρανθείτε!

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Αυτήν τη φωνή κάπου την ξέρω: είναι ο Μοντέγος!

Μικρέ, το σταθί μου. (Βγαίνει ένας Υπηρέτης) Α, το κτήνος

τολμάει και μπαίνει εδώ μέσα μ' αυτήν τη γελοία μάσκα

για να χλευάσει και να υποτιμήσει τη γιορτή μας!

Μα την τιμή της οικογένειάς μου, αν τον σκοτώσω,

δεν θ' αμαρτήσω, ούτε θα το μετανιώσω!

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Τι έγινε, ανιψιέ μου: Ξαναμιμένο σε βλέπω.

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Θείε μου, αυτός εκεί είναι Μοντέγος, εχθρός μας!

Ο αλήτης! Δεν πρέπει, θείε μου, η ανοχή μας

να του επιτρέπει να περιγελάσει τη γιορτή μας!

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Αυτός ο νεαρός; Ο Ρωμαίος είναι;

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Ο Ρωμαίος, αυτό το κάθαρμα!

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Πρέμισε, ανιψιέ μου, μην ασχολείσαι μαζί του:

δεν φέρεται άσχημα και δείχνει ευγενικός.

Και, για να πούμε την αλήθεια, όλη η Βερόνα καμαρώνει τη σεμνότητα και την ανατροφή του.

Και να μου χαρίσεις όλο το χρυσάφι αυτής της πόλης,

δεν θα επιτρέψω να του γίνει καμία προσβολή

μέσα στο ίδιο μου το σπίτι. Γι' αυτό κάτσε καλά

και άφησέ τον ήσυχο! Το θέλω εγώ, κι εσύ πρέπει

να υπακούσεις, να φερθείς ευγενικά και να μην έχεις

κατεβασμένα μούτρα: γιορτή έχουμε!

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Μούτρα έχω γιατί μπήκε εδώ μέσα αυτό το τομάρι:

δεν το αντέχω!

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Θα το αντέξεις και θα το ανεχτείς! Δεν θέλω αγένειες,

αγόρι μου! Είπα, θα το ανεχτείς! Άντε, πήγαινε τώρα:

σ' αυτό το σπίτι εγώ διατάζω! Πήγαινε, είπα! Αχούς εκεί,

δεν τον αντέχει! Θεέ μου, συγχώρα με — δεν θ' αναστατώσεις

εσύ τους καλεσμένους μου γιατί θες να κάνεις το χοχοράκι!

Πρόσεξε, καχομοίρη μου!

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Μα, θείε μου, αυτό είν' αίσχος!

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Πήγαινε! Πήγαινε, είπα! Μη γίνεσαι θρασύς! Αχούς εκεί,

είν' αίσχος! Πρόσεξε, θα το πληρώσεις πολύ ακριβά

— ξέρω τι σου λέω! Όχι και να μου πας κόντρα εσύ!

Μα την Παναγία, κοίτα στιγμή που βρήκε!

(Στους χορεύτες) Έτσι μπράβο, φίλοι μου: χορέψτε!

(Στον Τυβάλτο) Είσαι αναιδεστάτος, θα σταματήσεις, ή —

(Στους υπηρέτες) Φώτα, φέρτε κι άλλα φώτα!

(Στον Τυβαλτό) Ντροπή σου! Θα σε κανονίσω εγώ!

(Στους χορευτές) Μπράβο! Έτσι, με χέφι, παιδιά μου!

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

(Μόνος) Ισχύ και υπομονή δεν συνδυάζεται:

Γιό μου το κορού απ' την αντίθεση αυτή ταράζεται.

Καλά, θα φύγω. Η εισβολή του εδώ τώρα χαρά του δίνει,
όμως αργότερα φαρμάκι θα του γίνει.

(Βγαίνει.)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αν και με τ' ανήθιό μου χέρι βεβηλώνω

αυτό το άγιο εικόνισμα, δεν θέλω ν' αμαρτήσω:

με τα χείλη μου, αυτούς τους δυο ντροπαλούς προσκυνητές, δηλώνω
πως μ' ένα τρυφερό φιλή το άγριο άγγιγμα το παίρνω πίσω.

ΙΟΥΔΑΙΕΤΑ

Καλέ προσκυνητή, το χέρι σου το αδικείς

γιατί το άγγιγμά του δείχνει μόνον ευλαβή ανατροφή:

του άγιου το χέρι ασπάζεται ο προσκυνητής
κι είναι γεμάτη ευσέβεια αυτή η επαφή.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Οι άγιοι δεν έχουν χείλη, δεν έχουν χείλη κι οι προσκυνητές;

ΙΟΥΔΑΙΕΤΑ

Έχουν, προσκυνητή μου, για να λεν την προσευχή.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ε, τότε, άγγελε, άσε τα χείλη μου να γίνουν εκφραστές
της προσευχής μου: κάνεις την πίστη μου απαντοχή!

ΙΟΥΔΑΙΕΤΑ

Οι άγιοι μένουν ανέκφραστοι, αλλά ακούνε τις δεήσεις.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κάτ'ης δέομαι κι εγώ — εσύ τίποτα μην κουνήσεις.

(Τη φιλάει)

Έτσι τα χείλη μου απ' το αμάρτημα έχουν λυτρωθεί.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Πήρανε τα δικά μου χείλη αμάρτημα απ' τα δικά σου.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Απ' τα δικά μου; Ω, αυτό το λάθος πρέπει να διορθωθεί:
όπως μου πίσω το αμάρτημά μου.

(Τη φιλάει)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Εγώ έμπειρα τα φιλιά σου.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Κόρη μου, η μητέρα σου θέλει να σου μιλήσει.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ποια είναι η μητέρα της;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Μη χειρότερα, παλικάρι μου — μητέρα της κοπέλας είναι
η κυρία του σπιτιού, και πρώτης τάξεως κυρία,
μυαλωμένη και τίμια. Εγώ της μεγάλωσα την κόρη,
αυτή που τώρα δα μιλούσατε. Ένα έχω να σου πω:
όποιος την πάρει, έκανε την τύχη του.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κόρη του Καπουλέτου; Ακριβά θα το πληρώσω.

Και πρέπει τη ζωή μου στον εχθρό να παραδώσω; Την έχω

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Ελα, πάμε να φύγουμε. Τώρα είναι η καλύτερη ευκαιρία.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ναι, η καλύτερη; Για να μου μεγαλώσει η αγωνία.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Οχι, αργότερα, μην ετοιμάζεστε να φύγετε ακόμα:
τώρα μας φέρνουνε ποτά και χāti να τσιμπήσουμε.

(Του φιθυρίζουν κάτι στο αυτί)

Α, μάλιστα. Καλά — πάντως, σας ευχαριστώ
σας ευχαριστώ, άρχοντές μου· καληνύχτα.

(Στους υπηρέτες) Φέρτε κι άλλο φως εδώ. (Μόνος) Ώρα για ύπνο.

(Στον εξάδελφο Καπουλίτο) Α, φίλε, αργήσαμε, μα την πίστη μου!
Πάω να ξαπλώσω.

(Βγαίνουν όλοι εκτός από την Ιουλιέτα και την Παραμάνη)

ΙΟΥΛΙΑΕΤΑ

Έλα δω, παραμάνη. Ποιος είν' εκείνος ο νέος;

ΠΑΡΑΜΑΝΗ

Ο γιος του κληρονόμου του γερο-Τιβέριου.

ΙΟΥΛΙΑΕΤΑ

Κι εκείνος που βγαίνει τώρα από την πόρτα;

ΠΑΡΑΜΑΝΗ

Α, εκείνος — μάλλον ο νεαρός Πετρούχιος.

ΙΟΥΛΙΑΕΤΑ

Κι ο άλλος πίσω του, εκείνος που δεν χόρεψε;

ΠΑΡΑΜΑΝΗ

Δεν ξέρω.

ΙΟΥΛΙΑΕΤΑ

Πήγαινε μάθε. Αν είναι παντρεμένος,
ο τάφος μου θα γίνει και νυφικό κρεβάτι μου.

ΠΑΡΑΜΑΝΗ

Λέγεται Ρωμαίος και είναι Μοντέγος:
ο μοναχογιός του μεγάλου εχθρού σας.

ΙΟΥΛΙΑΕΤΑ

Ο μόνος μου έρωτας ξεπήδησε απ' το μοναδικό μου μίσος.

Νωρίς τον είδα άγνωστο, κι αργά τον γνώρισα, ίσως.

Σε τέτοια αφύσικη αγάπη δεν πρέπει να παραδοθώ:
τον χειρότερο εχθρό μου δεν πρέπει να ερωτευθώ.

ΜΕΤΡΟ

Θαφεσική γέννηση ερώτην είναι για φίνα
κι άρτεει να άχαιώ τας επικαταστάσεις έχασε.

Τα ένδυντια ερωτευόμυα

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Τι είν' αυτά που μουρμουράς;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ένα τραγούδι: μου το 'μαθε κάποιος που χορέψαμε μαζί.

ΦΩΝΗ ΕΚΤΟΣ ΣΚΗΝΗΣ

Ιουλιέτα!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

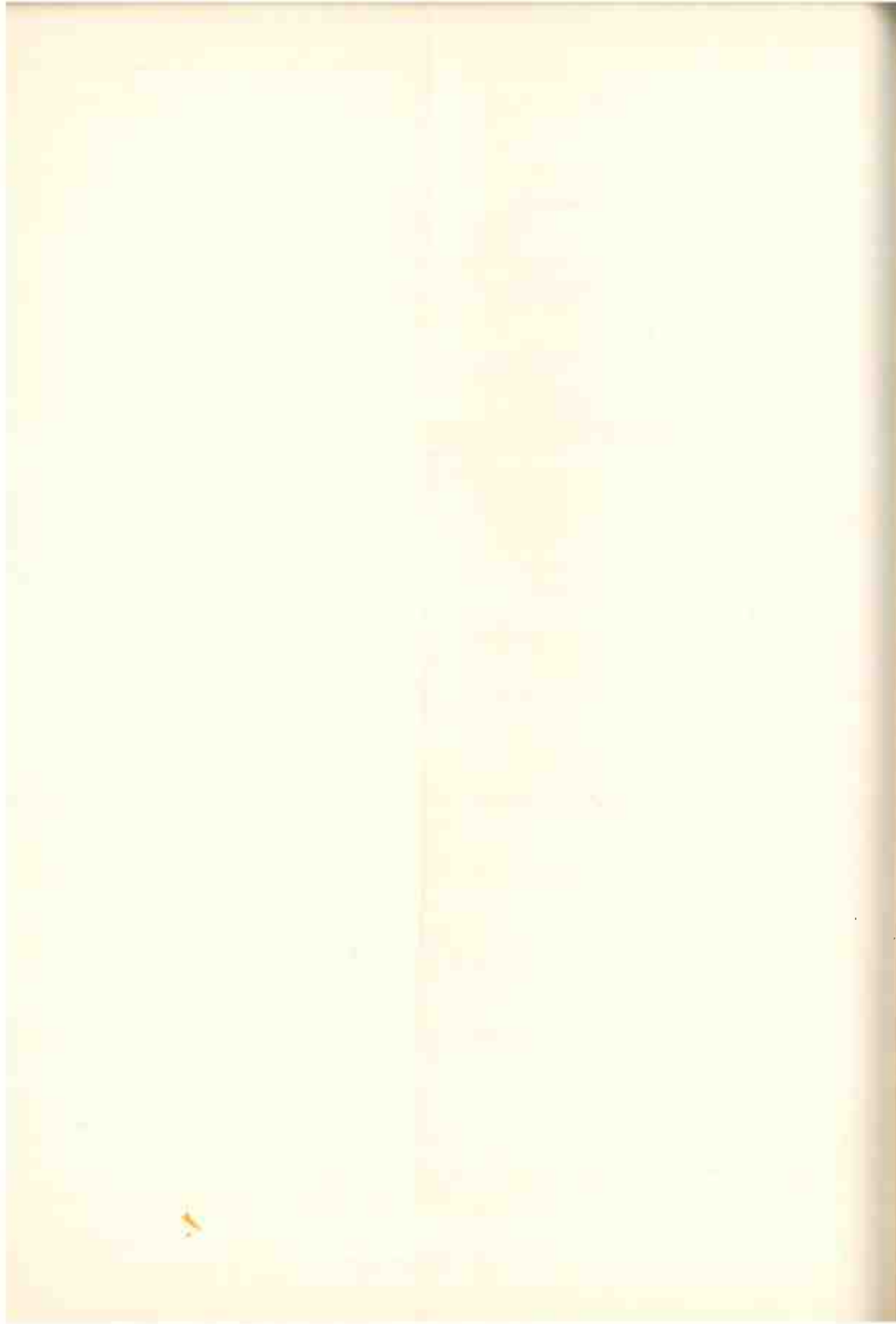
Πάμε κι εμείς, προχώρα!

Οι ξένοι όλοι φύγανε — πέρασε η ώρα!

(Βγαίνουν)

Θαυμάστη σύντομη Αγκώλη είναι για μένα ,
 να ωρέσει να αγκαλιώ τον πιο διαφορετικό χώρο

ΣΕΝΤΑΝΗ ΑΝΤΙΦΑΣΗ = ΣΟΗ



ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΡΑΞΗ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

(Μπαίνει ο Χορός)

Αριστοτέλης: Όταν
η αντίθεση γάβει το
οριο της αλλαξίς στο
αγτίθετο

(Αγτίθετο - αντίθετου - Αρμονία
αρετής)

ΧΟΡΟΣ

Τώρα η παλιά επιθυμία είναι στο νεκροκρέββατό της
και το καινούργιο πάθος θέλει να την κληρονομήσει.
η Ωραία, που τόσους αναστεναγμούς έδινε στον καλό της,
σε σύγκρισή με την Ιουλιέτα, απ' το μυαλό του έχει σβήσει.

Τώρα ο Ρωμαίος, που αγαπιέται και πάλι αγαπάει

- μάλλον, είναι κι οι δυο τους μαγεμένοι

με οδύνη προς αυτήν που έχει για εχθρό να πάει:

κι αυτή θα κλέψει τον καρπό του έρωτα λιγάκι φοβισμένη.

Αυτός, αφού είν' εχθρός, πώς θα της ψιθυρίσει
όρκους αγάπης απ' αυτούς που δίνουν οι εραστές;

Κι αυτή, κλεισμένη μέσα, πώς θα τον συναντήσει
να του εξηγήσει πόσο οι καρδιές τους είναι ταιριαστές;

Όμως το πάθος δύναμη και ευκαιρίες τους χαρίζει

διώνοντας τα εμπόδια και ό,τι άλλο η μοίρα ορίζει.

(Βγαίνει ο Χορός)

Bewitched.

Σχέση δύο

Διαφορών

Hegel

Ψυχολογία

πέντε/ετος

Tempting extremities with
extreme sweet.

47

το οριο της Αντιθέσεως αναφέρεται στην Ενότητα

δηλ. η Απολυτή Διαφορά είναι Ταυτότητα
ή Ενότητα της Ταυτότητας και της Διαφοράς

ΣΚΗΝΗ 1

(Δρόμος μπροστά στο σπίτι του Καπούλιτου)

(Μπαίνει ο Ρωμαίος)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Μπορώ να φύγω, άμα η καρδιά μου είν' εδώ;

~~Πραγμά, γήινο χορμί, βρες τον ήλιο σου!~~

~~Μου, πακελιά δη, θες το κίτερο σου~~

(Σκαρφαλώνει στον τοίχο του κήπου και πηδάει μέσα.)

Μπαίνουν ο Μπιυβόλιος και ο Μερκούτιος

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Ρωμαίο! Ξάδελφε! Ρωμαίο!

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Ξέρει τι κάνει αυτός: μα την πίστη μου, το 'σκασε και πήγε για ύπνο.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Αφού έτρεξε προς τα δω και πήδηξε τον τοίχο αυτού του κήπου. Φώναξέ τον κι εσύ, Μερκούτιε.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Ναι, θα κάνω κι εγώ τα μαγικά μου. Ρωμαίο! Αλαφροΐσκιωτε!

Τρελέ! Παθιασμένε! Ερωτοτυτυπημένε! Φανερώσου:

στεναγμός γίνε, ένα στιχάκι πες, κι αυτό μου φτάνει.

Πες ένα «Αχ!» Κάνε μια ρίμα «Χέρι-Περιστέρι!»,

φιθύρισε ένα γλυκόλογο στην κουτσομπόλα Αφροδίτη,

πέτα της ένα παρατσούκλι για τον θεόστραβο τον γιο της

και κληρονόμο της τον ραχένδυτο Ερωτιδέα, εκείνον
 που κατάφερε και στόχεψε σωστά τον βασιλέα Κοπετούα,
 κι αυτός αμέσως ερωτεύτηκε ζητιάνα! Α, μπα, δεν ακούει,
 δεν κουνιέται, δεν βγάζει κουβέντα! Α, τον ηλίθιο,
 μας κάνει τον φόφιο! Να δεις πώς θα σου τον ταραξω εγώ
 — θα του κάνω μάγια! Σε ξορκίζω στα λαμπρά μάτια
 της Ροζαλίνας, στ' ωραίο μέτωπο και στα κατακόκκινα χείλια της,
 στο φινό ποδαράκι της, στην ίσια γάμπα, στους γοφούς
 που τόσο ωραία πηγαινοφέρνει, και σ' όλα τα παραμέσα της:
 βγες, φάντασμα, μπροστά μας με την αληθινή μορφή σου!

ΜΗΕΝΒΟΛΙΟ

Αν σ' ακούει, θα γίνει έξαλλος.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Σιγά μην γίνει έξαλλος μ' αυτό. Ξέρεις τι θα τον τάραξε;
 Να καλούσα ένα παράξενο πράμα, να το 'βαζα
 μέσα στον κύκλο της καλής του και να τ' άφηνα
 εκεί να στέκει ντούρο, μέχρι εκείνη να το μαλακώσει
 με τα δικά της ξόρκια. Αυτό, μάλιστα, θα τον έκανε έξαλλο!
 Εγώ τον φωνάζω σωστά και τίμια: λέω τ' όνομα
 της καλής του, μήπως και του σπρωθεί — η διάθεση —
 κι εμφανιστεί!

ΜΗΕΝΒΟΛΙΟ

Έλα, πάμε. Θα κρύφτηκε στα δέντρα, παρέα
 με την υγρή, περίεργη νύχτα. Ο έρωτάς του είναι τυφλός,
 ταιριάζει με το σκοτάδι.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Αμα ο έρωτας είναι τυφλός, δεν βρίσκει τον στόχο του.
 Τώρα θα 'χει ξαπλώσει κάτω από μια μουσμουλιά
 και θα παρακαλάει να γίνει με την καλή του αυτό
 που οι κοπέλες ρωτάνε κρυφά η μια την άλλη: «Την κούνησες
 εσύ τη μουσμουλιά;» Ρωμαίο, σου εύχομαι χωρίς δόλο
 να γίνεις ζουμερό αχλάδι και να της πηδή στον κώλο!
 Καληνύχτα, Ρωμαίο, εγώ πάω στο κρεβατάκι μου:

II. 1

αυτά τα «κοιμάμαι έξω στη φύση» δεν τα πολυγουστάρω.
Έρχεσαι; Πάμε;

ΜΗΕΝΒΟΛΙΟ

Πάμε! Μάταιο να τον ψάχνουμε άμα ο ίδιος δεν θέλει να βρεθεί.

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 2

(Ο κήπος των Καπουλάτων)

(Εμφανίζεται ο Ρωμαίος)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Όποιος ποτέ του δεν λαβώθηκε γελάει με τις ουλές των άλλων!

(Εμφανίζεται η Ιουλιέτα στο υπαλκόνι)

Σιγά! Ποιο φως χαράζει σ' εκείνο το παράθυρο;

Είναι η ανατολή, ο ήλιος μου. (η Ιουλιέτα!)

Πρόβαλε, ωραίο ήλιε, και σκότωσε τη φθονερή σελήνη,
που ήδη αρρώστησε και χλόμιασε απ' το κακό της,
γιατί εσύ, η ακόλουθός της, είσαι ομορφότερη!

Πάψε να την υπηρετείς, αφού τόσο ζηλεύει: το φόρεμα
που βάζουν οι παρθένες της είναι πρασινισμένο,
αρρωστημένο — ένδυμα γελωτοποιού ανόητου!

Πέταξ' τα από πάνω σου! Ω, ναι, η δέσποινά μου είναι,
η αγάπη μου! Αχ, και να το ξέρε πως είναι!

Μιλάει, κι όμως λέξη δεν βγάζει από το στόμα της!

Και τι μ' αυτό — (τα μάτια της μιλάνε) θ' απαντήσω!

Μα τι θράσος έχω! Δεν μιλάει σ' εμένα:

τα δύο ομορφότερα αστέρια τ' ουρανού πρέπει

να λείψουν λίγο και παρακαλούν τα μάτια της

να λάμπουνε στις σφαίρες τους ωσότου να γυρίσουν!

Τι θα γινόταν εάν τα μάτια της βρισκόντουσαν εκεί ψηλά

κι ερχόντουσαν στο πρόσωπό της τ' άστρα;

Τα λοιπερά της μάγουλα θα έκαναν τ' αστέρια να ντρέπονται,

όπως το λυχναράκι ντρέπεται τη μέρα. Τα μάτια της,

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

εκεί φηλά, ωσάν αιθέριο ποτάμι θ' ακτινοβολούσαν,
και τα πουλιά θα νόμιζαν πως είναι μέρα και θα κεληδούσαν.
Κοιτά πως ακουμπάει το πρόσωπο στο χέρι:
ω, γάντι της να ήμουνα, εγώ να γίνω ταίρι
στο μάγουλό της και να την αγγίξω!

ΙΟΥΛΙΑΤΑ

Αχ, Θεέ μου!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Μιλάει! Μίλησε πάλι, άγγελε λαμπρέ,
δόξα εσύ της νύχτας πάνω απ' το κεφάλι μου:
μοιάξεις με φτερωτό απεσταλμένο τ' ουρανού
που οι κατάπληκτοι θνητοί κοιτάζουνε με θαυμασμό
να ιππεύει νέφη αργαβάδιστα και να διαπλέει
τους κόλπους των αιθέρων.

ΙΟΥΛΙΑΤΑ

Αχ, Ρωμαίο, Ρωμαίο, γιατί να είσαι ο Ρωμαίος;
Αρνήσου τον πατέρα σου, απαρνήσου τ' όνομά σου,
ή, αν δεν θέλεις, ορκίσου μου πως μ' αγαπάς
και παύω εγώ αμέσως να 'μαι κόρη Καπούλέτου!

ουκ ούδεις
επισκευόμενος

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ν' ακούσω κι άλλο, ή να μιλήσω τώρα;

ΙΟΥΛΙΑΤΑ

Μονάχα τ' όνομά σου είν' εχθρός μου:
εσύ ο ίδιος θα 'σουναι κι αν δεν σε λέγανε Μοντέγο.
Τι πάει να πει Μοντέγος; Μοντέγος! Δεν είναι ούτε χέρι ούτε πόδι
ούτε μπράτσο ούτε πρόσωπο ούτε κανένα άλλο σάρκινο
μέρος του ανθρώπου. Αχ, γίνε κάποιο άλλο όνομα!
Τι είναι τ' όνομα; Αυτό που λέμε τριαντάφυλλο,
κι αλλιώς να ονομαζότανε, το ίδιο δεν θα υψοίτε γλυκά;
Έτσι και ο Ρωμαίος: αν δεν λεγότανε Ρωμαίος,
πάλι θα είχε τις ίδιες, τέλειες χάρες του.
Ρωμαίο, παράτα τ' όνομά σου — δεν είναι μέρος

του εαυτού σου

και θα κερδίσεις ολόκληρην εμένα!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κρατάω σαν υπόσχεση τα λόγια που είπες.

Ονομάσέ με αγάπη σου, και με ξαναβαπτίζεις:

Ρωμαίος δεν θα είμαι πια ποτέ!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ποιος είσαι συ, που έρχεσαι κρυμμένος στα σκοτάδια
και μπαίνεις μέσα στις μυστικές μου σκέψεις;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τ' όνομά μου δεν ξέρω πώς μπορώ να σου το πω.

Τ' όνομά μου, λατρευτή αγία, μου είναι μισητό, αφού εσύ
το έχεις για εχθρό. Αν το 'γραφα, θα έσχιζα το χαρτί.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Τ' αυτιά μου δεν έχουν ακόμα πει εκατό λέξεις
από το στόμα σου, κι όμως αναγνωρίζω τη φωνή σου.
Δεν είσαι ο Ρωμαίος, ο γιος του Μοντέγου;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κανένας απ' τους δύο, πανέμορφη, αν τον αντιπαθείς.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Πώς έφτασες εδώ και ποιος ο λόγος — πες μου.
Οι τοίχοι του περιβολιού είναι φηλοί και δύσκολα
τους ανεβαίνεις. Κι άμα καλοσκεφτείς ποιος είσαι,
αυτό το μέρος είναι βέβαιος θάνατος για σένα,
εάν κάποιος συγγενής μου σε βρει εδώ.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Με τα πανάλαφρα φτερά του έρωτα πέρασα τον τοίχο.

Τα πέτρινα εμπόδια δεν τα λογαριάζει ο έρωτας,
που, ό,τι μπορεί να κάνει, το ταλμιάει χιόλας.

Ήταν αδύνατο, λοιπόν, οι συγγενείς σου να με σταματήσουν.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Όμως, άμα σε δουν, θα σε σκοτώσουν.

II. 2

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αχ, πιο πολύ κινδυνεύω απ' τα δικά σου μάτια
παρά από είκοσι σπαθιά τους. Κοίτα με συ γλυκά
και η δικιά τους έχθρα δεν θα με πιάνει.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Για τίποτα στον κόσμο δεν θέλω να σε βρουν εδώ.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Της νύχτας ο μανδύας με κρύβει από τα μάτια τους.
Όμως, αν δεν με αγαπάς, τότε ας με βρουν.
Καλύτερα να χάσω τη ζωή μου από το μίσος τους,
παρά ν' αργοπεθαίνω χωρίς τη δικιά σου αγάπη.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Και ποιος σου έδειξε τον δρόμο ως εδώ;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ο έρωτας, που πρώτος με παρακίνησε να φάξω.
Αυτός έβαλε το μυαλό κι εγώ έβαλα τα μάτια.
Ναυτικός δεν είμαι, αλλά ακόμα κι αν βρισκόσουνα
στην πιο απόμακρη ακρογιαλιά που βρέχει το έσχατο κύμα
του μεγάλου πόντου, για τέτοιο θησαυρό
θα διακινδύνευα την ίδια τη ζωή μου.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ξέρεις πως η μάσκα της νύχτας κρύβει το πρόσωπό μου,
αλλιώς τα μάγουλά μου θα κοκκίνιζαν από παρθενική ντροπή
γι' αυτά που μ' άκουσες να λέω εδώ απόψε.
Μακάρι να μπορούσα να κρατήσω τους καλούς μου τρόπους
μακάρι, μακάρι ν' αρνιόμουν όσα είπα. Όμως,
αντίο τυπικότητα. Μ' αγαπάς; Το ξέρω, «Ναι» θα πεις,
κι εγώ θα σε πιστέψω. Και, φυσικά, αν πάρεις όρκο,
μπορείς να τον πατήσεις. Λένε πως ο Δίας ξεκαρδίζεται
όταν οι ερωτευμένοι δεν κρατάν τους όρκους τους.
Αν μ' αγαπάς, Ρωμαίο μου, πες μου το ειλικρινά.
Και αν νομίζεις πως σε άφησα εύκολα να με κερδίσεις,

θα κατσουφιάσω, θα κακιώσω, θα σου λέω συνέχεια όχι,
για να τρέχεις πίσω μου ζητώντας να με κερδίσεις.
Η αλήθεια είναι, ωραίο Μοντέγο, πως είμαι πολύ εκδηλωτική,
και ίσως πάρεις τη συμπεριφορά μου γι' άσεμνη.
Όμως, καλέ μου, πίστεφέ με και θα δεις πως είμαι
πιο αληθινή απ' όσες ξέρουνε να φαίνονται απρόσιτες.
Ομολογώ πως έπρεπε να δείξω πιο επιφυλακτική,
αλλά, προτού το καταλάβω είγες κρυφακούσει το πάθος
του έρωτά μου: γι' αυτό, συγχώρεσέ με και μη νομίσεις
επιτόλαιη την ομολογία μου, που σου αποκάλυψε
η σκοτεινιά της νύχτας.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κυρία, που ορκίζομαι στην ιερή σελήνη που ασημώνει
από και ψηλά τις κορυφές αυτών εδώ των δέντρων -

ΙΟΥΛΙΑΤΑ

Ω, μην ορκίζεσαι στη σελήνη, στην άστατη σελήνη
που κάθε μέρα αλλάζει σχήμα στην κυκλική της τροχιά:
εκτός και αν ο έρωτάς σου αποδειχτεί το ίδιο αλλοπρόσαλλος!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Σε τι να σου ορκιστώ;

ΙΟΥΛΙΑΤΑ

Καθόλου να μην ορκιστείς. Ή, αν επιμένεις, ορκίσου
στην γαρδιαστικό εαυτό σου κι εγώ θα σε πιστέψω
γιατί εσύ είσαι ο μόνος μου θεός και το είδωλό μου

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αν της καρδιάς μου η λατρεία -

ΙΟΥΛΙΑΤΑ

Ας' το, μην ορκίζεσαι! Παρ' όλη τη χαρά μου που σε βλέπω,
χαρά δεν νιώθω για όσα συμφωνήσαμε απόψε: όλα γίναν
πολύ απότομα, παράταγμα και ξαφνικά, γίνανε
σαν την ατσαπή που γάνεται προτού προλάβεις να πεις
«Αστράφτει!» Καληνύχτα, αγαπημένε. Μπορεί ο έρωτάς μας

Ρωμίκι, καληνύχτα σου

που τώρα μπουμπουκιάζει να μεστώσει με την αύρα
του καλοκαιριού και όμορφο λουλούδι να έχει γίνει
όταν ξανασυναντηθούμε. Καληνύχτα, καληνύχτα.
Γλυκά κοιμήσου απόψε: να έχεις στην καρδιά
όση γαλήνη μου echάρισε κι εμένα η βραδιά.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αχ, πώς μ' αφήνεις τόσο απαρηγόρητο;

ΙΟΥΛΙΑΤΑ

Και ποια παρηγοριά θα ήθελες γι' απόψε;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τον ίδιο όρκο πιστής αγάπης που σου 'δωσα κι εγώ.

ΙΟΥΛΙΑΤΑ

Αυτόν τον είγες πριν καν τον ζητήσεις: μακάρι
πίσω να τον έπαιονα για να σ' τον ξαναδώσω.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Θες να τον πάρεις πίσω; Γιατί, αγάπη μου;

ΙΟΥΛΙΑΤΑ

Για να φανώ γενναιοδωρή και να σου τον ξαναχαρίσω.
Κοίταξε, κάνω ευχές για πράγματα που έχω!
Όλα σου τα προσφέρω, πέλαγος γίνομαι ανοιχτό,
μ' έρωτα απύθμενο για σένα: όσο σου δίνω έρωτα
τόσο έχω περισσότερον (αφού είναι ατελείωτοι κι οι δύο)
Κάποιον ακούω μέσα. Γεια σου, αγάπη μου!
(Η Παραμύνα φωνάζει από μέσα)
Έρχομαι, παραμύνα μου. Μοντέγο, να 'σαι πιστός!
Περίμενε λιγάκι, θα ξανάρθω.

(Βγαίνει η Ιουλιέτα)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ω ευλογημένη, ευλογημένη νύχτα! Πόσο φοβάμαι μήπως,
επειδή νύχτα είναι, τα βλέπω όλα σ' όνειρο τόσο γλυκό
για να 'ναι αληθινό!

(Η Ιουλιέτα ξαναβγαίνει στο μπαλκόνι)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Δυο λόγια μόνο, Ρωμαίο μου, και μετά καληνύχτα οριστικά.
Εάν είναι στ' αλήθεια τίμια η αγάπη που ομολόγησες
κι έχεις σκοπό τον γάμο, ειδοποίησέ με αύριο το πρωί
με κάποιον που θα έρθει να σε βρει εκ μέρους μου,
πού και πότε θέλεις να γίνει η τελετή, κι εγώ
αμέσως θ' αποθέσω την τύχη μου στα πόδια σου
για να σ' ακολουθήσω, κύριέ μου, ως τα πέρατα του κόσμου.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

(Από μέσα) Κυρία!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Τώρα — έρχομαι! Αλλ' αν δεν έχεις καλό σκοπό, σε ικετεύω...

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Κυρία!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Έρχομαι, έρχομαι, είπα!... Σταμάτα να με γυροφέρνεις
και άσε με στον πόνο μου. Αύριο το πρωί σου στέλνω
τον άνθρωπό μου.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Μα την ψυχή μου, σου λέω —

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Χίλιες φορές καλή σου νύχτα! Γεια σου!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Χίλιες φορές κατάμαυρη χωρίς τη φωτεινότητά σου.
Ο έρωτας τρέχει με λαχτάρα όταν έρωτα συναντάει
σαν το παιδί που από το μάθημα σχολάζει
αλλά ο έρωτας από τον έρωτα φεύγει μακριά
σαν το παιδί που πάει στο μάθημά του με βαριά καρδιά.

(Η Ιουλιέτα ξαναβγαίνει στο μπαλκόνι)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ψφφφτ! Ρωμαίο, ψφφτ! Έι! Ω, να 'χα κυνηγού φωνή
για να φωνάξω πίσω το βασιλικό γεράκι μου!

Μα η σκλαβιά μιλάει σιγανά — δεν γίνεται φωνή να υψώσει!
Αλλιώς, θα γκρέμιζα το σπήλαιο της Ηχώς
και την αέρινη φωνή της θα έκανα βραχνότερη απ' τη δικιά μου
βάζοντάς τη ν' αντιλαλεί τ' όνομα του Ρωμαίου μου.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Είν' η φυγή μου — και φωνάζει τ' όνομά μου!

Ω, ποσο γλυκά αντηχεί η ασημένια γλώσσα των ερωτευμένων
μέσα στη νύχτα: σαν μουσική μαγευτική σ' αυτό
που μόνο του σκοπό έχει ν' ακούσει.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ρωμαίο!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Λατρεία μου!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Τι ώρα αύριο το πρωί να έρθει ο άνθρωπός μου;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Στις εννέα.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Θα είν' εκεί: εννέα ακριβώς. Αλλά ως τότε θα είναι
σαν να πέρασαν είκοσι χρόνια! Ξέχασα γιατί σε φώναξα.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Άσε — θα μείνω εδώ μέχρι να θυμηθείς.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Κι εγώ θα ξεχνάω, για να μένεις εσύ εδώ και να θυμάμαι
μόνο πόσο θέλω να σ' έχω κοντά μου.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κι εγώ θα μένω για να ξεχνάς συνέχεια εσύ
και πια να μην θυμάμαι πως έχω άλλο σπίτι.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ξημερώνει, έπρεπε να 'γες φύγει. Αλλά δεν θα 'θελα να πας μακρύτερα απ' όσο κατοικίδιο πουλάκι, που πεταρίζει λίγο πιο πέρα από το χέρι του αφέντη του, δέσμιο το καημένο της μεταξένιας του κλωστής: γιατί η αγάπη του αφεντικού του ζηλεύει και την παραμικρή ελευθερία!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Μακάρι να ήρουνα εσύ αφεντικό κι εγώ πουλάκι.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Γλυκούλη μου, αυτό θα το 'θελα κι εγώ' μα, σίγουρα, θα σ' έπνιγαν τα στοργικά μου χάδια. Καληνύχτα, καληνύχτα. Ο χωρισμός είναι πόνος τόσο γλυκός, που θα σε καληνύχτιζα ωσότου ξημερώσει φως.

(Βγαίνει η Ιουλιέτα)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ύπνος γλυκός στα μάτια σου και στην ψυχή γαλήνη. Να ήμουνα γαλήνη κι ύπνος για να ξεκουράσω εκείνη! Τρέχω στο κελί του ιερέα πνευματικού μου: θα του μιλήσω για τη μεγάλη ευτυχία μου και τη βοήθειά του θα ζητήσω.

(Βγαίνει)

ΣΚΗΝΗ 3

(Το χελί του πατέρα Λαυρέντιου)

(Μπαίνει ο πατήρ Λαυρέντιος κρατώντας ένα καλάθι)

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Η γκρίζα αυγή στη βλοσυρή νύχτα χαμογελάει:
με δέσμες ήλιου τα νέφη της ανατολής διαπερνάει.
Και η νύχτα, κόκκινη και παραπατώντας σαν να 'χει μεθύσει,
τρέχοντας φεύγει το φωτεινό άρμα του Τιτάνα μην τηνε πατήσει.
Τώρα, προτού ο πυρωμένος ήλιος το μάτι του ανοίξει,
να δει τη μέρα και τη δροσιά της νύχτας να στραγγίξει,
ετούτο το καλάθι με βότανα θα 'χω γεμίσει,
φαρμάκια κι άνθη σωτήρια που μας χαρίζει η φύση.

Μάνα της φύσης, αλλά και τάφος της, είναι το χώμα:
γίνεται μνήμα της, μα παραμένει μήτρα ακόμα.

Κι από τη μήτρα αυτή παιδιά άπειρα βγαίνουν,
στον πλούσιο κόρφο της κουρνιαζουν και βυζαίνουν,
φυτά θαυμάσια, με άλλες χάρες το καθένα,
παρόμοια, μα που κανένα τους δεν μοιάζει με κανένα.

Ω, τι τεράστια δύναμη, τι χάρες ευεργετικές
κρύβουνε μέσα τους φυτά, χορτάρια, πέτρες φυσικές!
Κάθε δημιουργήμα της γης, ως και το πιο χαμηλό,
σε μια στιγμή θα της προσφέρει κάτι ξεχωριστά καλό·
αλλά και το καλό μπορεί κάποια στιγμή κακό να προκαλέσει
από λάθος χρήση — (εάν από τη φύση του ξεπέσει)

Η αρετή γίνεται αμαρτία όταν κακά εφαρμόζεται,
οπώς κι η αμαρτία από τίμια πράξη εξαγνίζεται.

(Μπαίνει ο Ρωμαίος)

Αυτό το αδύναμο λουλούδι μέσα του κρύβει (δηλητήριο κακό)
που έχει κι άλλη δύναμη — είναι θαυμάσιο γιατρικό:

(αν το μυρίσεις λίγο, την φυγή σου ευφραίνει.)

(αν το γευτείς, αιμέσις η καρδιά πεθαίνει.)

Μέσα στον άνθρωπο, όπως και στα φυτά, είναι κλεισμένοι

δύο βασιλιάδες ίσοι: μία εγθροί ορχισμένοι:

η Θεία Χάρη και η αγαλίνωτη επιθυμία

— κι οι δύο ισodύναμες, πιο δυνατή καμία.

Κι όποτε το χειρότερο τα καταφέρει να νικήσει,

σκουλήχι του θανάτου όλο το φυτό θα το καταβροχθίσει.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Καλημέρα, πάτερ.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Την ευλογία μου.

Ποια πρωινή φωνή τόσο γλυκά με χαιρετάει;

Παιδί μου, κάτι σε πείραξε, με κάτι θα ταραχτήκες:

αλλιώς, γιατί απ' το κρεβάτι σου τόσο νωρίς πετάχτηκες;

Η έγνοια κρατάει των γερόντων τα μάτια ανοιχτά,

κι άμα νιώθει την έγνοια, ο ύπνος δεν πάει κοντά

όμως, όπου το ξέγνοιαστο κορμί της γείρει η άθικτη νεότητα,

εκεί χρυσός ο ύπνος της χαρίζει μακαριότητα.

Γι' αυτό, κάτι μου λέει πως, για να σηκωθείς τόσο νωρίς,

κάτι σε τάραξε που να τ' αντέξεις δεν μπορείς.

Ή μήπως — να, το μυαλό μου σε κάτι τολμηρό πολύ οδηγήθηκε:

ο νεαρός Ρωμαίος μας απόφε ούτε καν κοιμήθηκε!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Σωστά! Όμως μέσα στην πιο γλυκιά γαλήνη ξεκουράστηκα.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Ήμαρτον, Θεέ μου! Με τη Ροζαλίνα ήσουν — το φαντάστηκα!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Με τη Ροζαλίνα; Όχι, πάτερ, όχι, σας ορκίζομαι.

Ούτε για την ίδια ούτε για τον κατήγό της πια σκοτίζομαι.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Εύγε, παιδί μου. Αλλά πού τριγύρναγες σ' αυτό το χάλι;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Θα σας το πω πριν με ρωτήσετε και πάλι.

Στο σπίτι του ενθρού μου, σε γιορτή, ξενύχτια,
όπου, έτσι στα ξαφνικά, πληγώθηκα και πληγώσα.

Τώρα πια, μόνη σωτηρία μας είν' η βοήθειά σας:

εσείς θα μας γιατρέψετε, με το ιερό αξίωμά σας.

Άγιε πατέρα, δεν τρέφω καμιά ενθρα, όπως θα παρατηρήσετε,
γι' αυτό θέλω μένανε και τον ενθρό μου το ίδιο να βοηθήσετε.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Παιδί μου, εξήγησέ μου καθαρά τι εδώ σε φέρνει:

Θολή εξομολόγηση, θολή άφηση παίρνει!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Καθαρά, λοιπόν. Πρώτη φορά ένιωσα αυτό που θα σας πω:

την κόρη του πλούσιου Καπουλέτου θέλω και αγαπώ!

Την αγαπάω, μ' αγαπάει, τα 'χουμε συμφωνήσει,

κι εσείς πρέπει να μας παντρεύετε — είναι η μόνη λύση.

Πού, πότε, πώς μιλήσαμε κι αγαπηθήκαμε, θα σας τα εξηγήσω

στον δρόμο· αλλά το μόνο που έχω να ζητήσω

είναι να μας παντρεύετε σήμερα: να πάρετε το ρίσκο.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Δεν το πιστεύω! Τέτοια μεταβολή — μα τον Άγιο Φραγκίσκο!

Τόσο γρήγορα ξέχασες τη Ροζαλίνα που αγαπούσες;

Νέε μου, την ελάτρευες, μόνο που την κοιτούσες

φούντωνε στην καρδιά σου έρωτας! Χριστέ μου, τέτοια πλημμύρα

δακρύων στα χλομά σου μάγουλα, τέτοια αλμύρα

για τη Ροζαλίνα και να πάει ολότελα χαμένη

για μιαν αγάπη που δεν είναι καν δοκιμασμένη!

Ο ήλιος δεν καθάρισε ακόμα τη συννεφιά των αναστεναγμών σου

κι έχω στα γέρικά μου αυτιά τον απόηχο των βογκητών σου.

Να, στο μάγουλό σου ένα σημάδι: διατηρήθηκε
από ένα δάκρυ σου παλιό που δεν ξεπλύθηκε.

Αγ ήσουν ειλικρινής στον εαυτό σου, τα δάκρυα εκείνα
κι όλη σου η απελπισία θα ήταν για τη Ροζαλίνα.

Κι άλλαξες: Τότε, με το παλιό ρητό πρέπει να συμφωνήσεις
πως, εμά είναι ο άντρας άστατος, και τη γυναίκα θα τη συγχωρήσεις.

ΡΩΜΑΙΟΣ *Οι γυναίκες βάλει κι πιάσανε, όταν δεν υπάρχει δύναμη
6 του 5*

Συνέχεια με μαλώνετε που έδειχνα τέτοια αδυναμία.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Εγώ έλεγα στην αγάπη ναι και όχι στη λατρεία.
*από πεφωτισή
παχιδάφρα*

ΡΩΜΑΙΟΣ

Και μου επιμένετε «Το αίσθημά σου πρέπει να το θάψεις!»

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Όχι σε τάφο απ' όπου άλλο θα ξεθάψεις!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Μην με μαλώνετε: αυτή που θέλω τώρα είναι η μόνη
που την αγάπη μου με ίση αγάπη ξεπληρώνει.
Η προηγούμενη δεν το 'κανε αυτό.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Η προηγούμενη σε είχε μάθει και ήξερε να υπολογίσει
πως η καρδιά σου τα ερωτόλογα τα είχε αποστηθίσει

χωρίς να τα εννοει Ας είναι, μικρέ μου άστατε, θα σ' τη χαρίσω
ετούτη τη φορά και για έναν άλλο λόγο θα σε βοηθήσω:
μπορεί η ένωσή σας ν' αποδειχτεί ευτυχισμένη
και οι δυο οίκοι σας να ζήσουν επιτέλους μονοιασμένοι.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ελάτε, πάμε γρήγορα — με έχει πιάσει δέος!

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Περίμενε! Όποιος βιάζεται σκοντάφτει! Σπείδε βραδέως!

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 4

(Δρόμος της Βερόνας)

(Μπαίνουν ο Μπενβολίο και ο Μερκούτιος)

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Πού διάολο εξαφανίστηκε ο Ρωμαίος; Δεν πήγε να κοιμηθεί χτες βράδυ;

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Στο πατρικό του, πάντως, όχι. Ρώτησα τον υπηρέτη του.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Πάλι εκείνη η κιτριτιάρα, η σιχαμένη θα 'ναι, εκείνη η Ροζαλίνα!
Έτσι όπως τον βασανίζει, σίγουρα θα τον τρελάνει.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Ο Τυβάλτος, ο ανιψιός του γερο-Καπουλέτου, του έστειλε γράμμα
στο σπίτι του.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Και, πάω στοίχημα το κεφάλι μου, θα τον καλεί να μονομαχήσουνε.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Ο Ρωμαίος θ' απαντήσει.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Κάθε μορφωμένος μπορεί ν' απαντήσει σ' ένα γράμμα.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Δεν κατάλαβες — θ' απαντήσει σ' αυτόν που έστειλε το γράμμα
για να του δείξει πόσο γενναίος είναι όταν δέχεται πρόκληση.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Αχ, ο καχομοίρης ο Ρωμαίος είναι κιόλας πεθαμένος — μαχαιρωμένος από τα μαύρα μάτια μιας ξεπλυμένης, λαβωμένος στ' αυτί από ένα τραγούδι ερωτικό, κι είναι η καρδιά του σκισμένη από το βέλος του τυφλού, μικρού τοξότη! Και είναι άνθρωπος αυτός που μπορεί να τα βάλει με τον Τυβάλτο;

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Γιατί, τι είναι ο Τυβάλτος;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Κάτι παραπάνω από Βασιλιάς των Γάτων. Είναι ο καπάτσος της εθιμοτυπίας και του καθωσπρεπισμού: αυτός δεν ξιφομαχεί — χεντάει! Τραγουδάει — ξέρει άριστα τους χρόνους, τα διαστήματα και τους ρυθμούς! Παύσεις μικρές, μία, δύο, κι η τρίτη κατευθείαν στο στήθος σου! Προτού το καταλάβεις, κουμπί σου κόβει απ' το πουκάμισό σου μ' ένα χραπ του σπαθιού του! Μονομάχος, μονομάχος φοβερός, κι άργοντας πρώτης τάξεως, και τέλειος σε όλους τους κανόνες της ξιφομαχίας. Μοναδικός στο «πασάτο», άσος στο «πούντο ρεβέρσο», κι εκείνο το «χέι» του, άλλο πράμα!

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Το ποιο του;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Κακό φόφο να 'χουν αυτοί οι τάχα μου, οι φωροφантаσμένοι που φευδίζουν γιατί είναι μόδα, οι υπερφίαλοι, οι δήθεν που πάνε να κάνουνε καινούργιες προφορές! «Χριστούλη μου, κοίτα λεπίδα — κι αυτός τι άντρακλας — κι αυτή σου κάνει ένα κρεβάτι μούρλια»! Ολίφη, αγαπητέ μου, θλίψη και αθλιότητα: γεμίσαμε παράσιτα εισαγωγής, μόδιστρους, κομφενόμενους με τις γαλλικούρες τους, άνθρωπάρια που στέχονται σούζα στην κάθε καινούργια μόδα και δεν μπορούνε ν' απιθώσουνε τον πισινό τους στα κανονικά σκαμνιά μας! Πώς να καθίσουνε μ' εκείνα τα λεπτεπίλεπτά τους ρουχαλάκια — θα τους πιαστούν τα κοχαλάκια!

(Μπαίνει ο Ρωμαίος)

ΜΗΕΝΒΟΛΙΟ

Ο Ρωμαίος, ο Ρωμαίος!

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Πετοί και κόχαλο, τσίρος ξεραμένος! Αχ, σάρκα, σάρκα, πώς μαραζώνεις σαν την πέτσα του φαριού! Τώρα θα ξεγειλίζει παθιασμένους στίχους σαν τον Πετράρχη. Τη Λάουρα, σε σύγκριση με τη λατρευτή του Ροζαλίνα, θα την έχει για δουλικό — αν κι εκείνής της βρέθηκε εραστής που έγραφε στίχους καλύτερους —, τη Διδώ θα τη θεωρεί άγαρμψη, την Κλεοπάτρα γύφτισσα, την Ελένη και την Ηρώ φτηνιάρες τσούλες, τη Θίσβη κάτι — άσ' τα να πάνε! Σινιόρ Ρωμαίο, μπονζούρ! Σε χαιρετάω γαλλικά για να με καταλάβει και το γαλλικό βραχί σου. Ωραία μας την έφερες χτες βράδυ!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Καλημέρα και στους δύο. Ποια σας έφερα;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Μας την κοπάνησες, κύριε. Κάνεις πως δεν καταλαβαίνεις;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Συγγνώμη, καλέ μου Μερκούτιε, αλλά μου 'τυχε κάτι πολύ σοβαρό, και σε τέτοιες περιπτώσεις παραβλέπεις και τους καλούς τρόπους.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Μ' άλλα λόγια, παραβλέπεις. Τι παραείδες;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Θέλω να πω, έπρεπε να παραβλέψω πολλά.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Τώρα αρχίζεις και μιλάς σωστά.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Σ' ευχαριστώ για την ευγένειά σου.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Όχι να το παινευτώ, αλλά από ευγένεια πάω καλά.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Σου ζήτησα συγγνώμη, κι ελπίζω να τη δέχεσαι.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Να σου πω —

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κοίτα τι έρχεται — μια σκούνα στολισμένη! (Μπαίνουν η Παραμάνη και ο υπηρέτης της Πήτερ) Πανί, πανί φάνηκε — να, εκεί, μακριά!

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Δύο τα πανιά: το ένα πουκάμισο, το άλλο μεσοφόρι.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Πήτερ!

ΠΗΤΕΡ

Διατάξτε.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Τη βεντάλια μου, Πήτερ.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Ναι, Πήτερ μου, δώσ' τηνε να κρύψει τη μούρη της: η βεντάλια της είναι πιο όμορφη.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Καλημέρα σας, κύριοι.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Καλησπέρα σας, ωραία μου κυρία.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Γιατί, πήγε κιόλας απόγευμα;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Και παραπήγε. Το πρόστυχο δάχτυλο της ώρας γαργαλάει τ' αποκάτω του μεσημεριού.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ντροπή σου! Τι άνθρωπος είσ' εσύ;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Άνθρωπος που τον έπλασε ο Θεός, κυρία μου, σε μια κρίση αυτοκαταστροφής του.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Μα τον Θεό, καλά το είπες, «για ν' αυτοκαταστρέφει τον εαυτό του»
— πες το φέματα! Άρχοντές μου, ξέρει κανείς να μου πει πού θα βρω τον νεαρό Ρωμαίο;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Εγώ ξέρω να σου πω: αλλά ο νεαρός Ρωμαίος θα είναι μεγαλύτερος άμα τον βρεις, γιατί όταν άρχισες να τον φάχνεις ήταν νεότερος. Πάντως, ο νεότερος μ' αυτό το όνομα είμ' εγώ — χειρότερο δεν θα βρεις.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Πολύ καλό αυτό.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Πολύ καλό το χειρότερο; Μπράβο μυαλό — σκέτη σοφία είσαι!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Αν είστε ο Ρωμαίος αυτοπροσώπως, κύριε, θέλω να σας διασφαλίσω ένα μυστικό.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Θέλει να του εξασφαλίσει μια συνεστίαση.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Θέλει να του εξασφαλίσει μια συνουσίαση! Α, την κουφάλα!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κάτι μυρίστηκες εσύ.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Όχι κουνέλι, κύριέ μου — εκτός κι αν είναι κουνέλι νησιτίσιμο. Αλλά, όχι, αυτό θα είχε βρωμίσει από την ώρα που το σφάξαν ως την ώρα που το μαγειρέφανε.

(Τραγουδάει)

Μια κουνέλα σιτεμένη,
αν τη βρεις μαγειρεμένη

μέσα στη Σαρακοστή,
 κι αν λεφτά δεν σου ζητήσουν
 και δική σου σ' την αφήσουν
 φά' την όσο είναι ζεστή.
 Ρωμαιο, θα έρθεις στον πατέρα σου; Θα φάμε εκεί.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Έρχομαι σε λίγο.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Χαίρετε, κυρία μου, που είστε ωραία,
 χαίρετε, κυρία μου, που είστε αρχαία.

(Βγαίνουν ο Μερκούτιος και ο Μπενόλιος)

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Κύριε, τι πράμα ήταν αυτός ο ξεδιάντροπος, που έλεγε όλο
 ανθηροστομίες;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Άρχοντας, παραμάνε, που του αρέσει ν' ακούει τη φωνή του, και που λέει
σ' ένα λεπτό περισσότερα απ' όσα κάνει σ' ένα μήνα.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Αν τολμήσει και ξεστομίσει κάτι για μένα, θα τον κανονίσω! Εγώ μπορώ
 να τα βάλω με είκοσι παλιόμουτρα σαν κι αυτόν! Κι αν δεν μπορώ,
 βρίσκω κάποιον που να μπορεί. Το παλιτόμαρο! Τι νόμιζε — ίσα
 κι όμοια είμαστε; Για ποια με πέρασε, για καμιά απ' αυτές τις τσουλάρες
 που σαλιαρίζει; Ή για κανέναν μαχαιροβγάλτη, απ' αυτούς που κάνει
 παρέα; (Στρίφει στον Πήτερ) Αμ, κι εσύ, κακομοίρη μου, κάθεσαι και κοιτάς
 σαν χάννος, κι αφήνεις κάθε αλήτη να με διαχειρίζεται κατά το κέφι του!

ΠΗΤΕΡ

Δεν είδα κανέναν να σε διαχειρίζεται κατά το κέφι του. Αν τον έβλεπα,
 ξέρεις ότι αμέσως θα 'βγαζα το σπαθί μου. Και ξέρεις ότι αμέσως ανάβω
 αν με προκαλέσουν κι αν έχω τον νόμο με το μέρος μου.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Τώρα να, μα τον Θεό, συγχύστηκα — ορίστε, τρέμω ολόκληρη.

Το παλιοτόμαρο! (Στον Ρωμαίο) Που λέτε, κύριε, δυο λόγια μόνο θα σας πω — και, όπως σας είπα, η κυρία μου μου είπε να έρθω να σας βρω. Αυτό που μου είπε να σας πω θα το κρατήσω μέσα μου μυστικό. Αλλά ένα έχω μόνο να σας πω: αν της τάξατε κάναν φεύτικο παράδεισο, όπως λένε, ντροπή σας και πολύ χοντρό εκ μέρους σας, όπως λένε. Γιατί το κορίτσι είναι πολύ μικρό. Και, επομένως, αν εσείς της φερθήκατε διπροσώπως, πολύ αισχρό εκ μέρους σας να φερθείτε έτσι σε αρχοντοπούλα, και ταυτοχρόνως πολύ μεγάλη απρέπεια.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Παραμάνα, τα σέβη μου στην κυρία σου. Σου δίνω τον λόγο μου —

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Τι καλόκαρδο παλικάρι, Χριστέ μου. Και βέβαια θα της πω τα σέβη σας. Αχ, Θεέ μου, πόσο θα χαρεί!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τι θα της πεις, παραμάνα; Αφού δεν ακούς τι σου λέω.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Θα της πω αρχοντά μου, ότι της δίνετε τον λόγο σας — κι αυτό είναι πολύ αρχοντικό εκ μέρους σας.

ΡΩΜΑΙΟΣ

...Θα της πεις να βρει οπωσδήποτε μια δικαιολογία και να 'ρθει οπωσδήποτε τ' απόγευμα στο κελί του πατέρα Λαυρέντιου. Εκεί θα πάρει άφεση και μετά θα παντρευτούμε. Να, αυτό για τον κόπο σου.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Α, όχι, κύριε, από σας ούτε δεκάρα.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Άσ' τα αυτά. Πάρε, είπα!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Τ' απόγευμα είπατε, κύριε; Ωραία, θα είν' εκεί.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κι εσύ, παραμάνά μου, θα περιμένεις ακριβώς έξω
από τον τοίχο του μοναστηριού: εκεί θα έρθει ο άνθρωπός μου
και θα σου φέρει μιαν ανεμόσκαλα για να φτάσω
στην πιο ψηλή κορφή της ευτυχίας μου απόψε,
όταν η νύχτα θα με κρύβει. Γεια σου τώρα, ούτε λέξη σε κανέναν,
και θ' ανταμειφθείς για τις υπηρεσίες σου. Πήγαινε!
Και... τα σέβη μου στην κυρία σου.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Την ευλογία του Θεού, κύριε. Αλλά —

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τι άλλο θες να πεις, παραμάνά;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Αυτός ο άνθρωπός σας — είναι έμπιστος; Η παροιμία λέει
«Οι δυο κρατάνε μυστικό άμα ο τρίτος μένει απέξω».

ΡΩΜΑΙΟΣ

Σε βεβαιώνω, είναι πολύ έμπιστος — η ψυχή του μου ανήκει!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Πάντως και η κυρία μου είναι το πιο γλυκό πλάσμα του κόσμου.
Αχ, Θεούλη μου! Τη θυμάμαι, τοσηδούλα ήτανε και γλώσσα δεν έβαζε
μέσα. Αμ' και τ' άλλα; Υπάρχει εδώ στην πόλη ένας άργοντας, που
αχνίζει στ' όνομα Πάρης, ο οποίος πολύ ευχαρίστως θα την έκλεβε,
αλλά το κακόμοιρο το μικρό μου είτε βάτραχο θλέπει είτε αυτόν, ένα και
το αυτό. Κι εγώ τη θυμώνω καμιά φορά και της λέω πως ο Πάρης είναι
ο πιο κατάλληλος γι' αυτήν, και μόλις της το λέω, πιστέφτε με, γίνεται
χάτασπρη σαν το ασπρότερο πανί. Το «ρόδο» και ο Ρωμαίος αρχίζουνε
με το ίδιο γράμμα;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Φυσικά, παραμάνά. Όπως το «ραβγίζω» και το «γαβ».

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Έτοιμο το 'χετε το αστεϊάκι! Για σκυλιά θα μιλάμε τώρα — καλά,

αφήστε το, θα βρω εγώ με τι γράμμα αρχίζουνε. Πάντως, αυτή λέει
τα καλύτερότερα και για σας και για το ρόδο, που θ' αναγάλλιαζε
η καρδούλα σας άμα τ' ακούγατε.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τα σέβη μου στην κυρία σου.

(Βγαίνει ο Ρωμαίος)

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ναι, χιλιάδες σέβη θα της πω. Πήτερ!

ΠΗΤΕΡ

Παρών.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Προηγήσου και πρότρεχε! Βιαζόμαστε!

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 5

(Ο κήπος του Καπουλέτου)

(Μπαίνει η Ιουλιέτα)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Εννιά ακριβώς ήταν όταν έστειλα την παραμάνά,
και μου 'χε υποσχεθεί πως σε μισή ώρα θα γύριζε.
Μπορεί να μην τον βρίσκει. Αλλά, όχι. Είναι και **κουτσή!**
Οι ταχυδρόμοι του έρωτα πρέπει να είν' οι σκέψεις,
που τρέχουνε δέκα φορές πιο γρήγορα απ' τις ακτίνες
του ηλίου όταν διώχνουν τα σκοτάδια απ' τα βουνά.
Λένε ότι το άρμα της Αφροδίτης το σέρνουνε **γρήγορα** περιστέρια:
να γιατί ο Έρωτας έχει φτερά γοργά σαν τους ανέμους.
Τώρα ο ήλιος έχει πια **φτάσει** στην ψηλότερη κορφή
του καθημερινού του δρόμου, κι απ' τις εννέα ως τις δώδεκα,
τρεις ώρες ατελείωτες, ακόμα να φανεί η παραμάνά.
Αν έβραζε στο αίμα της το πάθος της νεότητας,
θα ήταν γρήγορη σαν σφαίρα: τα λόγια μου θα την τρέχανε
προς τον αγαπημένο μου, και τα δικά του προς εμένα.
Όμως οι γέροι **αρχίζουνε** και μοιάζουνε σαν πεθαμένοι:
άκαμπτοι, αργοί κι ολόχλομοι σαν μολυβένιοι.

(Μπαίνει η Παραμάνά)

Θεέ μου, έρχεται! Γλυκιά μου παραμάνά, πες μου:
τον βρήκες; Διώξ' τον αυτόν που έχεις μαζί σου.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Πήτερ, εντολή: περίμενε έξω απ' την εξώπορτα.

(Βγαίνει ο Πήτερ)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Λοιπόν, παραμάνά μου γλυκιά; Αχ, Θεέ μου, γιατί δείχνεις λυπημένη;
Κι άσχημα να είναι τα νέα, εσύ να μου τα πεις χαρμόсуна!
όμως, αν είν' ευχάριστα, δεν ντρέπεσαι να καταστρέφεις
τη γλυκιά τους μελωδία με την ξινισμένη φάτσα σου;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ψόφησα απ' την κούραση — να πάρω μίαν ανάσα.
 Αχ, πώς με πονάνε τα κοκαλάκια μου! Τόσο δρόμο έκανα!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Σου χαρίζω εγώ τα κόκαλά μου — δώσ' μου εσύ τα νέα σου.
 Έλα, σε παρακαλώ! Καλή, πολύ καλή μου παραμάνά, μίλα!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Χριστέ μου, βιασύνη! Περίμενε λιγάκι.
 Δεν βλέπεις; Λαχάνιασα, ανάσα δεν έχω!
 Αχ, πώς με πονάνε τα κοκαλάκια μου! Τόσο δρόμο έκανα!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Σου χαρίζω τα κόκαλά μου — δώσ' μου εσύ τα νέα σου.
 Έλα, σε παρακαλώ, καλή, πολύ καλή μου παραμάνά, μίλα!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Χριστέ μου, βιασύνη! Περίμενε λιγάκι.
 Δεν βλέπεις — λαχάνιασα, ανάσα δεν έχω!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ανάσα δεν έχεις να μου πεις αυτό που θέλω,
αλλ' ανάσα έχεις για να πεις ότι δεν έχεις ανάσα.
 Τόση ώρα που φλυαρείς και λες δικαιολογίες,
 θα μπορούσες να μου 'χες πει αυτό που θέλω να μάθω.
 Καλά είναι τα νέα σου ή άσχημα; Μόνο σ' αυτό
 απάντησε, ό,τι και να 'ναι: αντέχω στην όποια απάντηση.
 Κάνε μου τη χάρη — καλά ή άσχημα τα νέα;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ε, λοιπόν, διάλεξες σαν ανόητη. Άντρα δεν ξέρεις να διαλέξεις.
Τον Ρωμαίο! Α, πα, πα, πα, πα, πα! Ε, δεν λέω, η μουρίτσα του
— κούκλος είναι! Και ποδάρες, χρυσό μου, γάμπα άντε να βρεις τέτοια
σ' άλλους, και τι χέρι και τι καρμάρα — όχι που πρέπει να τα συζητάμε
αυτά, όμως ασύγκριτος μ' όλους τους άλλους ο άντρας ο δικός σου!
Ε, εντάξει, από ευγένειες δεν ξέρει και πολλά — βέβαια, ήπιος, μαλακός,
προβατάκι. Άντε τώρα, κορίτσι μου, στη δουλειά σου, θέλημα Θεού
είναι ό,τι γίνει. Μπα, φάγατε κιόλας — τελειώσατε;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Αχ, τι είν' αυτά; Αυτά τα ξέρω;
Για τον γάμο μας σου μίλησε; Τι είπε;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ω Χριστέ μου, το κεφάλι μου πάει να σπάσει. Χτυπάει
το παλιοκέφαλο σαν να γίνεται χίλια κομμάτια. Ωχ,
κι η μέση μου — αχ, η πλατούλα μου, η πλάτη μου, ωχ!
Απ' τον Θεό να τό βρεις που μ' έστειλες τόσο δρόμο:
πήγα να μείνω στον τόπο έτσι που τριγύρναγα πάνω κάτω.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Μα τον Χριστό, λυπάμαι που δεν νιώθεις καλά. Όμως,
γλυκιά μου, πολύ γλυκιά μου, ολόγλυκιά μου παραμάννα,
πες μου τι λέει ο αγαπημένος μου;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ο αγαπημένος σου λέει — καλέ, τι άρχοντας είν' αυτός,
και καθωσπρέπει, κι ευγενικός και κούκλος,
και τίμιος! Πού είν' η μάνα σου;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Πού είναι η μητέρα μου; Μέσα είναι. Πού θα ήτανε;
Παράξενα μου τα λες: «Ο αγαπημένος σου λέει — καλέ,
τι άρχοντας είν' αυτός — πού είναι η μάνα σου».

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Παναγιά μου, κοίτα πώς άναψε! Κοίτα βιασύνη!

Έτσι θα μου γιατρέψεις τα πονεμένα κόκαλά μου;
Άκου να δεις, άλλη φορά να πας μόνη σου τα μηνύματα!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Κοίτα μπλέξιμο! Θα μου πεις, επιτέλους, τι λέει ο Ρωμαίος;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Μπορείς να πάρεις σήμερα άδεια να πας για εξομολόγηση;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Μπορώ.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Τότε, τρέχα στο κελί του πατέρα Λαυρέντιου
εκεί σε περιμένει ένας γαμπρός για να σε κάνει γυναίκα του.
Κοίτα, αμέσως το παλαβό σου αίμα κοκκινίσε
τα μαγουλάκια σου: ό,τι νέο ακούς, φουντώνεις!
Τρέχα στην εκκλησία. Εγώ θα φάξω να βρω
μια σκάλα για τον ομορφονιό σου, για να' ανέβει
στη φωλίτσα σας μόλις νυχτώσει. Σκλάβά σου έχω γίνει,
τσακίζομαι μόνο και μόνο για να φχαριστηθείς:
αλλά τη νύχτα μόνη σου όλο το βάρος θα φορτωθείς!
Άντε τώρα. Εγώ πάω να φάω. Εσύ τρέχα στο κελί.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Εγώ τρέχω στην ευτυχία μου. Γεια σου, παραμάνά μου καλή.

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 6

(Το χελί του πατέρα Λαυρέντιου)

(Μπαίνουν ο πατήρ Λαυρέντιος και ο Ρωμαίος)

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Μακάρι να ευλογήσει ο ουρανός τον γάμο σας,
για να μην μας τιμωρήσουν πίκρες αργότερα.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αμήν, αμήν. Αλλά, όσες πίκρες και νά 'ρθουνε,
δεν θα μπορέσουν να λιγοστέφουν την εξάίσια χαρά
που μου προσφέρει η μικρότερη στιγμή κοντά της.
Εσείς ενώστε τα χέρια μας με τα ιερά δεσμά του γάμου
και ύστερα ο θάνατος, που όλους τους έρωτες καταβροχθίζει,
ας κάνει ό,τι θέλει. Εμένα μου φτάνει που θ' αξιωθώ
δική μου να την ονομάσω.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Αυτές οι ορμητικές γαρές τελειώνουνε κι απότομα
και ξεφυγάνε με τον θορίαμβό τους, όπως η φωτιά
με το μπαρούτι, που εξαεύνεται μ' ένα μοναδικό φίλι.
Το μέλι μάς λιγώνει με τη γλύκα του, γαλάει τη γεύση
και μας κόβει την όρεξη γι' αυτό θέλει μέτρο η αγάπη.
Η αγάπη διαρκεί άμα δεν έχει προορισμό το τώρα:
αλλιώς, φτάσε νωρίς, φτάσε αργά, φτάνεις σε λάθος ώρα!
Να και η νύφη. Ω, ποδαράκι τόσο αβρό
ποτέ του δεν έχει πληγώσει το παλιό λιθόστρωτο.
Ο ερωτευμένος μπορεί και περπατάει πάνω σ' ιστό αράχνης

που αναδύεται οκνός στο λάγνο αεράκι του καλοκαιριού
χωρίς να πέφτει: γιατί το μάταιο του έρωτα είναι πανάλαφρο.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Καλησπέρα, άγιε πατέρα.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Το ευχαριστώ θα σου το πει και για τους δυο μας
ο Ρωμαίος, κόρη μου.

(Ο Ρωμαίος φιλάει την Ιουλιέτα)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Κι εγώ ανταποδίδω τις ευχαριστίες σας.

(Η Ιουλιέτα φιλάει τον Ρωμαίο)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ιουλιέτα μου, αν η καρδιά σου ξεχειλίζει από χαρά
όπως και η δικιά μου, και αν εσύ έχεις τον τρόπο
καλύτερα από μένα να την εκφράσεις, αχ, σε παρακαλώ,
κάνε να ευωδιάσει ο αέρας με την ανάσα σου
κι άσε την πλούσια, μουσική σου γλώσσα να μιλήσει,
να εξηγήσει την αφάνταστη χαρά που παίρνουμε κι οι δύο
για την υπέροχη αυτή συνάντησή μας.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Τα αισθήματα που είν' αληθινά πλούσια κι όχι σε λόγια,
έχουν για καύχημά τους την ουσία τους, γι' αυτό
δεν έχουνε ανάγκη από στολίδια. Μονάχα οι ζητιάνοι
μπορούνε να μετρήσουνε το βίος τους αλλά η δικιά μου
η πραγματική αγάπη τόσο με πλημμυρίζει,
που δεν μπορώ να λαγαριάσω ούτε τον μισό της πλούτο.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Ελάτε, ελάτε, σε λίγο θα 'χουμε τελειώσει.
Δεν σας αφήνω μόνοι να βρεθείτε
προτού με τα ιερά δεσμά του γάμου ενωθείτε.

(τὴν περὶ ἄσπασιν)

πρὶν ἡ Ἁγία Εὐαγγελία ἐνσωματώσῃ τοὺς δύο εἰς ένα

(Βγαίνουν)

ΤΡΙΤΗ ΠΡΑΞΗ

ΑΝΤΙΘΕΣΗ - ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

ΣΚΗΝΗ 1

(Πλατεία της Βερόνας)

(Μπαίνουν ο Μερκούτιος, ο Μπαυόλιο και υπηρέτες)

ΜΠΑΥΟΛΙΟ

Σε παρακαλώ, Μερκούτιε, πάμε να φύγουμε από δω.
Η μέρα είναι ζεστή, κι οι Καπουλέτοι έχουνε βγει στους δρόμους:
αν συναντηθούμε, τον καβγά δεν θα τον αποφύγουμε,
γιατί με τέτοιες ζέστες το τρελό αίμα φουντώνει.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Ξέρεις τι μου θυμίζεις; Εκείνους τους παλικαράδες που, μόλις μπαίνουνε
σε ταβέρνα, πετάνε το σπαθί τους πάνω στο τραπέζι και λένε «Ο Θεός να
δώσει άχρηστο να μείνεις!» Αλλά όταν το δεύτερο ποτήρι αρχίσει να τους
πιάνει, αρπάζουν το σπαθί και ρίχνουν μια στον ταβερνιάρη, που σίγουρα
άχρηστος μένει!

ΜΠΑΥΟΛΙΟ

Σου μοιάζω για τέτοιος άνθρωπος;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Έλα τώρα, άμα θυμώσεις, φουντώνεις εύκολα όπως κάθε γνήσιος Ιταλός,
και τόσο εύκολα φάχνεις αφορμή για να φουντώσεις, όσο φουντώνεις
με την παραμικρή αφορμή.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Έχεις κι άλλα να μου πεις;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Α, βέβαια, εάν βρισκόσασταν δυο σαν κι εμένα, σε λίγο δεν θα είχαμε κανέναν, γιατί θα είχατε φαγωθεί μεταξύ σας. Εσύ; Εσύ είσαι ικανός να στήσεις καβγά με κάποιον που έχει στα γένια του μια τρίχα λιγότερη ή μια περισσότερη από σένα. Εσύ μπορείς να ριχτείς σε κάποιον που καθαρίζει κάστανά, μόνο και μόνο γιατί έχεις μάτια καστανά. Ποιο άλλο μάτι, εκτός απ' το δικό σου, θα έβρισκε τέτοια αφορμή για να στήσει καβγά; Το κεφάλι σου είναι γεμάτο καβγάδες, όπως τ' αυγό είναι γεμάτο φαί, αν και το κεφάλι σου έχει κλουβιάνει απ' τους πολλούς καβγάδες. Εσύ έβρισες κάποιον επειδή έβηξε στον δρόμο, και με το βήξιμό του, λέει, ξύπνησε ένα σκυλί που κοιμότανε στον ήλιο. Εσύ δεν τσακώθηκες με κάποιον ράφτη, που έβγαλε μόδα κάποιο γιλέκο πριν από το Πάσχα; Και με κάποιον άλλο που τόλμησε να βάλει παλιά χορδόνια στα ολοκαίνουργια παπούτσια του; Κι έρχεσαι τώρα εσύ να μου δώσεις συμβουλές πώς να μην τσακωθώ!

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Αν ήμουν τόσο καβγατζής, τότε η ζωή μου δεν θ' άξιζε ούτε μια ώρα — ποιος θα την εξαγόραζε!

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Να την εξαγοράσει! Γιατί έστω και μια ώρα να χάσει;

(Μπαίνουν ο Τυβάλτος, ο Πετρούκιος και άλλοι)

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Γαμώ το κεφάλι μου, έρχονται Καπουλέτοι!

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Γαμώ τη φτέρνα μου, μ' αφήνει παγερά αδιάφορο.

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

(Στους δικούς του) Εσείς κοντά μου: πάω να τους μιλήσω.

(Στους δύο) Κύριοι, μια λέξη μ' έναν από σας.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Μια λέξη μόνο; Ζευγάρώσέ τηνε με κάτι: μια λέξη κι έναν φούσκο, λόγου χάρη.

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Μετά χαράς, κύριε, άμα μου δώσεις την αφορμή.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Δεν μπορείς να βρεις μόνος σου την αφορμή, χωρίς να σου τη δώσουν;

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Μερκούτιε, συνέχεια τριγυρνάς με τον Ρωμαίο.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Τι πάει να πει, τριγυρνάω με τον Ρωμαίο; Για ποιους μας πέρασες, για μουσικούς του δρόμου; Και μουσικοί του δρόμου να ήμασταν, από το στόμα μας θ' άκουγες μόνο καχοφωνίες. (Να, εδώ είναι το δοξάρι μου, το βλέπεις; Μ' αυτό θα σε κάνω να χορέφεις! Ακούς εκεί, τριγυρνάω με τον Ρωμαίο!

ΜΙΠΕΝΒΟΛΙΟ

Εδώ που μιλάμε περνάει τόσος κόσμος. Ή πάμε κάπου πιο πέρα να λύσετε πιο ψύχραιμα τις διαφορές σας, ή χωρίζουμε: (μας κοιτάνε όλοι)

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Τα μάτια τα 'χουνε για να κοιτάνε — άσ' τους να κοιτάνε. Για το χατίρι αλλουνού να φύγω εγώ από δω;

(Μπαίνει ο Ρωμαίος)

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Ήρμησε, κύριε, δεν έχω τίποτα μ' εσένα: έρχεται ο άνθρωπός μου.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Μα τη ζωή μου, όχι και άνθρωπός σου — ακόλουθός σου! Κάλεσέ τον σε μονομαχία, και τότε θα σ' ακολουθήσει. Μόνο τότε, εξοχότατε, μπορείς να τον λες «άνθρωπό σου».

III. 1

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Ρωμαίο, τα αισθήματά μου για σένα τα λέει
μια πράξη μου: είσαι κάθαρμα!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τυβάλτε, ο λόγος που έχω εγώ να σ' αγαπάω συγχρατεί
μέσα μου την οργή γι' αυτό σου τον χαιρετισμό.
Κάθαρμα δεν είμαι, γι' αυτό κι εγώ σε χαιρετώ. Απ' ό,τι βλέπω,
δεν με ξέρεις.

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Άκου, μικρέ: οι φλυαρίες σου δεν συγχωρούν τις προσβολές
που μου 'κανες. Γύρνα προς τα εδώ και τράβα το σπαθί σου!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κάνεις μεγάλο λάθος: ποτέ μου δεν σε πρόσβαλα,
και, αντίθετα, σε αγαπάω τόσο που δεν φαντάζεσαι,
ωστόσο σου εξηγήσω τον λόγο που σ' αγαπάω. Γι' αυτό
ηρέμησε, καλέ μου Καπουλέτο, και μάθε πως τ' όνομά σου
το σέβομαι όσο και το δικό μου.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Ω, άφυχη, ανέντιμη, πράστυχη υποταγή.

Έξω τα σπαθιά, κι όποιος κερδίζει!

(Βγάζει το ξίφος του)

Τυβάλτε, πονηρέ γάτε, έλα, σε προκαλώ.

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Τι θες, μωρέ, κι εσύ;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Αξιότιμε βασιλιά των Γάτων, θέλω μόνο μία απ' τις επτά ζωές σου.
Αυτή θα πάρω πρώτα και μετά, ανάλογα με το φέρεσίμό σου στο μέλλον,
θα σου ξεζουμίσω και τις άλλες έξι. Έλα, λοιπόν, άρπαξε το σπαθί σου
απ' τ' αυτιά και βγάλ' το απ' το πέτσινο θηκάρι του άντε, γρήγορα,
αλλιώς πετιέται — προτού το καταλάβεις — το δικό μου και κόβει
τα δικά σου αυτιά.

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Στη διάθεσή σου.

(Βγάζει το ξίφος του)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Καλέ μου Μερκούτιε, βάλε μέσα το σπαθί σου!

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Έλα, κύριε, για να δούμε την προβολή σου!

(Ξιφομαχούν)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Βγάλε το σπαθί σου, Μπενβόλιο — χωρίσε τους!
Κύριοι, ντροπή σας, όχι τέτοια πράγματα! Τυβάλτε,
Μερκούτιε, ο Πρίγκιπας έχει απαγορέψει ρητά
να διαπληκτιζόμαστε στους δρόμους της Βερόνας.
Σταμάτα, Τυβάλτε! Μερκούτιε, φίλε μου, σταμάτα!

(Ο Ρωμαίος μπαίνει ανάμεσά τους. Ο Τυβάλτος πληγώνει τον Μερκούτιο
κάτω από το χέρι του Ρωμαίου και φεύγει αμέσως με τους ακολούθους του)

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Πληγώθηκα!
Στο διάλο και των δυονών τα σόγια! Με ξέκανε
και το σκάσε χωρίς εκείνος να πάθει τίποτα.

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Τι έγινε, πληγώθηκες;

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Ναι, ναι. Γρατσουνιά φαίνεται, αλλά, μα τον Θεό, είν' αρκετή.
Πού είν' ο υπηρέτης μου; Τσακίσου, τρέχα να βρεις γιατρό!

(Βγαίνει ο υπηρέτης)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κουράγιο, φίλε. Δεν είναι τίποτα.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Σωστά, η πληγή μου δεν είναι βαθιά σαν πηγάδι, ούτε πλατιά σαν πόρτα εκκλησίας, αλλά είναι ό,τι πρέπει για να κάνει τη δουλειά της. Αν με φάξεις αύριο, θα με βρεις λιγάκι πιο παγωμένο. Με ξαπόστειλε μια και καλή. Στον διάολο τα σόγια σας! Όχι, δεν μου 'ρχεται σωστά, γαμώτα, ένα παλιόσκυλο, ένας αρουραίος, ένας μικροπόντικας, ένας βρωμόγατος, να σου ρίχνει μια γρατσουνιά και να σε στέλνει στον άλλο κόσμο!

Ο ξιπασμένος, το κάθαρμα, ο αλήτης, που πιάνει το σπαθί του με την τεγγινική του κι όχι με την ψυχή του – μα, δαίμονα, τι σου 'ρθε κι εσένα να μπεις στη μέση; Με χτύπησε κάτω από το δικό σου χέρι.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Για καλό σου μπήκα στη μέση.

ΜΕΡΚΟΥΤΙΟΣ

Μπενβόλιο, βόηθα με να πάω σε κάποιο σπίτι εδώ τριγύρω, γιατί λιποθυμάω. Στον διάολο τα σόγια σας: με καταντήσατε τροφή για τα σκουλήκια!
Γερό, θανάσιμο το χτύπημα – γαμώ τα σόγια σας!

(Βγαίνουν ο Μερκούτιος και ο Μπενβόλιο)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ο πιο αριστοκράτης μέσα σ' όλη τη Βερόνα, ο συγγενής του Πρίγκιπα, ο καλύτερός μου φίλος, πληγώνεται θανάσιμα εξαιτίας μου, κι ο άλλος, ο Τυβάλτος, μ' αυτή την προσβολή μου μαγαρίζει τ' όνομα – ναι, ο Τυβάλτος, που εδώ και μία ώρα είναι ξάδελφός μου!
Αχ, Ιουλιέτα μου, η ομορφιά σου μου στερήσε τον ανόρισμό, μαλάκωσε το ατσάλι της ανδρείας μου!

(Επαναπαύει ο Μπενβόλιο)

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Ρωμαίο, Ρωμαίο, ο γενναίος μας Μερκούτιος είναι νεκρός: πέταξε προς τα σύννεφα η ευγενική ψυχή του, που τόσο πρόωρα καταφρόνησε τα επίγεια.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τούτη η μαύρη μέρα ξεκινάει συμφορές μεγάλες:
αυτή ξεκίνησε τον θρήνο που θα τελειώσουν άλλες.

(Ξαναπαίρνει ο Τυβάλτος)

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Να, μανιασμένος ξαναέρχεται ο Τυβάλτος!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ζωντανός και θριαμβευτής: και ο Μερκούτιος σκοτωμένος!
Μακριά, στον ουρανό χάσου, συγγενική μακροθυμία,
κι εσύ, εκδίκηση, με μάτια πύρινα οδήγησέ με!
Εσύ, Τυβάλτε, πάρε πίσω αυτό το «κάθαρμα» που λίγο πριν
μου πέταξες κατάμουτρα, γιατί ακόμα τριγυρνάει
πάνω από τα κεφάλια μας η ψυχή του Μερκούτιου,
περιμένοντας τη δικιά σου για να κάνουνε παρέα.

ΤΥΒΑΛΤΟΣ

Δικός σου φίλος ήτανε, μικρέ, εδώ στη γη:
εσύ θα πας μαζί του!

ΡΩΜΑΙΟΣ

(Βγάζει το ξίφος του) Αυτό θ' αποφασίσει.

(Ξιφομαχούν. Ο Τυβάλτος πέφτει)

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Ρωμαίο, φύγε, χάσου! Σκότωσες τον Τυβάλτο
και οι πολίτες έρχονται τρέχοντας προς τα δω!
Τι χάθεσαι έτσι, σαν χαμένος! Αν σε συλλάβουν,
ο Πρίγκιπας θα σε καταδικάσει σε θάνατο! Φύγε!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ω, παιχνίδι που έγινα στα χέρια της Μοίρας!

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Τι στέκισαι;

(Βγαίνει ο Ρωμαίος. Μπαίνουν πολίτες)

III. 1

ΠΟΛΙΤΗΣ

Πού είναι ο φονιάς του Μερκούτιου; Ο Τυβάλτος,
αυτός ο δολοφόνος, προς τα πού έφυγε;

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Να ο Τυβάλτος που ζητάς: εκεί, πεσμένος!

ΠΟΛΙΤΗΣ

Σήκω, κύριε, κι έλα μαζί μου. Σε διατάζω
στ' όνομα του Πρίγκιπά μας να με υπακούσεις!

(Μπαίνουν ο Πρίγκιπας, ο Μοντέγος, ο Καπούλετος, οι σύζυγοί τους και άλλοι)

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Πού είν' οι άθλιοι που ξεκινήσανε αυτό το μακελειό;

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Υψηλότετε, μπορώ εγώ λέξη προς λέξη να σας εξηγήσω
πώς φτάσαμε σε τούτα τ' απαίσια φονικά.

Αυτόν εδώ τον σκότωσε ο νεαρός Ρωμαίος,
γιατί είχε σκοτώσει τον συγγενή σας, άρχοντα Μερκούτιο!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Ο Τυβάλτος, ο ανιψιός μου, του αδελφού μου το παιδί!

Ω, Πρίγκιπα! Ω, άντρα μου! Χύθηκε το αίμα
του λατρεμένου μου ανιψιού! Πρίγκιπα, δικαιοσύνη:
σκοτώσαν οι Μοντέγοι -- να το πληρώσουν κι εκείνοι!
Αχ, ανιψιέ μου, ανιψιέ μου!

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Μπενβόλιο, ποιος έκανε την αρχή σ' αυτή την αιματοχυσία;

ΜΠΕΝΒΟΛΙΟ

Ο Τυβάλτος, αυτός που βλέπετε στο χώμα, σφαγμένος
από το χέρι του Ρωμαίου. Ο Ρωμαίος του μίλησε καλά,
του είπε πόσο ασήμαντη ήταν η αφορμή για να μαλώσουν
και πόσο θα οργιζόταν η εξοχότητά σας. Και όλα αυτά
ειπώθηκαν ευγενικά και ήρεμα και με ύφος ταπεινό,
αλλά δεν μπόρεσαν να συγκρατήσουν την ανεξέλεγκτη παραφορά

του Τυβάλτου, που δεν ήθελε διόλου ν' ακούσει
αυτά τα λόγια της ειρήνης, κι αντίθετα, μ' ατσάλι κοφτερό
όρμησε να χτυπήσει τον Μερκούτιο.

Αυτός, το ίδιο οργισμένος, στο ξίφος απαντάει με ξίφος
και, με αγέρωχη ορμή, με το ένα χέρι προσπαθεί
τον κύριο θάνατο να κάνει πέρα, ενώ με τ' άλλο τον στέλνει
πίσω στον Τυβάλτο που, ως δεξιότηχης, τον αποκρούει.

Τότε ο Ρωμαίος φωνάζει «Σταθείτε, φίλοι! Χωριστείτε!»
και πιο γρήγορο απ' τη γλώσσα του το ευκίνητό του χέρι
κατεβάζει τις φονικές λεπίδες τους και μπαίνει ανάμεσά τους·
κάτω απ' το χέρι αυτό βρίσκει ευκαιρία ο Τυβάλτος

και με μια επίβουλη σπαθιά παίρνει τη ζωή
του ανδρείου Μερκούτιου. Αμέσως ο Τυβάλτος έφυγε,
αλλά, σχεδόν αμέσως, γύρισε πίσω στον Ρωμαίο, που μόλις
εκείνη τη στιγμή φούντωνε από εκδίκηση. Αστραπιαία
όρμησαν ο ένας πάνω στον άλλο, και, πριν εγώ προλάβω
να βγάλω το σπαθί μου για να τους χωρίσω, είδα
τον ανδρείο Τυβάλτο να πέφτει νεκρός και τον Ρωμαίο
να φεύγει τρέχοντας. Εάν δεν είπα την αλήθεια, θανατώστε με!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Είναι κι αυτός Μοντέγος, η συγγένεια τον κάνει
να λέει ψέματα. Δεν λέει την αλήθεια. Φτάνει
μια ομάδα από είκοσι να επιτεθούν για να μπορέσουν
ύπουλα τη ζωή ενός μονάχα ν' αφαιρέσουν.

Δικαιοσύνη, Πρίγκιπα, πρέπει η εξοχότητά σας να μας δώσει:
να πεθάνει ο Ρωμαίος, αφού τον Τυβάλτο αυτός έχει σκοτώσει.

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Ναι, αλλά και ο Τυβάλτος τον Μερκούτιο είχε σκοτώσει:
για εκείνου το τίμιο αίμα ποιος θα πληρώσει;

ΜΟΝΤΕΓΟΣ

Όχι ο Ρωμαίος, Πρίγκιπά μου, που ήταν του Μερκούτιου φίλος,
γιατί αυτό που έκανε θα το 'κανε ο νόμος ούτως ή άλλως:

Ο Τυβάλτος δεν έπρεπε να ζήσει!

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Γι' αυτό η πολιτεία οφείλει τον Ρωμαίο να εξορίσει.

Αυτή η έχθρα σας έφτασε ως κι εμένα να χτυπήσει,
γιατί οι άθλιες διαμάχες σας έχουν συγγενικό μου αίμα χύσει.

Να το ξέρετε, πολύ σκληρά σκοπεύω να σας τιμωρήσω:

θα μετανιώσετε πικρά γι' αυτό που τώρα θα πενήθσω.

Κουφός θα είμαι σε δικιολογίες κι ικεσίες

τα δάκρυα και τα παρακάλια δεν θα είν' αιτίες

ν' αλλάξω γνώμη. Ο Ρωμαίος αμέσως θα εξοριστεί,

αλλιώς, άμα βρεθεί εδώ, θα εκτελεστεί!

Σηκώστε τον νεκρό! Στην εντολή μου όλοι θα υπακούσετε:

δεν θα χαριστείτε σ' εγκληματία, γιατί άλλα φονικά θα προκαλέσετε!

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 2

(Ο κήπος του Καπουλέτου)

(Μπαίνει η Ιουλιέτα)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Καλπάζετε με τα φλογισμένα πόδια σας, ω άλογα του Φοίβου,
και φτάστε ως το κατάλυμά του. Ηνίοχός σας έπρεπε
να είναι τώρα ο γιος του, ο Φαέθων, να σας μαστίγωνε,
γοργά να φτάσετε στη δύση και να φέρετε στη γη
την καταχνιά της νύχτας. Άπλωσε τα πυκνά σου πέπλα,
νύχτα, προστάτισσα του έρωτα, κλείσε τα μάτια των αδιάκριτων,
για να ορμήσει ο Ρωμαίος μου στην αγκαλιά μου
χωρίς κανένας να τον δει και να τον μαρτυρήσει.
Στους εραστές αρκεί το φως της ομορφιάς τους
για να βλέπουν όσο αγαπιούνται' χώρια που ο έρωτας
τυφλός καθώς τον λένε προτιμάει το σκοτάδι.
Έλα, νύχτα σειμνή, δέσποινα σεβαστή κατάμαυρα ντυμένη,
και δίδαξε με πώς θα κερδίσω σ' ένα παιχνίδι
όπου δυο αμόλυντα κορμιά θα χάσουνε την παρθενιά τους.
Σκέπασε με τον μαύρο μανδύα σου το αίμα μου,
που άντρα δεν έχει γνωρίσει και μου καίει τα μάγουλα,
ωσότου ο άμαθός μου έρωτας να ξεθαρρέψει
και να καταλάβει πως κάθε αληθινή αγάπη είν' αγνή.
Έλα, νύχτα, έλα, Ρωμαίο-ήλιε μου τη νύχτα να φωτίσεις
στης νύχτας τις πτερούγες, θα είσαι πιο λευκός
κι από το φρέσκο χιόνι σε ράχη κορακιού. Έλα, νύχτα απαλή,
έλα, καλή μου σμιχτοφρύδα νύχτα, και χάρισέ μου

τον Ρωμαίο μου! Κι όταν εγώ θα έχω τελειώσει,
πάρ' τον και κόψε τον σε χίλια δυο αστράκια,
να γίνει η όψη τ' ουρανού τόσο ωραία που ο κόσμος
να ερωτεύεται τη νύχτα και να μην λατρεύει πια τον ήλιο.
 Ω, αγόρασα έπαυλη αγάπης, αλλά δεν είναι δικιά μου ακόμα!
 ταυτόχρονα, πουλήθηκα κι ακόμα δεν με απολαύσαν.
 Ατέλειωτη αυτή η μέρα, όπως η νύχτα πριν από γιορτή
 για το ανυπόμονο παιδάκι που έχει καινούργια ρούχα
 κι ακόμα δεν το αφήνουνε να τα φορέσει. Α, να,
 έρχεται η παραμάνα.

(Μπαίνει η Παραμάνα κρατώντας μια ανιμώσκαλα)

Και φέρνει νέα: και μόνο τ' όνομα του Ρωμαίου να προφέρει,
θα έχει μιλήσει στην ουράνια γλώσσα των αγγέλων!
 Έλα, παραμάνα μου, τι νέα; Τι είν' αυτό που κρατάς;
 Τα 'φερεις τα σκοινιά που σου είπε ο Ρωμαίος;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ναι! Ναι, τα σκοινιά.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Αχ, τι έγινε πάλι; Τι σφίγγεις έτσι τα δάχτυλά σου;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ω, συμφορά, πέθανε, πέθανε, πέθανε!
Χαθήκαμε, κυρία, γαθήκαμε! Μαύρη μέρα, πέθανε,
τον σκοτώσανε, είναι νεκρός, σου λέω!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Τόσο καχός μπορεί να γίνει ο ουρανός;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ο ουρανός όχι, ο Ρωμαίος ναι! Αχ, Ρωμαίο, Ρωμαίο,
ποιος να το 'λεγε; Εσύ, Ρωμαίο;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Δαίμονα, γιατί με βασανίζεις τόσο; Σε μαρτύριο τέτοιο
 θα βόγκαγε κι ο μαύρος Άδης! (Αυτοκτόνησε ο Ρωμαίος)
Ένα «ναι» πες μου, μία λεζούλα, που θα με φαρμακώσει

πιο πολύ κι απ' το θανατερό βλέμμα του βασιλίσκου.

Φτάνει αυτή η μία λέξη για να με ξεκάνει:

κλείσαν για πάντα τα ματάκια του — θα πεις, «ναι»;

Χάθηκε, ναι ή όχι — μην διστάζεις:

με μία συλλαβή σου τον θάνατο ή τη ζωή μου διατάξεις!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Την πληγή την είδα με τα ίδια μου τα μάτια

— Θεέ μου, συγχώρα με — εδώ, στο αντρίκειο στήθος του!

Αχ, τι λείψανο ήταν αυτό, να σου καίγεται η ψυχή,

γεμάτο αίματα και χλομό λείψανο, χλομό, σταχτί, όλο

μέσα στα αίματα, πηγμένα αίματα! Μόλις το είδα, λιποθύμησα!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Αχ, καρδιά μου σπάσε! Τα 'χασες όλα, σπάσε!

Κι εσείς, μάτια μου, στη φυλακή: ποτέ σας να μην δείτε λευτεριά!

Σώμα σφαυτό, γύρνα στο χώμα, η ζωή μου να τελειώσει

κι ίδια ταφόπλακα με τον Ρωμαίο να μας πλακώσει!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Αχ, Τυβάλτε μου, Τυβάλτε μου, ο καλύτερος ήσουνα!

Ευγενικός ήσουνα, Τυβάλτε μου, και τίμιος, και άρχοντας!

Γιατί να ζήσω να σε δω νεκρό;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ποια λαίλαπα μου ρίχνεται από παντού; Εκτός απ' τον Ρωμαίο

που σκοτώθηκε, πέθανε κι ο Τυβάλτος! Κι οι δύο,

ο λατρευτός μου ξάδελφος κι ο λατρευτός μου άντρας;

Βογκήξτε, σάλπιγγες — ήρθε η συντέλεια του κόσμου:

αν πέθαναν αυτοί οι δύο, ζωή πια δεν υπάρχει!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ο Τυβάλτος χάθηκε κι ο Ρωμαίος εξορίστηκε.

Ο Ρωμαίος, που σκότωσε τον Τυβάλτο, εξορίστηκε.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Χριστέ μου! Από το χέρι του Ρωμαίου χάθηκε ο Τυβάλτος;

III. 2

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ναι, ναι — ανάθεμα την ώρα —, ναι!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Καρδιά φιδιού και οφη λουλουδιού!
Κατοίκησε δράκος ποτέ σε ωραιότερη σπηλιά;
Όμορφοι τύρανε, αγγελικά σατανά, χοράκι
με φτερά περιστέριου, αρνί με απληστία λύκου!
Ουσία αγαμερόν με θεϊκή μορφή!
Το ακριβώς αντίθετο απ' ό,τι πίστεψα πως είσαι!
Άγιε καλασμένε, κακούργε έντιμε!
Ω φύση, γιατί εφτάσες ως την κόλαση
κι έκλεισες (το πνεύμα ενός δαίμονα
στον θνητό παράδεισο σάρκας τόσο υπέροχης;
Ακούστηκε ποτέ βιβλίο τόσο όμορφα δεμένο
που να 'χει τόσο άθλιο περιεγόμενο; Ω, πώς η απάτη
χαίταί σε υπέρολαμπρο παλάτι;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Δεν έχουν ειλικρίνεια, πίστη και τιμιότητα οι άντρες.
Όλοι τους ψεύτες, δόλιοι, διεστραμμένοι, υποχωιτές!
Πητερ, πού είσαι, βρε χαμένε; Φέρε μου αμέσως κάτι
σε δυνατό αλκοολικό! Αυτές όλες οι συμφορές, οι θρήνοι
και οι καημοί με γερνάνε. Σαν δεν ντρέπεται κι ο Ρωμαίος!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Πληγές να βγάλει η γλώσσα σου που μου τον βρίζεις!
Ο Ρωμαίος μου δεν ξέρει τι θα πει ντροπή!
Στο καθαρό του μέτωπο θα ντρεπότανε να κάτσει η ντροπή,
γιατί το μέτωπό του θρόνος είναι, όπου στεφανώνουν
την τιμή, βασίλισσα όλης της οικουμένης!
Τι κτήνος που είμαι, που είπα κακό γι' αυτόν!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Θα πεις καλό γι' αυτόν που σκότωσε τον ξάδελφό σου;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Θα πω κακό για τον ίδιο μου τον άντρα; Αχ, κύριέ μου, κακομοίρη μου, ποια γλώσσα θα καλοπιιάσει τ' όνομά σου, όταν εγώ, μόλις τριών ωρών γυναίκα σου το ατίμασα; Όμως, κι εσύ, κακούργε, γιατί σκότωσες τον ξάδελφό μου; Βέβαια, ο κακούργος ξάδελφός μου θα σκότωνε τον άντρα μου! Πίσω, ηλίθια δάκρυα, πίσω στη φυσική πηγή σας, σε θρήνο πρέπει οι σταγόνες σας, κι εσείς — τι λάθος! — τις σπαταλάτε σε χαρά. Ζει ο άντρας μου, που θα τον είχε σκοτώσει ο Τυβάλτος, και ο Τυβάλτος πέθανε, που θα έσφαζε τον άντρα μου!

Μεγάλη παρηγοριά αυτό. Γιατί, λοιπόν, να κλάψω; Μια άλλη λέξη, πιο πικρή κι απ' του Τυβάλτου τον χαμό με σκότωσε! Θέλω να την ξεχάσω, αλλά, να, μες στο μυαλό μου έχει καρφωθεί σαν πράξη ένοχη σ' αμαρτωλού μυαλό: νεκρός ο Τυβάλτος και ο Ρωμαίος εξόριστος!

Αυτό το «εξόριστος», αυτή η μία και μοναδική λέξη, «εξόριστος», μέσα μου σκότωσε χίλιους Τυβάλτους. Ο θάνατος του ξαδέλφου μου ήταν ήδη πόνος μεγάλος εάν σταμάταγε εκεί. Κι αν ο πικρός ετούτος πόνος ήθελε να 'χει συντροφιά, κι έπρεπε οπωσδήποτε να ζευγαρώσει μ' άλλο πόνο, γιατί η παραμάνα μου, όταν μου είπε «Σκοτώθηκε ο Τυβάλτος», δεν πρόσθεσε «Και ο πατέρας σου», ή «Και η μάνα σου», ή «Κι οι γονείς σου», κάτι που, φυσικά, όποτε γίνει θα το θρηνήσω όπως πρέπει; Όμως, μετά τον θάνατο του Τυβάλτου, στρατιά θλίψεων μ' αυτό το «Εξορίστηκε ο Ρωμαίος»! Λες αυτήν τη λέξη κι όλοι, πατέρας, μάνα, Τυβάλτος, Ρωμαίος, Ιουλιέτα, όλοι χάνονται — πεθαίνουν! Ο Ρωμαίος εξορίστηκε! Δεν υπάρχει τέλος, όριο, μέτρο στο χάος του θανάτου που κρύβει αυτή η λέξη! Τέτοιος καημός δεν εξηγείται! Παραμάνα, πού είναι οι γονείς μου;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Κλαίνει και θρηνούν στο πτώμα του Τυβάλτου.

Θες να πας κι εσύ; Έλα να σου δείξω εγώ πού.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Πλένουν με δάκρυα τις πληγές του: τα δάκρυα τα δικά μου, όταν εκείνοι θα 'χουν παρηγορηθεί, τη συμφορά μου θα θρηνούν, που έχασα τον Ρωμαίο μου στην εξορία.

Πάρε κι ετούτα τα σκοινιά! Κακόμοιρα σκοινιά, τι δυστυχία για μένα και για σας, γιατί ο Ρωμαίος έχει εξοριστεί:

σκάλα για το κρεβάτι μου σας είχε φανταστεί,

αλλά εγώ παρθένα θα πεθάνω (χήρα) ανύμφευτη

Ελάτε, σκοινιά, έλα, παραμάννα. Ασυντρόφευτη

πάω στο νυφικό κρεβάτι μου με συντροφιά μου

όχι τον Ρωμαίο τον Χάρο, που θα γευτεί την παρθενιά μου.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Άντε στο δωμάτιό σου. Θα σου φέρω εγώ τον Ρωμαίο να σε παρηγορήσει. Ξέρω πού θα τον βρω.

Ακούς; Ο Ρωμαίος σου θα είν' εδώ το βράδυ.

Πάω να τον φέρω — κρύβεται στο κελί του πατέρα Λαυρέντιου.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Αχ, ναι, βρες τον. Δώσ' του κι αυτό το δαχτυλίδι και πες του να 'ρθει για το τελευταίο αντίο.

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 3

(Το χερί του πατέρα Λαυρέντιου)

(Μπαίνει ο πατήρ Λαυρέντιος)

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Έλα, Ρωμαίο, έλα, καημένο μου παιδί. Η δυστυχία
σ' ερωτεύτηκε, κι εσύ παντρεύτηκες τη συμφορά.

(Μπαίνει ο Ρωμαίος)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τι νέα, πάτερ; Τι αποφάσισε ο πρίγκιπας;
Ποια πίκρα, που ακόμα δεν ξέρω, θα γνωρίσω;

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Σύντροφοί σου έγιναν οι πίκρες, παιδί μου.
Σου φέρνω την απόφαση του πρίγκιπα.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τι άλλο θα είναι παρά η εσχάτη των ποινών;

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Κι όμως, τιμωρία πιο ήπια βγήκε από τα χείλη του:
όχι θάνατος — εξορία!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ω, όχι! Εξορία! Λυπηθείτε με, πείτε μου «θάνατος»!
Η εξορία έχει όψη πιο τρομαγτική κι απ' του θανάτου.
Έλεος, πείτε μου «θάνατος»!

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Απ' τη Βερόνα εξορίζεσαι. Μην κάνεις έτσι,
ο κόσμος είν' απέραντος.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Δεν υπάρχει κόσμος έξω από τα τείχη της Βερόνας:
εκεί έχει μόνο βασανιστήρια, μαρτύρια — σκέτη κόλαση!
«Εξόριστος» από δω σημαίνει εξόριστος από τον κόσμο,
και εξορία από τον κόσμο σημαίνει θάνατος.
«Εξόριστος» είναι άλλη λέξη για τον πεθαμένο!
Κι όταν εσείς τον πεθαμένο λέτε «εξόριστο»
μου κόβετε το κεφάλι με χρυσό τσεκούρι και χαμογελάτε
για το χτύπημα που με σκοτώνει.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Ω θανάσιμο αμάρτημα, ω φριχτή αγαριστία!
Για το αδίκημά σου ο νόμος προβλέπει θάνατο,
αλλά ο καλός μας πρίγκιπας πήρε το μέρος σου,
παράβλεψε τον νόμο και τη μαύρη λέξη «θάνατος»
την έκανε «εξορία». Σου έκανε πολύ μεγάλη χάρη,
άλλο αν εσύ δεν το καταλαβαίνεις.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Μαρτύριο είναι, όχι χάρη. Ο παράδεισος είν' εδώ
όπου ζει η Ιουλιέτα: κάθε γάτα, σκύλος και ποντικάκι,
κάθε κατώτερη μορφή ζωής ζει εδώ, σε τούτο τον παράδεισο
και μπορεί να αντικρίξει την Ιουλιέτα, όχι όμως κι ο Ρωμαίος!
Πιο μεγάλη αξία, υπόληψη και δύναμη να κάνουν ό,τι θέλουν
έχουν οι μύγες των φοβιμιών απ' όση ο Ρωμαίος!
Αυτές έχουνε το δικαίωμα ν' αγγίζουν το λευκό θάυμα
του χεριού της Ιουλιέτας, αυτές μπορούνε να της κλέψουν
αθάνατη ευλογία από τα χείλη που με αγνότητα παρθενική
ακόμα κοκκινίζουν όταν σμίγουνε, λες κι αμαρτήσαν.
Αλλά ο Ρωμαίος τίποτα δεν μπορεί, γιατί εξορίστηκε!
Οι μύγες μπορούν, ο Ρωμαίος όχι: οι μύγες είναι
πολίτες ελεύθεροι, ενώ εγώ είμ' εξόριστος!

Κι εσείς μου λέτε πως η εξορία δεν είναι θάνατος;

Δεν είχατε έτοιμο κάποιο φαμάκι, ούτε μαχαίρι κοφτερό
ούτε κάποιο άλλο γρήγορο μέσο θανάτου; Τη λέξη

«εξόριστος» βρήκατε για να με σκοτώσετε; «Εξόριστος»;

Αχ, πάτερ, οι καταραμένοι στην κόλαση προφέρουν αυτήν τη λέξη
και θρήνος πέφτει στον Άδη. Μα, πώς μπορέσατε,

άνθρωπος του κλήρου, πνευματικός εξομολόγος, που δίνετε άφεση
και, πάνω απ' όλα, άνθρωπος που μ' αγαπάτε, να με τσακίζετε
μονάχα με μια λέξη: «εξόριστος»;

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Ανύψτε παλαβιάρη μου, άκουσέ με για λίγο.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αχ, όχι, μη μου μιλήσετε πάλι για εξορία!

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Θα σου δώσω τα όπλα ν' αντιμετωπίσεις αυτήν τη λέξη, το δαγκώμα της
και να το φιλοσοφήσεις: αυτά θα είναι η μοναδική
παρηγοριά σου όσο θα είσ' εξόριστος. φιλοσοφία

ΡΩΜΑΙΟΣ

Να το πάλι — «εξόριστος»! Πώς στα κομμάτια να το φιλοσοφήσω!

Μπορώ με τη φιλοσοφία να φτιάξω μια Ιουλιέτα,
να πάρω τη Βερόνα από δω και να την πάω αλλού,
ν' ανατρέψω την απόφαση του πρίγκιπα; Δεν ωφελεί,
άχρηστη είναι. Δεν θέλω ν' ακούσω τίποτα!

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Τώρα καταλαβαίνω πως οι τρελοί δεν έχουνε αυτιά.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Πώς να 'χουνε, όταν οι σώφρονες δεν έχουν μάτια;

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Άσε με να σου πω δυο πράγματα για σένα.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τι να μου πείτε για πράγματα που δεν καταλαβαίνετε;

Αν ήσασταν νέος όπως εγώ, αν αγαπούσατε την Ιουλιέτα,
αν μόλις πριν μια ώρα είχατε παντρευτεί
και αν μετά αμέσως είχατε σκοτώσει τον Τυβάλτο,
αν είχατε φτάσει σ' ακραίες καταστάσεις, όπως εγώ,
αν είχατε ερωτευτεί, όπως εγώ, μονάχα τότε
θα είχατε δικαίωμα να μιλήσετε, να τραπάτε τα μαλλιά σας,
να χτυπιέστε, όπως εγώ τώρα, και να παίζετε μέτρα
για έναν τάφο που δεν ανοίχτηκε ακόμα!

(Χτύπημα στην πόρτα)

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Σήκω, κάποιος χτυπάει. Παιδί μου, Ρωμαίο, κρύφου!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Όχι, εκτός αν σύννεφο σηκώσουν γύρω μου οι αναστεναγμοί
για να με κρύψουνε, μάτι να μη με βλέπει.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Άκου, χτυπάνε! Ποιος είναι; Ρωμαίο, σήκω,
θα σε πιάσουνε! Τώρα, έρχομαι! Σήκω, είπα!

(Χτύπημα στην πόρτα)

Κρύφου στο σπουδαστήριό μου. Αμέσως, αμέσως! Μα τον Θεό,
όλο παλαβομάρες κάνεις! Έρχομαι, είπα! Ποιος βροντάει έτσι;
Ποιος είναι — τι θέλετε;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

(Απείθω) Αφήστε με να μπω για να σας εξηγήσω.

Απ' την κυρία μου έρχομαι, την Ιουλιέτα.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Εντάξει, μπες.

(Μπαίνει η Παραμάννα)

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Άγιε πατέρα, πείτε μου, άγιε πατέρα,
πού είναι ο κύριος της κυρίας μου, πού είναι ο Ρωμαίος;

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Να, εκεί χάρω, μεθυσμένος από τα δάχρυά του.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Τα ίδια κάνει κι η κυρά μου, ακριβώς τα ίδια:

Όμοια τα συναισθήματά τους — να τους λυπάσαι και τους δύο.

Κι εκείνη μουρμουράει και θρηνεί, θρηνεί και μουρμουράει.

Σηκωθείτε, σηκωθείτε, σταθείτε στα πόδια σας! *Δια κινή. Πουλίτα, σηκωθείτε*

Μην βουλιάζετε στην απελπισία!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Παραμάνε.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Αχ, κύριε, κύριε, μόνον ο θάνατος δίνει σε όλα τέλος.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κάτι είπες για την Ιουλιέτα; Πώς είναι; Μήπως μ' έχει
γι' άγριο δολοφόνο, που μόλυνα τη χαρά μας
προτού ενηλικιωθεί μ' αίμα συγγενικό της; Πού είναι
η Ιουλιέτα μου; Τι κάνει; Και τι λέει η κρυφή γυναίκα μου
για την αγάπη μας, που μας την ακυρώσαν;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Τίποτα δεν λέει, κύριε, μόνο κλαίει και ξανακλαίει,
και μια σωριάζεται στο κρεβάτι, μια πετάγεται απάνω
και φωνάζει τον Τυβάλτο, και μετά σκούζει για τον Ρωμαίο,
και μετά ξανά μπρούμυτα στο κρεβάτι.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Λες κι αυτό τ' όνομα, σαν σφαίρες όπλου φονικού,
τη σκότωσε, όπως και το καταραμένο χέρι
που ορίζει αυτό τ' όνομα σκότωσε τον συγγενή της. Αχ, πείτε μου,
πάτερ, πείτε μου, σε ποιο απαίσιο μέρος του κορμιού μου
βρίσκεται τ' όνομά μου: πείτε μου κι εγώ αμέσως
θα ρημάξω τη μισητή του κατοικία.

(Βγάζει το σπαθί του)

ΟΝΟΜΑ

ΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Κάτω τ' απελπισμένο χέρι σου! Μα, άντρας είς' εσύ;
Δείχνεις για άντρας, μα τα κλάματά σου είναι γυναικεία
και τα καμώματά σου δείχνουν αλόγιστη μανία
σαν του θηρίου. Ή αν γυναικούλα κάνεις που, όμως, έχει
μορφή άντρα. Μ' αυτά που κάνεις, τέρας μοιάζεις!

Μένω κατάπληκτος. Μα το ράσο που φοράω, σε είχα
για πιο συγκροτημένο. Σκότωσες τον Τυβάλτο:
γιατί τώρα θέλεις να σκοτωθείς κι εσύ, και μαζί σου
να πεθάνει κι η γυναίκα που εξαρτιέται απ' τη ζωή σου;

Γιατί αυτό το απελπισμένο μίσος προς τον εαυτό σου;
Βλαστημάς την καταγωγή σου και μαζί ουρανό και γη!
Μα, ή καταγωγή σου και ο ουρανός κι η γη είναι αυτά
που σε γεννήσαν: θέλεις να τα ξεκάνεις όλα μεμιάς;
Κρίμα! Ντροπιάζεις τη μορφή σου, τον έρωτά σου, το πνεύμα σου,
που όλα σωστά τα έχεις (και λάθος τα χρησιμοποιείς),
σαν τοκογλύφος: αξόδευτα όλα τ' αφήνεις, ενώ,
εάν τα χειριζόσουν σωστά, θα αξιοποιούσες
και τη μορφή σου και τον έρωτά σου και το πνεύμα σου.

Η ευγενική μορφή σου κατάντησε μοιχώμα κέρνο,
αφού της λείπει η ανθρώπινη αξία: οι όρκοι
για τον μοναδικό έρωτά σου γίναν ρηχές επιπορίες,
αφού σκοτώνουν τον έρωτά που ορκιστήκαν να τιμούν:
όσο δε (για το πνεύμα σου) που είναι το στολίδι της μορφής
και του έρωτά σου, δεν μπορεί πια να κυβερνήσει
ε' άλλα δύο, και, σαν το υπαρούτι σε χέρια νεοσύλλεκτου,
φωτιά αρπάζει από την ίδια σου την άγνοια
και, αντί να σε φυλάει, σε κάνει κομμάτια!

Ελα, σήκω πάνω, παιδί μου! Η Ίουλιέτα σου είναι ζωντανή,
κι εσύ για χάρη της θέλεις ν' αυτοκτονήσεις! Σ' αυτό
στάθηκες τυχερός: θα σ' είχε σκοτώσει ο Τυβάλτος, όμως πρόλαβες
και τον έσφαξες εσύ. Πρέπει να νιώθεις ευτυχισμένος.
Ο νόμος που σε φοβέριζε με θάνατο γίνεται φίλος σου
και σου τον κάνει εξορία: και πάλι ευτυχισμένος να 'σαι!
Ένα σωρό ευλογίες σε ραίνουν τη ευτυχία σε γλυκοκοιτάζει

ΤΡΙΠΛΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΜΟΡΦΗ
ΕΡΟΣ
ΤΗ ΠΝΕΥΜΑ

φορώντας τα καλά της, αλλά εσύ, σαν κοριτσάκι κακομαθημένο, κατσουφιάζεις και στην τύχη και στον έρωτά σου.

Πρόσεχε, πρόσεχε, αν συνεχίσεις έτσι θα έχεις κακό τέλος!

Αντε, πηγαίνε στην αγάπη σου, όπως τα συμφωνήσατε, ανέβα στο δωμάτιό της, παρηγόρησέ την! Όμως, κοίτα να φύγεις προτού βάλουνε τις πρωινές βάρδιες, γιατί τότε δεν θα μπορείς να πας στη Μάντουα, όπου θα μείνεις ωσότου βρούμε την κατάλληλη στιγμή ν' ανακοινώσουμε δημόσια τον γάμο σας, να συμφιλιώσουμε τους συγγενείς σας, να ζητήσουμε χάρη από τον πρίγκιπα και να σε φέρουμε πίσω είκοσι χιλιάδες φορές πιο χαρούμενοι απ' όσο εσύ μας έφευγες θλιμμένος.

Πήγαινε συ μπροστά, παραμάνε. Δώσε την ευχή μου στην κυρία σου και πες της να τους βάλει ναρς για ύπνο — αλλωστε, το 'χουνε ανάγκη μέσα στη βαριά τους θλίψη.

Και ο Ρωμαίος έρχεται σε λίγο.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Αχ, Θεούλη μου, θα μπορούσα να ξενοχτήσω εδώ, για ν' ακούω τα σοφά σας λόγια. Άρχοντά μου, θα ειδοποιήσω την κυρία μου ότι έρχεστε.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ναι, τη γλυκιά μου και πες της να είν' έτοιμη να με μαλώσει.

(Η Παραμάνε κάνει να φύγει, αλλά στρέφει)

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ορίστε, κύριε, κι ένα δαχτυλίδι που μου έδωσε για σας, κύριε. Και νά έρθετε γρήγορα, καλέ, γιατί είν' αργά.

(Βγαίνει)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Πόση παρηγοριά μου δίνει αυτό!

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Αντε, πήγαινε. Καληνύχτα. Και πρόσεξε: ή θα φύγεις

απόψε αργά το βράδυ, προτού βάλουνε τις πριονιές βάρδιες,
 ή αύριο το ξημέρωμα μεταμφιεσμένος. Μείνε στη Μάντουα.
 Εγώ θα βρω τον υπηρέτη σου και κάθε τόσο θα σε ειδοποιώ
 για καθετί καλό που γίνεται εδώ για σένα. Σε χαιρετώ.
 Είναι αργά. Γεια σου. Καληνύχτα.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αν μεγαλύτερη χαρά, πάτερ, δεν με καλούσε,
 μεγάλη θλίψη ο χωρισμός μας θα μου προκαλούσε.
 Σας χαιρετώ.

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 4

(Δομίσια στο σπίτι του Καπούλετου)
(Μπαίνουν ο Καπούλετος, Κυρία Καπούλετου και ο Πάρης)

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Τα πράγματα μας ήρθαν τόσο ανάποδα, κύριε,
που δεν βρήκα τον χρόνο να συζητήσω με την κόρη μου.
Βλέπεις, τον αγαπούσε πολύ τον ξάδελφό της, τον Τυβάλτο,
όπως κι εγώ. (Ε, όλοι γεννιόμαστε για να πεθάνουμε)
Τώρα είναι πολύ αργά, η Ιουλιέτα δεν θα κατέβει πια.
Ομολογώ πως, αν δεν ήσουνα εσύ, θα βρισκόμουν κι εγώ
από ώρα στο κρεβάτι μου.

ΠΑΡΗΣ

Τέτοιες πικρές ώρες δεν κάνει να μιλάω για προξενιά.
Κυρία, καληνύχτα. Τους χαιρετισμούς μου στην κόρη σας.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Μείνε ήσυχος. Θα της μιλήσω αύριο το πρωί.
απόψε είναι κλεισμένη στον πόνο της.

(Ο Πάρης κάνει να φύγει, αλλά ο Καπούλετος τον ξαναφρονιάζει)

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Κύριε Πάρη, τολμηρό αυτό, αλλά από τώρα προβλέπω
την απάντηση της κόρης μου. Πιστεύω πως θα μ' ακούσει
ή, μάλλον, δεν έχω καμία αμφιβολία. Γυναίκα, προτού πλαγιάσεις,
πήγαινε στην κόρη μας και πες της ότι ο νεαρός Πάρης
την αγαπάει και ότι πρέπει να ετοιμάζεται — μ' ακούς; —

ΔΥΝΑΜΗ

III. 4

γιατί την ερχόμενη Τετάρτη — στάσου, τι μέρα έχουμε σήμερα;

ΠΑΡΗΣ

Δευτέρα, άρχοντά μου.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Δευτέρα. Μάλιστα! Όχι. Τετάρτη είναι ναυρίς.

Την Πέμπτη — ναι, (ας είναι την Πέμπτη) — πες της ότι παντρεύεται τον νεαρό άρχοντα. Εσύ, Πάρη, προλαβαίνεις να ετοιμαστείς; Ή μήπως δεν συμφωνείς με την τόση βιασύνη; Δεν θα κάνουμε ανοιχτό γάμο, μερικούς φίλους θα 'χουμε. Γιατί, άκου, ο θάνατος του Τυβάλτου είναι τόσο πρόσφατος που, αν ετοιμάσουμε μεγάλο γλέντι, μπορεί να μας κατηγορήσουν ότι δεν αγαπούσαμε τον συγγενή μας όσο έπρεπε. Γι' αυτό θα περιοριστούμε σε πέντε έξι φίλους, και τέρμα.

Λοιπόν, τι λες για την Πέμπτη;

ΠΑΡΗΣ

Άρχοντά μου, μακάρι να ήταν αύριο Πέμπτη.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Εντάξει, πήγαινε τώρα. Την Πέμπτη, όπως είπαμε. Εσύ, γυναίκα, προτού πλαγιάσεις, θα πας στην Ιουλιέτα και θα την προετοιμάσεις για τον γάμο της. Αντίο, άρχοντά μου. Φέρτε φως να πάω στο δωμάτιό μου. Χριστέ μου, είναι τόσο αργά: σε λίγο ξημερώνει! Καληνύχτα.

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 5

(Η κρεβατοκάμαρα της Ιουλιέτας)

(Μπαίνουν ο Ρωμαίος και η Ιουλιέτα και στέχονται στο παράθυρο)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Θα φύγεις; Δεν ξημέρωσε ακόμα. Αυτό που άκουσε
τ' ανήσυχο αυτί σου ήταν αηδόνι, όχι κορυδαλλός.
Όλη τη νύχτα κάθεται σ' εκείνη τη ροδιά και τραγουδάει.
Πίστεφέ με, αγάπη μου, ήταν αηδόνι.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Κορυδαλλός ήταν, ο προπομπός της μέρας, κι όχι αηδόνι.
Κοιτάξε, αγάπη μου, τις ζηλόφθονες δαντέλες που κοσμούν
τα σύννεφα εκεί πέρα, στην ανατολή. Οι λύχνοι της νύχτας
σβήσανε πια και η χαρούμενη αυγή ακροποδίζει
στην καταχνιά κάθε βουνοκορφής. Πρέπει να φύγω
για να ζήσω — αν μείνω, θα πεθάνω.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Αυτό το φως που βλέπεις δεν είναι ξημέρωμα,
άκου με, ξέρω καλά εγώ: διάττοντας είναι,
που τον έχει στείλει για λαμπαδηφόρο σου ο ήλιος
να σου φέγγει τον δρόμο προς τη Μάντυνα.
Δεν χρειάζεται να φύγεις από τώρα.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ας με συλλάβουνε, λοιπόν, ας μ' εκτελέσουν αφού εσύ
το θέλεις, μένω. Θα πείσω τον εαυτό μου πως αυτό το αχνόγκριζο

δεν είν' το μάτι της αυγής, αλλά το αντιφέγγισμα
από της Κύνθιας το μέτωπο. Ούτε είν' ο κορυδαλλός
που το κελάηδημά του γεμίζει το στερέωμα.
Έχω πιο πολύ πόθο να μείνω, παρά θέληση να φύγω.
Έλα, θάνατε, καλωσώρισες, αφού έτσι το θέλει η Ιουλιέτα μου.
Ναι, ψυχούλα μου, συνεχίζουμε την κουβέντα μας:
δεν ήρθε ακόμα η ώρα.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Έρθε, ήρθε! Γρήγορα, πήγαινε, φύγε! (Κορυδαλλός είναι
που κελαηδάει τόσο παράτονα κι έτσι άθλια τσιρίζει.
Λένε πως ο κορυδαλλός γλυκοτραγουδάει: πού είν' η γλύκα του,
όταν ανακοινώνει τον πικρό μας χωρισμό;
Λένε πως ο κορυδαλλός και ο σιγαμερός φρύνος
αλλάζουν μάτια' σχ, μακάρι ν' αλλάζαν και φωνές,
αφού ετούτο το κελάηδημα λύνει τ' αγχάλισμά μας,
φέροντας την αυγή που από δω σε διώχνει.
Φύγε τώρα: το φως όλο και δυναμώνει.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Όσο το φως θα δυναμώνει, η ζοφερή θλίψη θα μας πλακώνει. ^{πιο περισσότερο} ^{εμμέτος, θ} ^{εχρησ} ^{φας}

(Μπαίνει η Παραμάνια βιαστική)

ΠΑΡΑΜΑΝΙΑ

Κυρία.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ναι, παραμάνια;

ΠΑΡΑΜΑΝΙΑ

Η κυρία μητέρα σου έρχεται να σε δει. Ξημέρωσε, προσέχτε!

(Βγαίνει)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Παράθυρο, σ' ανοίγω: να μπει το φως, να βγει η ζωή.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αντίο, αντίο! Ένα φιλί και κατεβαίνω.

(Κατεβαίνει από το παράθυρο)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Έτσι, λοιπόν, φεύγεις; Αγάπη μου, κύριέ μου, άντρα μου, καλέ μου! Θέλω να έχω νέα σου όλες τις μέρες κάθε ώρας: γιατί κάθε λεπτό έχει μέσα του πολλές ημέρες.

Ω, άμα μετρώ έτσι, θα 'χω πολύ γράσει ώστόσο
δω και πάλι τον Ρωμαίο μου.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Γεια σου. Με κάθε ευκαιρία θα σου στέλνω
τους χαιρετισμούς μου, αγαπημένη.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Λες να ξαναϊδωθούμε ποτέ;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Σίγουρα. Και όλα αυτά τα βάσανά μας κάποια μέρα
θα τα γλυκοσυζητάμε.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ω Θεέ μου, κακό προαίσθημα έγώ στην φυχή μου.

Τώρα που σε βλέπω εκεί κάτω, τόσο χαμηλά,
μου φαίνεται σαν πεθαμένος σε τάφο βαθύ.

Ή πάθανε κάτι τα μάτια μου, ή χλόμιασες εσύ.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Πίστιφέ με, αγάπη μου, κι εσύ το ίδιο χλομή μου δείχνεις.

Ο πικρός καημός μ'άς ρουφάει το αίμα. Αντίο, αντίο.

(Βγαίνει)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ω Τύχη! Όλοι σε λένε άστατη. Αν είσαι άστατη,
απ' αυτόν, το πρότυπο της σταθερότητας, τι θες; Όμως,
άστατη να μέινεις, Τύχη, για να ελπίζω πως πολύ
δεν θα μου τον κρατήσεις και θα μου τον στείλεις πίσω.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

(Απέξω) Κόρη μου, σηκώθηκες κιόλας;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ποιος με φωνάζει; Η μητέρα μου. Ακόμα δεν κοιμήθηκε, ή έχει σηκωθεί τόσο νωρίς; Τι παράξενο έγινε κι έρχεται ως εδώ;

(Φεύγει από το παράθυρο. Μπαίνει η Κυρία Καπούλετου)

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Πώς είσαι, Ιουλιέτα μου;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Δεν είμαι και πολύ καλά, κυρία.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Ακόμα κλαις για τον θάνατο του ξαδέλφου σου; Μπορείς με τα δάκρυα να τον βγάλεις απ' τον τάφο; Αλλά, και να μπορούσες, ανάσα δεν θα του χάριζες.

Σταμάτα: η μετρημένη θλίψη δείχνει μεγάλη αγάπη και η πολλή θλίψη δείχνει λίγο μυαλό

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Αφήστε με να θρηνήσω μια τόσο λατρευτή απώλεια.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Έτσι θα θρηνήσεις μονάχα την απώλεια, όμως δεν θα θρηνήσεις και τον άνθρωπο που χάθηκε.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Μα, άμα θρηνώ τόσο την απώλεια, δεν θρηνώ κι αυτόν που χάθηκε;

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Το χλάμα σου να μην είναι τόσο, κόρη μου, που χάθηκε εκείνος, όσο που είναι ακόμα ζωντανός αυτός ο κακούργος που τον σκότωσε.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ποιος κακούργος, κυρία;

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Ο απαίσιος Ρωμαίος, φυσικά.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Η λέξη «απαίσιος» κι αυτός απέχουν μίλια μεταξύ τους.
Ο Θεός να τον συγχωρήσει πάντως, εγώ τον συγχωρώ
με όλη την καρδιά μου: κι όμως, κανένας
δεν την πλήγωσε όσο αυτός.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Γιατί ζει ακόμα — ο φονιάς!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ναι, κυρία. Και μακριά τόσο πολύ που δεν μπορούνε
να τον πιάσουν τα χέρια μου. Ωστόσο, μαχαίρι
να μπορούσα εγώ, και όχι άλλος, να πάρω εκδίκηση
για τον θάνατο του ξαδέλφου μου.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Θα πάρουμε εκδίκηση, μην φοβάσαι. Και μην κλαις.
Θα στείλω εγώ κάποιον στη Μάντρυα, εκεί όπου τώρα ζει
εξοριστός αυτός ο τιποτένιος, να τον ποτίσει μ' ένα σπάνιο υγρό,
που αμέσως θα τον στείλει να κάνει παρέα στον Τυβάλτο.
Τότε, ελπίζω πως κι εσύ θα ησυχάσεις.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ποτέ δεν θα ησυχάσω αν δεν δω τον Ρωμαίο — νεκρό —
είναι το στήθος μου για τον χαμό του συγγενή μας.
Αν βρείτε εσείς, κυρία, τον άνθρωπο να πάει το δηλητήριο,
Εγώ θα το ετοιμάσω και σύντομα ο Ρωμαίος
θα κοιμάται ήσυχος. Αχ, πόσο υποφέρει η καρδιά μου
και μόνο που ακούω τ' όνομά του και δεν μπορώ
να πάω να τον βρω, ν' αφήσω να ξεσπάσει όλη η αγάπη
που είχα για τον ξάδελφό μου πάνω στο χορμί εκείνου
που τον έσφαξε.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Βρες μου εσύ το φαρμάκι και βρίσκω εγώ τον άνθρωπο.

Όμως τώρα, κορη μου, άκου και τα ευχάριστα.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Καλόδεχτα τα ευχάριστα σε τέτοιες μαύρες ώρες.

Σας παρακαλώ, πείτε μου τι είναι.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Έχεις πατέρα που σε φροντίζει, κορίτσι μου,
και για να σ' ελαφρώσει από το πένθος σου, ετοιμάζει
για σένα μέρα γαράς που ούτε την περίμενες,
ούτε κι εγώ τη φανταζόμουν.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Αχ, τι καλά, κυρία. Και τι μέρα είν' αυτή;

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Με τη βοήθεια του Θεού, την Πέμπτη, νωρίς το πρωί,
ο χαριτωμένος, νέος κι ευγενής άρχοντας Πάρης θα σε κάνει
νύφη ευτυχισμένη στην εκκλησία του Αγίου Πέτρου.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Μα την εκκλησία του Αγίου Πέτρου και μα τον ίδιο τον άγιο,
δεν θα με κάνει πουθενά νύφη ευτυχισμένη! Απορώ
με την τόση βιασύνη: πώς θα πάρω άντρα που δεν ξέρω
και δεν έχει πρώτα κατακτήσει την καρδιά μου;
Σας παρακαλώ, κυρία, να πείτε στον κύριό μου και πατέρα μου
πως δεν παντρεύομαι από τώρα. Και, όταν παντρευτώ,
καλύτερα να πάρω τον Ρωμαίο, που ξέρετε πόσο μισώ,
παρά τον Πάρη. Σιγά την ευχάριστη είδηση!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Να ο πατέρας σου, έρχεται: πες του το μόνη σου
και δες πώς θα το πάρει!

(Μπαίνουν ο Καπουλέτος και η Παριζιέτα)

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Με τη δύση του ήλιου πέφτει πύχνη, αλλά
 με το ηλιοβασίλεμα του ανιφιού μου ρίχνει μόρα.
Σύνελθε, κορίτσι μου, βρύσες γίναν τα μάτια σου!
Ακόμα κλαίς; Δεν σταμάτησε η βροχή;
 Ένα τόσο δα κορμάκι και να παριστάνεις τη βάρκα,
 τη θάλασσα και τον άνεμο; Γιατί τα μάτια σου,
 που θάλασσα μου μοιάζουν, πλημμυρίζουν με δάκρυα
 το κορμί σου είναι η βάρκα που δέρνεται στην αλμυρή αντάρα
 κι οι αναστεναγμοί σου είναι οι άνεμοι που παλεύουν
 με τα δάκρυά σου: αν δεν έρθει αμέσως η γαλήνη,
 το τρικυμισμένο σου σκαρί θα συντριφτεί! Λοιπόν, γυναίκα,
της είπες αυτό που αποφασίσαμε;

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Φυσικά, κύριε. Και σ' ευχαριστεί, αλλά δεν θέλει
Καλύτερα, λέει, να παντρευτεί τον τάφο της — η ανόητη!

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Μια στιγμή. Εξήγησέ μου, εξήγησέ μου, γυναίκα.
 Τι θες να πεις; Ότι αρνιέται; Δεν μας ευγνωμονεί;
 Δεν είναι περήφανη, δεν ευχαριστεί τον Θεό, η ανάξια,
 που καταφέραμε να της βρούμε τόσο σπουδαίο άρχοντα
 να την παντρευτεί;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Περήφανη όχι, αλλά για την προσπάθειά σας ευγνωμονώ.
 Περήφανη δεν θα είμαι για κάτι που μισώ, αλλά
 θα σας ευγνωμονώ γι' αυτό που είναι για μένα μισητό,
 ενώ για σας δείγμα αγάπης.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Άκου, άκου! **Αρχίσαμε** και τις σοφιστείες!
 Μα, τι πράματα είν' αυτά; «Περήφανη» και «σας ευγνωμονώ»,
 αλλά «δεν σας ευγνωμονώ» και «δεν είμαι περήφανη»!
 Βάλ' το **καλά** στο μυαλό σου, **κακομαθημένο** κορίτσι,
 άσε τις ευγνωμοσύνες και τις περηφάνιες κατά μέρος

κι άρχισε να ετοιμάζεσαι όσο καλύτερα μπορείς
γιατί την Πέμπτη το πρωί θα πας στην εκκλησία
του Αγίου Πέτρου με τον Πάρη: αλλιώς, δεμένη γεροπόδαρα
θα σε πάω εγώ ο ίδιος! Χάσου από μπροστά μου, χολέρα!
Ψοφίμι! Χάσου από δω, τιποτένια! Κιτρινιάρα!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Ντροπή σου! Τρελάθηκες;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Πατέρα μου καλέ, γονατιστή σε παρακαλώ,
(Γονατίζει)
χάνε υπομονή ν' ακούσεις δυο κουβέντες μόνο.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Τσαχίσου από δω, καλιοθήλυκο αυθαδέστατο! Ένα σου λέω:
ή θα πας την Πέμπτη στην εκκλησία, ή, αλλιώς,
να μην σε ξαναδώ στα μάτια μου. Μην πεις κουβέντα,
μην μου απαντήσεις, μην δώσεις καμία εξήγηση.
Με τρώει η παλάμη μου! Θυμάσαι, γυναίκα, που λέγαμε
ότι ο Θεός δεν μας ευλόγησε αρκετά, στέλνοντάς μας
μόνον ένα παιδί: βλέπω τώρα πως και το ένα ήτανε πολύ,
γιατί κατάρα μας που το 'χουμε κι αυτό!
Να μην σε βλέπω, βρώμα!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ο Θεός να την έχει καλά. Δικό σας, κύριέ μου, το φταίξιμο
που την αποπαίρνετε έτσι.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Εσύ μην μου κάνεις τη σοφή! Μάζεψε τη γλώσσα σου,
χυρα-Σωφροσύνη, κι άντε να κάνεις τη δασκάλα
στις κουτσομπόλες που ξέρεις!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Κακό δεν είπα, η καχομοίρα.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Ωραία, άντε στο καλό τώρα.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ούτε να μιλήσουμε δεν μπορούμε;

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Σκάσε, γλωσσού! Αλλού τις σοφίες σου, εκεί που κάθεστε
και τις μαγειρεύετε εσύ κι οι άλλες γριές κουτσομπόλες.
Εδώ δεν περνάν αυτά!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Καλά, μην φουντώνεις τόσο!

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Μα την Αγία Κοινωνία, έχω γίνει έξαλλος. Μέρα νύχτα
στη δουλειά, στις κοινωνικές υποχρεώσεις, στις παρέες,
στη μοναξιά μου, έναν σκοπό είχα: να την παντρέψω.
Και τώρα που της βρήκα τέτοιον άρχοντα, από μεγάλο σόι,
πλούσιο, νέο, μεγαλωμένο μέσα στην ευγένεια,
γεμάτο αρετές σωματικές που θα ευχόσυνα για κάθε άντρα,
έρχεται αυτή η ανόητη και κλοτσάει την τύχη της,
και κλαφουρίζει «Δεν παντρεύομαι, δεν μπορώ ν' αγαπήσω,
είμαι πολύ μικρή ακόμα, συγχωρήστε με»!
Αν δεν παντρευτείς, θα σου δείξω πώς θα σε συγχωρήσω!
Να πας να βόσκεις όπου θες, στο σπίτι μου δεν μένεις!
Πρόσεξε, σκέψου το καλά, γιατί αστεία σ' εμένα δεν χωράνε.
Κοντά είναι η Πέμπτη. Βάλε το χέρι στην καρδιά σου
κι αποφάσισε: δικιά μου είσαι, θα σε δώσω
μόνο σε άνθρωπο δικό μου. Αν δεν είσαι δικιά μου,
άντε χάσου από δω, ζητιάνεψε, πεινάσε, πέθανε στον δρόμο!
Γιατί, μα την ψυχή μου, δεν θα σ' αναγνωρίζω για παιδί μου πια
και θα σ' αποκληρώσω απ' όλη την περιουσία μου.
Να είσαι σίγουρη γι' αυτό. Λοιπόν, σκέψου και αποφάσισε:
άμα εγώ δίνω τον λόγο μου, δεν κάνω πίσω!

(Βγαίνει)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Έλεος δεν έχει καθόλου ο ουρανός να δει
 ως το βάθος της οδύνης μου; Αχ, μανούλα μου,
μην με διώχνετε απ' το σπίτι, καθυστερήστε τον γάμο
έναν μήνα, έστω μια βδομάδα και, αν αυτό είν' αδύνατο,
στρώστε μου το νυφικό κρεβάτι στο ίδιο μαύρο μνημείο
 όπου κοιμάται ο Τυβάλτος.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Μην μου τα λες αυτά εμένα, γιατί δεν θα πω κουβέντα.
 Κάνε ό,τι νομίζεις — εγώ δεν ανακατεύομαι.

(Βγαίνει)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Αχ, Θεέ μου! Αχ, παραμάνε, πώς θα τους αλλάξω γνώμη;
 Ο άντρας μου είναι ακόμα ζωντανός εδώ, στη γη,
 κι η πίστη που του ορκίστηκα είναι στον ουρανό.
 Πώς θα ξαναγυρίσει στη γη η πίστη αυτή, αν ο άντρας μου
 δεν φύγει από τη γη, να μου τη στείλει πίσω από τον ουρανό;
 Πες μου κι εσύ καμιά καλή κουβέντα, συμβούλεψέ με.

Αλίμονό μου! Ο ουρανός στήνει τέτοιες παγίδες
 σε μένανε που είμαι τόσο αδύναμη! Πες κάτι.

Δεν έχεις ούτε μια γλυκιά κουβέντα να μου πεις, παραμάνε;
 Έστω μια λέξη παρηγοριάς;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Μα την αλήθεια, έχω και θέλω να μ' ακούσεις:
 ο Ρωμαίος εξορίστηκε και — κόβω το κεφάλι μου —
 ποτέ δεν θα τολμήσει να έρθει εδώ να σε ζητήσει.

Ή, και να τολμήσει, θα έρθει στα κρυφά.

Αφού, λοιπόν, έτσι έχει η κατάσταση, νομίζω
 πως καλά θα κάνεις να παντρευτείς τον άρχοντα.

Καλέ, μια χαρά αξιαγάπητο παλικάρι είναι!

Μπροστά του ο Ρωμαίος είναι πατσαβούρα. Αετός, κυρά μου,
 δεν έχει τόσο όμορφες, έξυπνες, ζωηρές ματάρες!

Σπουδαίος νέος ο Πάρης! Να με κάψει ο Θεός αν λέω ψέματα,

μ' αυτόν τον δεύτερο γαμπρό θα είσαι πιο ευτυχισμένη, γιατί είναι καλύτερος από τον πρώτο. Αλλά, και καλύτερος να μην είναι, ο πρώτος πάει, πέθανε, ή πες πως πέθανε, αφού, και ζωντανός που είναι, δεν μπορείς εδώ να τον χαρείς.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Αυτά που λες τα πιστεύει η καρδιά σου;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Και η ψυχή μου: να με κάψει ο Θεός!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Μαχάρι.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Τι είπες;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Πολύ ωραία με παρηγόρησες! Καλά πήγαινε τώρα και πες στη μάνα μου ότι πάω στον Λαυρέντιο να εξομολογηθώ και να ζητήσω άφεση που θύμωσα τον πατέρα μου τόσο πολύ.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Μετά χαράς να πάω! Και μπράβο σου που σκέφτηκες σωστά.

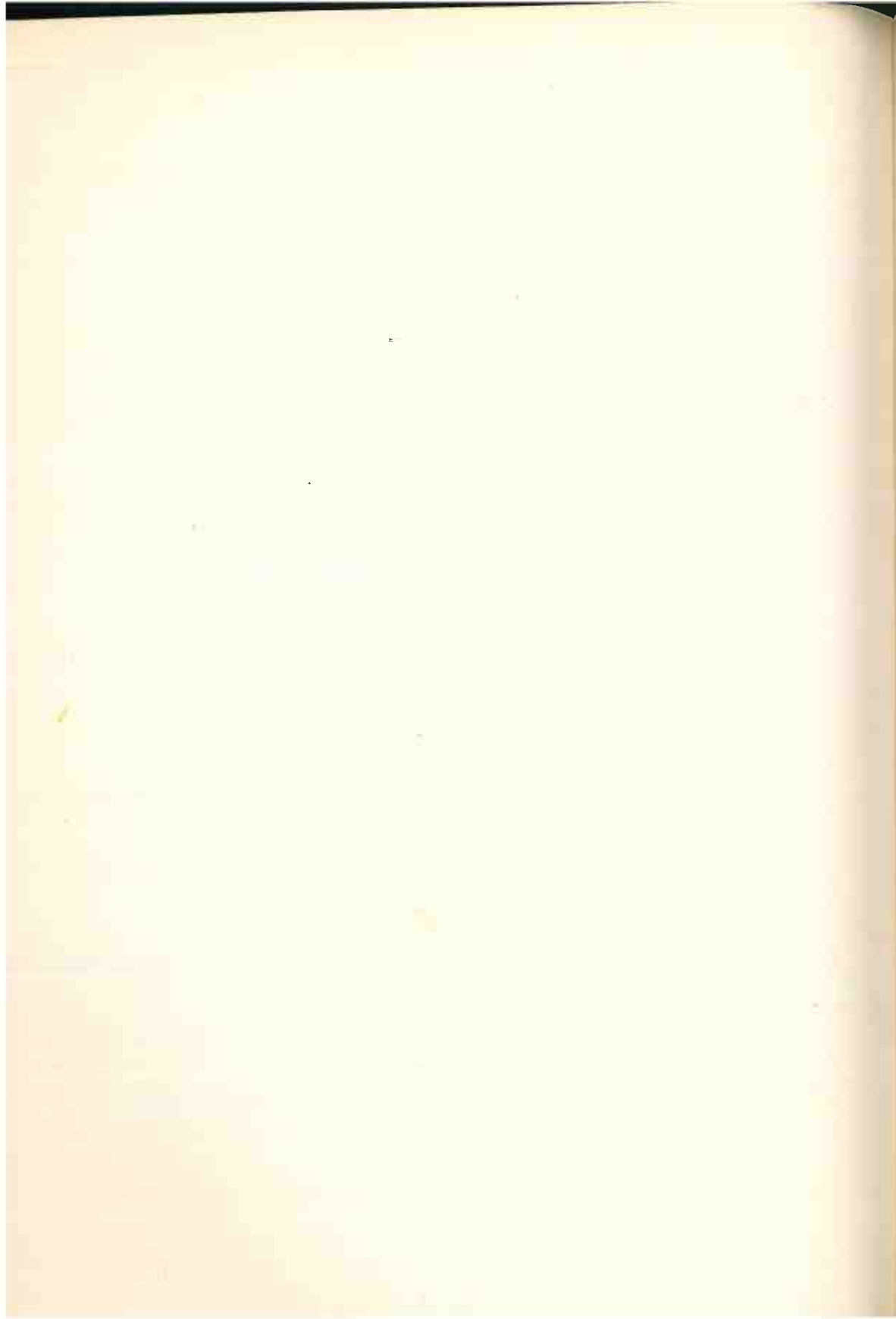
(Βγαίνει)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Παλιόγρια κολασμένη! Καταραμένε δαίμονα!
Δεν ξέρω ποιο είναι το μεγαλύτερό σου κρίμα:
που με βάζεις έτσι να πατήσω τον όρκο μου,
ή που βρίζεις τον άντρα μου με την ίδια γλώσσα
που λίγο πριν τον επαινούσε και τον ανέβαζε στους ουραμούς;
Μακριά μου, σύμβουλε κακί από δω και πέρα
καμία σχέση δεν θα έχεις με τα μυστικά μου.
Γίρνα πάω στον Λαυρέντιο, μήπως εκεί μου βρει τη λύση:
άλλωστε, έχω τη δύναμη να σκοτωθώ, αν ό,τι κάνω δεν με ωφελήσει.

Αντιπας Αντιπας

(Βγαίνει)



ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΡΑΞΗ

ΛΥΤΟΣΘΕΙΝΗΔΗΣΗ

ΣΚΗΝΗ 1

ΕΣΤΟΤΕΡΙΚΟ - ΕΞΟΤΕΡΙΚΟ

(Το κελί του πατέρα Λαυρέντιου)

(Μπαίνουν ο πατήρ Λαυρέντιος και ο Πάρης)

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Την Πέμπτη, κύριε; Σαν πολύ γρήγορα δεν είναι;

ΠΑΡΗΣ

Ο πεθερός μου, ο Καπουλέτος, επιμένει· κι εγώ
δεν έχω κανένα λόγο να του κόψω τη φόρα.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Και, όπως μου είπες, δεν ξέρεις αν η κοπέλα είναι σύμφωνη.
Κάτι δεν πάει καλά — κάτι δεν μ' αρέσει.

ΠΑΡΗΣ

Θρηνεί συνέχεια για τον θάνατο του Τυβάλτου,
γι' αυτό ελάχιστα κατάφερα να της μιλήσω γι' αγάπη:
ποτέ η Αφροδίτη δεν γελάει σε δακρυσμένο σπίτι.
Πάντως, κύριε, ο πατέρας της το θεωρεί επικίνδυνο
να την αφήσει να βουλιάξει στη θλίψη που την έχει κυριέψει,
γι' αυτό, φρόνιμος καθώς είναι, βιάζεται να μας παντρέψει:
μπορεί αυτή η πλημμύρα των δακρυών — που όσο μένει μόνη της

IV. 1

η Ιουλιέτα κάνει προσπάθειες να τα κρύψει —
να σταματήσει όταν βρεθεί με συντροφιά. Λοιπόν,
καταλαβαίνετε τον λόγο που γίνονται όλα βιαστικά.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Μακάρι να μην ήξερα τον λόγο που πρέπει να καθυστερήσεις.
Να, κύριε, η κοπέλα έρχεται στο χελί μου.

(Μπαίνει η Ιουλιέτα)

ΠΑΡΗΣ

Χαρά μου που σε βλέπω, κυρία και γυναίκα μου.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Άσε να γίνω πρώτα, κι ύστερα με λες γυναίκα σου.

ΠΑΡΗΣ

Μα, αγάπη μου αναγκαστικά θα γίνεις — την Πέμπτη.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ό,τι είναι να γίνει θα γίνει.
Ό,τι πρέπει να είναι οφείλει να είναι.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Σωστή κουβέντα.

ΠΑΡΗΣ

Ήρθες εδώ να εξομολογηθείς;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Άμα σου απαντήσω, κάνω σε σένα εξομολόγηση.

ΠΑΡΗΣ

Μην του αρνηθείς πως μ' αγαπάς.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Σ' εσένα ομολογώ πως εκείνον τον αγαπώ.

ΠΑΡΗΣ

Και σ' εκείνον, σίγουρα, θα ομολογήσεις πως αγαπάς εμένα.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Κι έτσι να ήτανε, θα είχε μεγαλύτερη αξία να το 'λεγα

πίσω από την πλάτη σου κι όχι μπροστά σου.

ΠΑΡΗΣ

Καημενούλα, τα δάκρυα σου χάλασαν την όψη.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Σιγά το κατόρθωμά τους! Άσχημο ήτανε το πρόσωπό μου και προτού τα δάκρυα μου το χαλάσουν.

ΠΑΡΗΣ

Λέγοντας τέτοια τ' αδικείς πιο πολύ κι από τα δάκρυα.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Η αλήθεια, κύριε, δεν είναι κακολογία:
και ό,τι είπα, το είπα κατάμουτρα στο πρόσωπό μου.

ΠΑΡΗΣ

Το πρόσωπό σου μου ανήκει — και το κακολόγησες.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Σου ανήκει; Ίσως γιατί σ' εμένα δεν ανήκει πια.
Άγιε πατέρα, ευκαιρείτε τώρα, ή να έρθω στον εσπερινό;

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Θα προτιμούσα τώρα, λυπημένη κόρη. Άρχοντά μου,
θα πρέπει να μας αφήσεις για λίγο μόνους.

ΠΑΡΗΣ

Θεός φυλάξοι — δεν θα γίνω εμπόδιο στο έργο της εκκλησίας.
Ιουλιέτα, νωρίς την Πέμπτη το πρωί εγώ θα σε ξυπνήσω·
γεια σου ως τότε, και κράτησε μερό στούτο το φιλί.

(Βγαίνει)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Αχ, κλείστε καλά την πόρτα κι ελάτε να κλάψουμε μαζί:
χάθηκε κάθε ελπίδα, κάθε παρηγοριά, κάθε βοήθεια!

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Ιουλιέτα μου, ξέρω τον καημό σου, και το μυαλό μου

IV. 1

πάει να φύγει από τη μεγάλη ταραχή. Άκουσα πως πρέπει να παντρευτείς την Πέμπτη αυτό τον άρχοντα και πως ο γάμος σας δεν παίρνει άλλη αναβολή.

ΙΟΥΛΙΑΤΑ ^{καλό κηρε}

Άγιο πατέρα, μην μου λέτε καθόλου τι ακούσατε, προτού μου πείτε πώς να τ' αποφύγω.
Αν δεν μπορείτε εσείς με τη σοφία σας να με βοηθήσετε, πείτε πως η δικιά μου απόφαση είναι σωστή και αμέσως το μαχαίρι μου αυτό δίνει τη λύση!
Ο Θεός ένωσε την καρδιά μου με του Ρωμαίου — εσείς ενώσατε τα χέρια μας' και πριν αυτό το χέρι — που εσείς ενώσατε με του Ρωμαίου — χρειαστεί να υπογράψει άλλη συμφωνία, ή και προτού η πιστή καρδιά μου προδώσει την αγάπη της και σ' άλλη στέρξει, ετούτο το μαχαίρι θα εξοντώσει και χέρι και καρδιά!
Γι' αυτό εσείς, με τη μεγάλη πείρα σας, δώστε μου συμβουλές, αλλιώς, κοιτάξτε: στη διαμάχη ανάμεσα στην απόγνωσή μου και σ' εμένα, δικαιοσύνη θα μπει αυτότο φονικό μαχαίρι για να δώσει την έντιμη λύση που δεν κατορθώνουνε να φέρουνε τα χρόνια και οι γνώσεις σας. Απαντήστε μου χωρίς περιστροφές: με τον θάνατό μου θα λυτρωθώ, ή έχετε στο μυαλό σας άλλο τρόπο για να σωθώ;

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Για μια στιγμή, κόρη μου! Σαν να βλέπω κάποιαν ελπίδα, που όμως θέλει μια πράξη τόσο απελπισμένη όσο και η κατάσταση που πάμε ν' αποφύγουμε.
Εάν, αντί να παντρευτείς τον άρχοντα Πάρη, έχεις τη δύναμη ν' αυτοκτονήσεις, ίσως και να μπορούσες να κάνεις κάτι που θα έμοιαζε με θάνατο κι έτσι να διώξεις την ντροπή που σ' αναγκάζει να καταφύγεις στον θάνατο. Αυτό αν το τολμήσεις, που βρίσκω εγώ τη λύση.

ΕΞΕΤΕΡΙΚΟ - ΕΞΕΤΕΡΙΚΟ
ΕΝΝΟΙΑ * ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Αντί να παντρευτώ τον Πάρη, πείτε μου τώρα
να πέσω από την πολεμίστρα κάποιου πύργου,
να περάσω από μονοπάτια όπου τριγυρνούν ληστές,
να χωθώ σε λάκκο με φίδια. Ή αλυσοδέστε με
μ' αρκούδες που τριγύρω μου μουγκρίζουν,
κλειδώστε με νύχτα ολόκληρη σε οστεοφυλάκιο,
σκεπασμένη με σκονισμένα κόκαλα νεκρών που χροταλίζουν
και με νευροκεφαλές κίτρινες χωρίς μάγουλα.

Ή πείτε μου να μπω σε φρέσκο τάφο. τυλίξτε με
στο ίδιο σάβανο με τον νεκρό — πείτε ό,τι θέλετε,
απ' αυτά που και μόνο ακούγοντάς τα τρέμω! Τα πάντα κάνω
χωρίς κανέναν φόβο ή δισταγμό, αρκεί να παραμείνω
η άσπιλη γυναίκα του πολυαγαπημένου μου.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Ωραία — άκουσέ με τώρα. Γύρνα στο σπίτι σου χαρούμενη
και δήλωσε πως συμφωνείς να παντρευτείς τον Πάρη.

Αύριο, Τετάρτη, κοίταξε να πλαγιάσεις μόνη σου το βράδυ:
μην αφήσεις την παραμάνα να κοιμηθεί στην κόμαρά σου.

Πάρε μαζί σου αυτό το μπουκαλάκι, κι όταν ξαπλώσεις,
πιες όλο το απόσταγμα που έχει μέσα. Σε λίγο
στις φλέβες σου λήθαργος κρύος θα κυλήσει,
γιατί ο σφυγμός σου δεν θ' ακολουθεί τον φυσικό του δρόμο:
θα σταματήσει! Κρύο θα γίνει το κορμί σου, η ανάσα σου
θα κοπεί και τίποτα δεν θα μαρτυράει πια ότι ζεις.

Τα ρόδα στα χείλη και στα μάγουλά σου θα μαραθούν,
στάχτη θα γίνουν, και των ματιών σου τα παράθυρα
θα κλείσουν, όπως όταν ο θάνατος κλείνει απέξω το φως της ζωής.

Κάθε σου μέλος θα μείνει ακυβέρνητο, θα πάθει ακιμψία,
και θα δείχνει ξυλιασμένο, σαν θάνατος: ομοίωμα θανάτου
θα φαίνεσαι για ολόκληρες σαράντα δύο ώρες,
κι ύστερα θα συνέλθεις και θα ξυπνήσεις γλυκά.

Πέμπτη πρωί έρχεται ο γαμπρός να σε ξυπνήσει
και σε βλέπει νεκρή! Μετά, κατά το έθιμό μας,

θα σου φορέσουν τα καλά σου ρούχα και θα σε πάρουν
 με τη νεκροφόρα, με το πρόσωπο ακάλυπτο, για να σε φέρουν
 στο πανάρχαιο μαυσωλείο, όπου αναπαύονται όλοι οι Καπουλέτοι.
 Στο μεταξύ, ωσάτου να ξυπνήσεις, εγώ θα έχω ειδοποιήσει
με γράμμα τον Ρωμαίο για το σχέδιό μας: θα έρθει,
και μαζί, αυτός κι εγώ, θα είμαστε δίπλα σου όταν συνέλθεις.
Κι αμέσως, εκείνη την ίδια νύχτα, ο Ρωμαίος θα σε πάρει
στη Μάντσα, να λυτρωθείς από την ατιμία αυτή.
Μόνες μου επιφυλάξεις είναι: μήπως αλλάξεις γνώμη,
ή μήπως χάσεις το θάρρος σου, γιατί γυναίκα είσαι.

ΙΟΥΛΙΑΤΑ

Όχι, το θέλω, το θέλω! Μη μου μιλάτε για φόβο.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Να, πάρ' το. Φύγε τώρα. Να είσαι δυνατή, κι εύχομαι
 να έχει αίσιο τέλος η απόφασή σου. Θα στείλω αμέσως
 στη Μάντσα έναν καλύτερο με γράμμα για τον Ρωμαίο.

ΙΟΥΛΙΑΤΑ

Έρωτα, δώσε μου δύναμη· δύναμη. Βοήθησέ με.
Σας χαιρετώ, άγιε πατέρα.

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 2

(Αίθουσα στο σπίτι του Καπουλέτου)
(Μπαίνουν ο Καπουλέτος, η Κυρία Καπουλέτου, η Παραμιάνα,
και δύο ή τρεις Υπηρέτες)

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Θα καλέσεις αυτούς που είν' εδώ γραμμένοι.

(Βγαίνει ένας Υπηρέτης)

Κι εσύ τσακίσου να μου βρεις είκοσι καλούς μαγείρους.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Μείνετε ήσυχος, αφεντικό, θα είναι ένας κι ένας: διότι πρώτα θα τους ρωτήσω αν γλείφουνε τα δάχτυλά τους.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Μπα; Γιατί;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Κυρίε μου, όποιος μάγειρος δεν γλείφει τα δάχτυλά του όταν μαγειρεύει, δεν είναι της προκοπής, άρα, όποιος μου πει ότι δεν γλείφει τα δάχτυλά του, δεν θα έρθει εδώ μαζί μου.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Καλά, πήγαινε.

(Βγαίνει ο Υπηρέτης)

Δεν έχουμε καιρό να ετοιμαστούμε όπως πρέπει. Μα, τι, η κόρη μου πήγε στον πατέρα Λαυρέντιο;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Μάλιστα, και σας καταθέτω όρκο, αν θέλετε.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Μακάρι να της δώσουν φώτιση τα λόγια του,
γιατί είναι πεισματάρα, εγωίστρια κι ανόητη.

(Μπαίνει η Ιουλιέτα)

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Να την — έρχεται απ' την εξομολόγηση:
και σαν να μου φαίνεται χαρούμενη.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Λοιπόν, ξεροκέφαλη, πού γύρναγες;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Είχα πάει εκεί όπου με κάνανε να μετανιώσω
για το αμάρτημά μου ν' αντισταθώ στη θέλησή σας
ο πατέρας Λαυρέντιος μου έδωσε εντολή να γονατίσω
εδώ, μπροστά σας, και να ζητήσω να με συγχωρήσετε.
Σας ικετεύω, συγχωρήστε με. Στο εξής θα κάνω πάντα
ό,τι εσείς μου λετε!

(Γονατίζει)

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Στείλε κάποιον στο αρχοντόπουλο: αυτό πρέπει να το μάθει.
Όχι μεθαύριο — κύριο κύλας το πρωί θα σας παντρεύω.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Είδα τον Πάρη στο κελί του πατέρα Λαυρέντιου
και του έδειξα όση αγάπη επιτρέπει η θέση μου,
χωρίς να παραβώ τα όρια της σεμνότητας.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Α, μπράβο, χαίρομαι γι' αυτό. Καλά έκανες. Τώρα, σήκω.
Όλα ήρθαν όπως έπρεπε. Φωνάξτε μου το αρχοντόπουλο.
Επιτέλους, δόξα τω Θεώ! Πηγαίντε, είπα, να τον φωνάξετε.
Μα την πίστη μου, άγιος είναι αυτός ο καλόγερος:
εικόνισμα πρέπει να τον έχει ολόκληρη η πόλη!

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Παραμάνα, έλα στο δωμάτιό μου: θα με βοηθήσεις να διαλέξω τι θα φορέσω αύριο, όταν θα με στολίσεις νύφη.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Όχι, ως την Πέμπτη έχετε καιρό να διαλέξετε.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Πήγαινε μαζί της, παραμάνα. Ο γάμος θα γίνει αύριο.

(Βγαίνουν η Ιουλιέτα και η Παραμάνα)

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Δεν θα προλάβουμε να ετοιμαστούμε: μας λείπουνε πολλά, κι έχει ήδη νυχτώσει.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Μπα, θα τρέξω εγώ! Γυναίκα, μην σε νοιάζει,

όλα θα γίνουν όπως πρέπει, σου το υπόσχομαι.

Εσύ πήγαινε στην Ιουλιέτα και βοήθησέ τη να ετοιμαστεί.

Εγώ απόψε δεν θα κοιμηθώ καθόλου — ξέχνα με:

για μια φορά στη ζωή μου θα γίνω εγώ η νοικοκυρά!

(Στους Υπηρέτες)

Έι, πού είστε; Το σκάσαν όλοι! Καλά, θα πάω εγώ

στον Πάρη να τον ειδοποιήσω πως ο γάμος του γίνεται αύριο.

Απ' τη στιγμή που είδα αυτή την ανόητη να μου μιλάει λογικά,
η καρδιά μου πήγε στη θέση της!

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 3

(Το δωμάτιο της Ιουλιέτας)

(Μπαίνουν η Ιουλιέτα και η Παραμάννα)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ναι, ναι, αυτά που διαλέξαμε είναι τα καλύτερα.
Αλλά, γλυκιά μου παραμάννα, για ένα πράγμα θέλω
να σε παρακαλέσω: απόψε να μ' αφήσεις μόνη. Έχω ανάγκη
να προσευχηθώ πολύ στον Θεό, να δείξει μεγάλη κατανόηση
στην περίπτωση μου: έχεις καταλάβει τι δυσκολίες έχω,
η αμαρτωλή;

(Μπαίνει η Κυρία Καπουλέτου)

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Ακόμα δεν αποφασίσατε; Θέλετε βοήθεια;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Όχι, κυρία, διαλέξαμε όλα όσα χρειάζομαι για αύριο.
Το μόνο που σας παρακαλώ — και με την άδειά σας — είναι
να μείνω μόνη μου απόψε. Η παραμάννα ας έρθει μαζί σας:
έχετε χίλιες δουλειές ως αύριο, έτσι που ήρθαν όλα ξαφνικά.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Καληνύχτα. Και πέσε να κοιμηθείς — το 'χεις ανάγκη.

(Ήγαινον η Κυρία Καπουλέτου και η Παραμάννα)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Ένας Θεός ξέρει πότε θα ξανασυναντηθούμε.

Ένας ανεπαίσθητος, κρύος φόβος διατρέχει τις φλέβες μου που μου παγώνει τη ζέστα της ζωής. Μήπως πρέπει να τη φωνάξω πίσω — να μου δώσει λίγο θάρρος;

Παραμάνε! Όμως, να έρθει εδώ, να κάνει τι;

Η δραματική κορύφωση είναι πάντα μονόλογος!

Μπουκαλάκι, εδώ σ' έχω κρυμμένο!

Και αν αυτό το υγρό δεν κάνει τίποτα;

Θα παντρευτώ αύριο το πρωί; Όχι, όχι! Αποκλείεται!

Θα τ' αποκλείσεις εσύ που σ' ακουμπάω δίπλα μου.

(Πηδάει ένα μαγκιό και το ακουμπάει)

Πάλι, αν ο καλόγερος με πονηριά μου 'δωσε δηλητήριο για να πεθάνω κι αυτός να μην ατιμαστεί με δεύτερο γάμο, αφού ο ίδιος με πάντρεψε με τον Ρωμαίο; Αυτό είναι, φοβάμαι!

Όμως, αποκλείεται, ο γέροντας έχει αποδειχτεί άγιος άνθρωπος.

Και, όταν θα μ' έβουνε βάλει πια στον τάφο, αν ξυπνήσω προτού έρθει ο Ρωμαίος να μ' ελευθερώσει; Φριχτή σκέψη!

Λες να πάθω ασφυξία μέσα στο σφραγισμένο μνήμα, που στο σάπιο στόμα του ποτέ δεν μπαίνει

καθαρός αέρας, και να με βρει νεκρή ο Ρωμαίος μου

όταν φτάσει; Κι αν πάλι ζήσω, δεν είναι πιθανό

η τρομερή ιδέα του θανάτου και της νύχτας,

μαζί με τον τρόπο που γεννάει ένας τέτοιος χώρος, το υπόγειο,

πανάρχαιο μαυσωλείο, όπου για αιώνες στοιβάζονται τα κόκαλα

όλων των προγόνων μου και όπου το ματωμένο κορμί του Τυβάλτου

νωπό ακόμα σαπίζει μέσα στο σάβανό του — λένε

πως σ' εκείνους τους χώρους μια ορισμένη ώρα της νύχτας

μαζεύονται οι ψυχές! Αλίμονο μου τότε! Δεν είναι πιθανό,

λοιπόν, αν τύχει και ξυπνήσω πιο νωρίς

μέσα στην μπόχα και στα ουρλιαχτά — κραυγές σαν όταν

ξεριζώνουν απ' τη γη τον μανθραγόρα, που αν τύχει

και τις ακούσει θνητός τρελαίνεται —, αν εγώ ξυπνήσω νωρίτερα,

δεν είναι πιθανό να τρελαθώ, άμα με ζώσουν όλοι ετούτοι

οι απαίσιοι φόβοι, και ν' αρχίσω να παίζω ξέφρενα με τα κόκαλα

των προγόνων μου, να βγάλω το λιανισμένο κορμί του Τυβάλτου

από το σάβανό του και, μέσα στη μανία μου,

σαν ρόπαλο ν' αρπάξω ένα κόκαλο προγόνου και να συντρίψω
 το σαλεμένο μου μυαλό; Ω, να, σαν να βλέπω
 το φάντασμα του Τυβάλτου να φάχνει τον Ρωμαίο,
 που του τρύπησε το κορμί με το σπαθί του. Σταμάτα, Τυβάλτε μη!
 Ρωμαίο, έρχομαι! Για χάρη σου το πίνω αυτό!

(Πέφτει πίσω από το παραπέτασμα του κρεβατιού της)

ΣΚΗΝΗ 4

(Αίθουσα στο σπίτι του Καπουλέτου)

(Μπαίνουν η Κυρία Καπουλέτου και η Παραμάνη)

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Στάσου, πάρε τα κλειδιά και φέρε μου κι άλλα μπαχαρικά.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Στην κουζίνα ζητάνε κυδώνια και χουρμάδες.

(Μπαίνει ο Καπουλέτος)

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Άντε, κουνηθείτε, ο κόκορας λάλησε δύο φορές!
Η καμπάνα χτύπησε τρεις, σε λίγο αρχίζει ο όρθρος.
Αντζέλικα, εσύ τον νου σου στις πίτες — και όχι
τοιγκουνιές στα υλικά!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Δεν αφήνετε τα νοικοκυριά, λέω εγώ,
και να πάτε στο κρεβατάκι σας! Με τέτοιο ξενύχτι,
αύριο θα είστε άρρωστος.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Δεν είσαι στα καλά σου. Εγώ έχω ξενοχτήσει κι άλλοτε
για μικρότερες αιτίες και ποτέ μου δεν αρρώστησα.

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Εμ, βέβαια, στα νιάτα σου νυχτοπερπάταγες,
αλλά, τώρα, κομμένα αυτά!

(Βγαίνουν η Κυρία Καπουλέτου και η Παραμάνη)

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Ζηλιάρα γυναίκα, πολύ ζηλιάρα!

(Μπαίνουν Υπηρέτες με σούβλες, κούτσουρα για τη φωτιά και καλάθια)

Βρε συ, τι είν' όλα αυτά;

Α' ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ο μάγειρας τα ζήτησε, κύριε, αλλά δεν ξέρω τι είναι.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Άντε, κουνήσου, τρέχα!

(Βγαίνει ο Α' Υπηρέτης)

Εσύ να φέρεις πιο στεγνά κούτσουρα. Βρες τον Πήτερ, αυτός ξέρει πού τα έχει.

Β' ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Τι να τον κάνω τον Πήτερ, κύριε. Με το δικό μου το κεφάλι, θα βρω μόνος μου τα κούτσουρα.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Μωρέ, μπράβο απάντηση! Σου κόβει εσένα. Θα σε λέμε «το πρώτο κούτσουρο των Καπουλέτων»!

(Βγαίνει ο Β' Υπηρέτης)

Χριστέ μου. Ξημέρωσε!

(Ακούγεται μουσική)

Όπου να 'ναι έρχεται το αρχοντάπουλο με μουσικούς: μου είπε πως θα τους φέρει αυτός. Να, τον ακούω.

Παραμάνη! Γυναίκα! Δεν ακούτε; Παραμάνη, είπα!

(Μπαίνει η Παραμάνη)

Τρέγα, ζύπνα την Ιουλιέτα κι ετοίμασε τη γρήγορα.

Εγώ θα πιάσω την κουβέντα στον Πάρη. Άντε, κουνήσου, άντε! Ο γαμπρός ήρθε! Κουνήσου, είπα!

(Βγαίνουν)

ΕΚΗΝΗ 5

(Η κρεβατοκάμαρα της Ιουλιέτας)

(Μπαίνει η Παραμάνη και πηγαίνει στις κουρτίνες του κρεβατιού)

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Έλα, κυρά μου! Έλα, Ιουλιέτα μου! Μπα, βαθιά κοιμάται!
Κούκλα μου, κυρά μου, έλα! Αχ, υπναρού!
Έλα, αγάπη μου! Κυρία! Κοριτσάκι μου! Νυφούλα μου!
Δεν απαντάς, ε; Κάνεις σήμερα την προμήθειά σου
σε ύπνο για μια ολόκληρη βδομάδα, ε; Πάντως,
σ' το εγγυώμαι εγώ, το αρχοντόπουλο ο Πάρης θα δώσει ρέστα
απόψε το βράδυ: μάτι δεν θα σ' αφήσει να κλείσεις
— Θεέ μου, συχώρα με! Μη χειρότερα, πολύ βαθιά κοιμάται!
Πρέπει να την ξυπνήσω. Κυρά μου, κυρία, κυρά μου!
Άμα μπει εδώ το αρχοντόπουλο και σε βρει στο κρεβάτι,
να δεις τρομάρα που θα πάρεις! Δεν θα ξυπνήσεις;

(Ανοίγει τις κουρτίνες)

Μα, τι, ντύθηκες κι έπεσες με τα ρούχα; Θα σε ξυπνήσω.
Κυρία! Κυρία! Κυρία! Αχ, αχ, αλίμονό μου! Βοήθεια, βοήθεια!
Η κυρά μου πέθανε! Αχ, μαύρη η μέρα που γεννιόμουνά!
Λίγο ποτό! Ωχ! Αρχοντά μου! Αρχόντισσά μου!

(Μπαίνει η Κυρία Καπουλέτου)

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Τι φωνές είν' αυτές;

IV. 5

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ω, απαίσια μέρα!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Μα, τι έγινε;

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Κοιτάξτε, κοιτάξτε! Ωχ, συφοριασμένη μέρα!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Όχι, Θεέ μου! Όχι, Θεέ μου! Κορίτσι μου, φυγή μου!
Σήκω, άνοιξε τα ματάκια σου — ωχ, πεθαίνω! Βοήθεια,
βοήθεια! Φώναξε βοήθεια!

(Μπαίνει ο Καπουλέτος)

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Καθόλου δεν ντρεπόσατε; Φέρτε την Ιουλιέτα: ο γαμπρός ήρθε!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Πέθανε! Είναι νεκρή! Πέθανε! Καταραμένη μέρα!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Καταραμένη μέρα! Πέθανε, πέθανε, πέθανε!

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Τι! Θέλω να τη δω! Αχ, κακό μας! Είναι κρύα!
Σφυγμούς δεν έχει και τα μέλη της ξυλιάσανε!
Η τελευταία της ανάσα βγήκε εδώ και ώρα!
Ο θάνατος έπεσε πάνω της όπως η πρόωρη παγωνιά
στο πιο όμορφο λουλουδι όλου του κάμπου.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ω, συφοριασμένη μέρα!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Ω, μαύρη στιγμή!

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Ο θάνατος, που μου την πήρε για να θηνώ,
μου δίνει τη γλώσσα και δεν μ' αφήνει να μιλήσω.

(Μπαίνουν ο πατήρ Λαυρέντιος, ο Πάρης και Μουσικοί)

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Άντε, να ξεκινάμε. Είν' έτοιμη η νύφη για την εκκλησία;

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Έτοιμη να πάει, αλλά ποτέ δεν θα γυρίσει!

Αχ, γιε μου, την παραμονή του γάμου σου ήρθε ο Χάρος
και πλάγιασε με τη γυναίκα σου: να την, εκεί,
λουλούδι μαδημένο από χείνον. Ο Χάρος είναι πια γαμπρός μου,
ο Χάρος είναι κληρονόμος μου. Η κόρη μου αυτόν παντρεύτηκε.
Θα πεθάνω κι όλα σ' εκείνον θα τ' αφήσω: η ζωή μου,
τά υπάρχοντά μου, όλα του Χάρου είναι τώρα πια.

ΠΑΡΗΣ

Μήπως λαχταρούσα πολύ να δω τούτη τη μέρα,
και τώρα μου παρουσιάζει ένα τέτοιο θέαμα;

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Καταραμένη, θλιβερή, συφοριασμένη μέρα, μισητή!
Η πιο φριχτή ώρα που γύρισε ο Χρόνος στο αέναο ταξίδι του.
Ένα το είχα το δύστυχο, ένα και μονάκριβο και λατρεμένο,
μόνη παρηγοριά μου και χαρά: κι έτσι να μου τ' αρπάξει
ο Χάρος ο σκληρός!

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Αχ, δυστυχία! Φαρμακερή, συφοριασμένη μέρα! Καταραμένη!
Η πιο μαύρη μέρα που έχω να δει τα μάτια μου!
Αχ, μέρα φριχτή και μισητή! Μαύρη απαίσια μέρα!
Ω καταραμένη, συφοριασμένη μέρα!

ΠΑΡΗΣ

Απατημένος, χωρισμένος, αδικημένος, τσακισμένος,
σκοτωμένος από σένα, Χάρε απαίσια! Άθλιε Χάρε,
σκληρέ, εσύ μ' απάτησες, εσύ με νίκησες! Ω αγάπη μου,
ζωή μου: όχι ζωή — αγάπη του θανάτου!

Love in death
Αγάπη μέσα στον Θάνατο
133
Αγάπη Εντός τού Θανάτου

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Δύσμοιρος, χαμένος, μισητός, βασανισμένος, θανατωμένος!
 Απίστια ώρα, τώρα βρήκες να σκοτώσεις τη χαρά μας!
 Αχ, παιδί μου, παιδί μου! Όχι, παιδί μου - φυγάδα μου:
 αχ, μου πέθανες! Αλίμονό μου! Νεκρό - παιδί μου,
 παίρνεις μαζί σου στον τάφο όλες μου τις χαρές!

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Σταματήστε πια, ντροπή! Τη μοίρα δεν τη γιατρεύετε
 με μοιρολόγια. Η ωραία κόρη σας ήταν μισή τ' ουρανού
 μισή δικιά σας: τώρα την πήρε όλη ο ουρανός
 - καλύτερα για κείνη. Το μερίδιο το δικό σας δεν μπορούσατε
 να το γλιτώσετε από τον θάνατο, αλλά ο ουρανός
 ομακώνει το δικό του στην αιώνια ζωή. Ευχόσασταν
 την προκοπή της - να τη δείτε ν' ανεβεί πολύ ψηλά:
 γιατί, λοιπόν, θρηνείτε τώρα που ανέβηκε
 ψηλότερα απ' τα σύννεφα, στ' ουρανού την αγκαλιά;
 Πότε αγαπούσατε τόσο αρρωστημένα το παιδί σας,
 που τρελαθήκατε όταν είδατε την τωρινή του ευτυχία;
 Τυχερή δεν είν' αυτή που μες στον γάμο της γερνάει,
 ελλ' αυτή που νιόπαντρη πεθαίνει. Σκουπίστε τα δάκρυά σας,
 σκορπίστε αιμάραντα πάνω στ' ωραίο χορμί της,
 στολίστε την όπως πρέπει και φέρτε τη στην εκκλησία.
 Γιατί, αν και η ασθενική μας φύση τα δάκρυα αποζητάει,
 αυτά τα δάκρυα κάνουν τη λογική μας να γελάει.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Όλες μας οι ετοιμασίες για τη γαμήλια γιορτή
 αλλάζουνε σκοπό: χρήσιμες θα είναι για την κηδεία.
 Τα μουσικά μας όργανα θα γίνουν πένθιμες χαμπάνες,
 η τελετή του γάμου θα γίνει νεκρώσιμη ακολουθία,
 τα γαμήλια τραγούδια θα γίνουν μοιρολόγια,
 τα νυφιάτικα λουλούδια θα σταλίσουν τη νεκρή στον τάφο
 και όλα θα ντυθούν τ' αντίθετό τους.

ΑΠΕΙΡΗ
 ΑΡΝΗΤΙΚΗ
 ΚΡΙΣΗ

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Πηγαίντε μέσα, άρχοντά μου, κι εσείς, κυρία' κι εσύ, Πάρη.
 Όλοι ετοιμαστείτε να συνοδέψουμε τ' ωραίο λείψανο στον τάφο.
 Οι ουρανοί έχουν οργιστεί για κάποιο σας αμάρτημα:
γλυκάνετε τους υπακούοντας στο δικό τους θέλημα.

(Βγαίνουν όλοι εκτός από τους Μουσικούς και την Παραμύνα,
 που ραίνει την Ιουλιέτα με αμάραντα και κλείνει τις κουρτίνες)

Α' ΜΟΥΣΙΚΟΣ

Εμείς να τα μαζεύουμε και να φεύγουμε.

ΠΑΡΑΜΑΝΑ

Ναι, παλικάρια μου, φευγάτε, φευγάτε: είδατε
 πόσο μαύρα μας ήρθανε τα πράγματα.

Α' ΜΟΥΣΙΚΟΣ

Τι να πεις — όλα τα πράγματα διορθώνονται.

(Βγαίνει η Παραμύνα. Μπαίνει ο Πήτερ)

ΠΗΤΕΡ

Μουσικοί, έι, μουσικοί, το «Γέλα, καρδιά μου», το «Γέλα, καρδιά μου»!
Αν με λυπάστε, το «Γέλα, καρδιά μου».

Α' ΜΟΥΣΙΚΟΣ

Γιατί το «Γέλα, καρδιά μου»;

ΠΗΤΕΡ

Γιατί η ίδια μου η καρδιά παίζει το «Κλάψε, καρδιά μου». Παίξε μου
ένα χαρούμενο μαιρολόι να μου φύγει το πλάκωμα.

Α' ΜΟΥΣΙΚΟΣ

Δεν παίζουμε τίποτα. Δεν είναι ώρα για τέτοια.

ΠΗΤΕΡ

Α, ώστε έτσι: δεν παίζετε!

Α' ΜΟΥΣΙΚΟΣ

Όχι.

IV. 5

ΠΗΤΕΡ

Κι αν σας κάνω πρόταση προκλητική;

Α' ΜΟΥΣΙΚΟΣ

(Στους υπόλοιπους) Παρατάτε τον, μωρέ. Πάμε στην κηδεία μιας και μας το ζητήσανε, και μετά γυρνάμε για το φαί.

(Βγαίνουν)

ΠΕΜΠΤΗ ΠΡΑΞΗ

ΕΝΝΟΙΑ

ΣΚΗΝΗ 1

(Μάντρουα. Δρόμος)

(Μπαίνει ο Ρωμαίος)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Αν μπορούσα να πιστέψω στις χολακείες των ονείρων,
θα έλεγα πως, όπου να 'ναι, θα έγω νέα ευχάριστα.

Ο έρωτας κυβερνάει όπως πρέπει την καρδιά μου
κι απ' το πρωί έχω μια διάθεση ασυνήθιστη, μια ευεξία,
σαν να μην πατάω στη γη. Είδα όνειρο πως ήρθε
η αγάπη μου και πως με βρήκε πεθαμένο

— παράξενο: τα όνειρα επιτρέπουν στους νεκρούς να σκέφτονται! —

και πως με τα φιλά της φύσης μέσα μου τόση ζωή,
που ζωντάνεφα κι έγινα βασιλιάς του κόσμου όλου!

Αχ, τώρα καταλαβαίνω πόσο γλυκός είναι ο έρωτας,
όταν και η σκιά του μόνο σου δίνει τόση ευτυχία.

(Μπαίνει ο Βαλτάσαρ)

Εισήλθεις από τη Βερόνα! Λέγε, Βαλτάσαρ, μου φέρνεις
γράμμα απ' τον Λαυρέντιο; Η γυναίκα μου τι κάνει;
Ο πατέρας μου είναι καλά; Τι κάνει η Ιουλιέτα μου;
Αυτό σου το ξαναρωτάω γιατί, άμα εκείνη είναι καλά,
τίποτα δεν πάει άσχημα.

Στο Όνειρο πρωταγωνι-
στές ο ονειρευόμενος
Απ' το Ακτί2 στο

ΒΑΛΤΑΣΑΡ

Ε, τότε, εκείνη είναι καλά, και τίποτα δεν πάει άσχημα.

Το σώμα της αναπαύεται στο μνημείο των Καπουλέτων

και η αθάνατη ψυχή τη ζει με τους αγγέλους.

Την είδα να την κατεβάζουνε στον τάφο των προγόνων της
κι αμέσως άρπαξα τ' άλογο κι ήρθα να σας το πω.

Ω, συγχωρέστε με που φέρνω τόσο κακό νέο, αλλά εσείς
ο ίδιος με είχατε διατάξει να σας λέω ό,τι μαθαίνω.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ποτε έτσι! Αστέρια, όση δύναμη κι αν έχετε, δεν την υπολογίζω!

Ξέρεις πού μένω. Πήγαινε να μου φέρεις μελάνι και χαρτί
και νοικίασε άλογα. Φεύγω απόψε.

ΒΑΛΤΑΣΑΡ

Σας ικετεύω, κύριε, περιμένετε λίγο. Σας βλέπω

πολύ χλομό κι αγριεμένο και φοβάμαι συμφορά χειρότερη!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Μπα, κάνεις λάθος. Φύγε και κάνε ό,τι σου είπα.

Δεν μου φερεις γράμμα απ' τον Λαυρέντιο;

ΒΑΛΤΑΣΑΡ

Όχι, κύριέ μου.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Δεν πειράζει. Πήγαινε. Και μην ξεχάσεις τ' άλογα:

σε λίγο έρχομαι κι εγώ.

(Βγαίνει ο Βαλτάσαρ)

Ιουλιέτα μου, μαζί σου θα κοιμηθώ απόψε.

Να δούμε πώς! Αχ, σκέφεις κακές, πόσο εύκολα μπαίνετε

στο μυαλό του απελπισμένου ανθρώπου. Τώρα μόλις

θυμήθηκα έναν (φαρμακοποιό) που μένει εδώ κοντά: τον είδα

πρόσφατα, με κάτι κουρέλια ριγμένα πάνω του και με φρύδια

σκυθρωπά, να μαζεύει βότανα. Χλομός ήταν στην όψη,

του είχε φάει τη σάρκα η φτώχεια και στο άθλιο μαγαζί του

είχε κρεμασμένη μια (γελώνα) έναν βαλσαμωμένο προκόδειλο

και πετσαία από φόρια αποίσις. Γύρω, στα ράφια,
 αραδιασμένα λίγα άδεια κουτιά, πράσινα πήλινα δοχεία,
 κόστεϊς ζώων ξεραμένες, μουχλιασμένοι σπόροι,
 κομμάτια σπάγχοι και ροδοπέταλα ξερά, βαλμένα όλα
 αραιά να δείχνουνε τον χώρο λίγο πιο γεμάτο.
 Βλέποντας όλη αυτή τη μιζέρια σκέφτηκα: «Αν κάποιος
 χρειαζόταν δηλητήριο, αυτός ο κακομοίρης θα του το βρισκε,
 αν και η πώλησή του τιμωρείται με θάνατο στη Μάντουα».
 Βέβαια, η σκέψη μου είχε τρέξει πιο μπροστά
 από την τωρινή μου ανάγκη: σίγουρα είναι σε τέτοια
 οικονομική κατάντια, που θα μου πουλήσει το δηλητήριο!
 Απ' όσο θυμάμαι, αυτό εδώ είναι το σπίτι του.
 Αργία είναι σήμερα, το φτωχομάγαζό του θα 'ναι κλειστό.
 Έι, φαρμακοποιέ!

(Μπαίνει ο Φαρμακοποιός)

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ

Ποιος φωνάζει τόσο δυνατά;

ΡΩΜΑΙΟΣ

Έλα δω, άνθρωπέ μου. Είσαι, όπως βλέπω, φτωχός.
 Να, πάρε σαράντα δουκάτα και δώσε μου
 ένα δράμι δηλητήριο δυνατό, που να τρένει γογγύρα
 στις φλέβες και να σκοτώνει όποιον δεν θέλει πια τη ζωή:
 να φεύγει η ανάσα απ' το κορμί τόσο απότομα,
 όσο από τα φονικά σπλάχνα του κανονιού ορμάει
 το ακάθεκτο μπαρούτι.

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ

Έχω δηλητήρια τόσο φονικά, όμως ο νόμος εδώ, στη Μάντουα,
 τιμωρεί με θάνατο αυτόν που τα πουλάει.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Με τέτοια φτώχεια και κακομοιριά φοβάσαι τον θάνατο;
 Η πείνα σου χει καταφάει τα μάγουλα, η στέρηση
 κι η δυστυχία γυαλίζουνε στα μάτια σου, η αθλιότητα

κι η ένδεια σέρνονται πάνω στη ράχη σου. Ο κόσμος
 δεν σου είναι φιλικός, ούτε κι οι νόμοι του: ποιος νοιάστηκε
 να βγάλει νόμο που να σε κάνει πλούσιο; Σπάσε,
 λοιπόν, τον νόμο και γίνε μόνος σου πλούσιος.
 Να, πάρε αυτά.

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ

Η φτώχεια μου τα δέχεται, όχι η θέλησή μου.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Τη φτώχεια σου εξαγοράζω, όχι τη θέλησή σου.

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ

Πάρε αυτό και βάλ' το σε οποιοδήποτε υγρό. Άμα το πιεις,
 θα σε ξεκάνει αμέσως, ακόμα κι αν έχεις δύναμη είκοσι ανδρών.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Πάρε το χρυσάφι σου, το χειρότερο δηλητήριο, που φαρμακώνει
 τις ψυχές των ανθρώπων και σ' αυτό τον άθλιο κόσμο
σκοτώνει πιο πολύ απ' όλα τα παράνομα, ελεεινά σκονάκια σου.

Εγώ σου δώσα δηλητήριο, όχι εσύ σ' εμένα!

Άντε, γεια σου τώρα: πήγαινε αγόρασε φαί να στυλωθείς.

Έλα, γλυκό μου γιατρούχο — όχι φαρμάκι. Θ' αναγκαστείς
 να έρθεις μαζί μου στον τάφο της Ιουλιέτας: εκεί
 θα μου είσαι απαραίτητο.

(Βγαίνουν)

ΣΚΗΝΗ 2

(Το κελί του πατέρα Λαυρέντιου)

(Μπαίνει ο πατήρ Ιωάννης)

ΙΩΑΝΝΗΣ

Άγιε καλόγερε, αδελφέ, πού είσαι;

(Μπαίνει ο πατήρ Λαυρέντιος)

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Σαν ν' άκουσα τον πατέρα Ιωάννη. Καλώς ήρθες από τη Μάντουα. Τι λει ο Ρωμαίος; Αν έχεις γράμμα του, δώσ' το μου.

ΙΩΑΝΝΗΣ

Είχα πάει να βρω έναν αδελφό του τάγματός μας, που γυρνάει ξυπόλητος και βοηθάει τους αρρώστους, για να τον παρακαλέσω να έρθει μαζί μου στη Μάντουα: τον βρήκα μέσα σ' ένα σπίτι, αλλά οι αστίατροι της πόλης νομίσανε ότι στο σπίτι εκείνο είχε πανούχλα και σφραγίσανε τις πόρτες και δεν μας άφησαν να βγούμε. Γι' αυτό δεν τα κατάφερα να πάω στη Μάντουα.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Και ποιος πήγε το γράμμα μου στον Ρωμαίο;

ΙΩΑΝΝΗΣ

Δεν βρήκα τρόπο να το στείλω — να το, αυτό είναι: ούτε και μπόρεσα να σου το ξαναστείλω εδώ,

γιατί κανένας δεν μας πλησίαζε, μήπως κολλήσει πανούκλα.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Ω, τι φοβερή ατυχία! Μα το ράσο που φοράω, αυτό το γράμμα ήταν σημαντικό, κι έγραφε πράγματα πολύ σπουδαία.

Δεν έφτασε στα χέρια του Ρωμαίου, και τώρα μπορεί να γίνει κακό μεγάλο! Πατέρα Ιωάννη, πήγαινε βρες έναν λαστό και φέρ' τον μου εδώ αμέσως.

ΙΩΑΝΝΗΣ

Ναι, αδελφέ μου, πάω.

(Βγαίνει)

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Τώρα πρέπει να πάω μόνος μου στο μαυσωλείο.

Σε τρεις ώρες ξυπνάει η Ιουλιέτα, και θα τα βάλει μαζί μου, που δεν ειδοποιήθηκε ο Ρωμαίος για όσα γίναν.

Και πρέπει να ξαναγράψω στη Μάντουα, και πρέπει να κρύψω την Ιουλιέτα στο χελί μου, ωστόσο να γυρίσει ο Ρωμαίος.

Την καημένη! Για χάρη του έγινε ζωντανό πτώμα και κλείστηκε σε τάφο με τους πεθαμένους!

(Βγαίνει)

ΣΚΗΝΗ 3

(Νεκροταφείο. Το μανωλείο των Καπουλέτων)

(Μπαίνουν ο Πάρης και ο Ακόλουθός του)

ΠΑΡΗΣ

Δώσε μου τη δάδα και πήγαινε πιο πέρα.

Ή, μάλλον, σβήσ' τη, μη με δούνε. Εσύ πήγαινε, ξάπλωσε κάτω από κείνα τα κυπαρίσσια και κόλλησε τ' αυτί σου στη γη: εδώ σκάβουν συνέχεια τάφους, το χώμα είναι κούφιο, κι άμα πατήσει πόδι ανθρώπου, σίγουρα θα τ' ακούσεις. Άμα δεις κάποιον να πλησιάζει, σφύριξέ μου. Δώσε μου τα λουλούδια που κρατάς. Άντε, φύγε. Κι όπως σου είπα.

ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

(Μόνος) Δεν λέω πως δεν φοβάμαι και μόνος μου, και βράδυ, και σε νεκροταφείο, αλλά θα κάνω κουράγιο.

(Αποσύρεται. Ο Πάρης ραίνει τον τάφο με λουλούδια)

ΠΑΡΗΣ

Ανθέ μου, άνθη σκορπάω στη νυφική σου κλίνη, που για θόλο της έχει πέτρες και χώμα· ροδόνερο θα φέρω αύριο βράδυ να σε πλύνει και τα πικρά μου δάκρυα που θα τρέχουν ακόμα. Με ολονύχτιους θρήνους θα σε κηδεύω, με άνθη θα σε ραίνω και θα σε συντροφεύω.
(Ο Ακόλουθος σφυρίζει)

Ο ακόλουθός μου σφύριξε: κάποιος θα έρχεται.
 Ποιο βέβηλο πόδι έρχεται προς τα δω απόψε
 να ταράξει την επικήδεια τελετή του έρωτά μου;
 Και με δάδα; Νύχτα, κρύψε με για λίγο.

(Αποσύρεται. Μπαίνουν ο Ρωμαίος και ο Βαλτάσαρ με δάδα, αξίνα και λοστό)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Δώσε μου την αξίνα και τον λοστό. Περίμενε –
 πάρε αυτό το γράμμα και αύριο πρωί πρωί
 πήγαινε να το δώσεις στον κύριό μου και πατέρα μου.
 Δώσ' μου το φως. Σε ορκίζω στη ζωή σου: ό,τι ακούσεις
 ή ό,τι δεις, μείνε μακριά και μην τολμήσεις να μ' εμποδίσεις.
 Κατεβαίνω σ' αυτή την κοίτη του θανάτου, όχι μόνο
 για ν' αντικρίσω το πρόσωπο της λατρευτής μου, αλλά, κυρίως,
 για να πάρω απ' το νεκρό της χέρι ένα δαχτυλίδι
 ιδιαίτερα πολύτιμο για μένα, που μου είναι απαραίτητο.
 Γι' αυτό, εύ φύγε. Όμως, αν από περιέργεια γυρίσεις
 να κατασκοπεύσεις τι άλλο θέλω εγώ να κάνω,
 μα τον Θεό, θα σε λιανίσω και θα σκορπίσω
 σε τούτο τον αχόρταγο αυλόγυρο όλα σου τα μέλη!
 Έχω σκοπούς τόσο άγριους, όσο σκληρή είναι και τούτη η ώρα,
 πιο τρομερούς και πιο αιείλιχτους απ' όσο
 η πεινασμένη τίγρη και το ανταριασμένο πέλαγος.

ΒΑΛΤΑΣΑΡ

Θα φύγω, κύριε, και δεν θα σας ενοχλήσω.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Έτσι μου δείχνεις και πόσο είσαι πιστός. Πάρε αυτά.
 (Του δίνει χρήματα) Ζήσε ευτυχισμένος! Αντίο,
 καλέ μου σύντροφε!

ΒΑΛΤΑΣΑΡ

(Μόνος) Ας λέει ό,τι θέλει. Εγώ θα κρυφτώ κάπου εδώ κοντά:
 το βλέμμα του με φοβίζει, σαν να 'χει κακούς σκοπούς.

(Αποσύρεται)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Μισητή γαστέρα και μήτρα θανάτου, χόρτασες
 με την πιο πολύτιμη τροφή που είχε να σου δώσει η γη!
 Να, σου ανοίγω με βία τα σάπια σου σάγονια
 (Ανοίγει τον τάφο)
 να σε μπουκώσω με το ζόρι κι άλλη σάρκα.

ΠΑΡΗΣ

Αυτός είναι ο αλαζόνας Μοντέγος, ο εξορισμένος,
 που σκότωσε τον ξάδελφο της καλής μου — κι εκείνη,
 η πανέμορφη, πέθανε απ' τον καημό της, καθώς είπαν.
 Να δεις, ήρθε να βεβηλώσει τα σώματα των νεκρών!
 Θα τον πιάσω! (Προχωρεί) Σταμάτα το ανόσιο έργο σου,
άτιμέ Μοντέγο! Ζητάς εκδίκηση και πέρα
 από τον θάνατο; Κάθαμα, είσαι υπόδικος — το ξέρεις;
Σε συλλαμβάνω! Θα 'ρθεις μαζί μου τώρα, και θα πεθάνεις!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ναι, πρέπει να πεθάνω: και γι' αυτό ήρθα! Καλέ μου φίλε,
μην προκαλείς άνθρωπο απελπισμένο Φύγε κι άσε με.
 Σχεφού αυτούς που φύγαν από τη ζωή και νιώσε δέος.
 Σε ικετεύω, μην μου φορτώσεις κι άλλη αμαρτία, προκαλώντας
 την οργή μου. Ω, φύγε! Μα τον ουρανό, σε αγαπάω πιο πολύ
 απ' όσο τον εαυτό μου: και έχω έρθει εδώ να κάνω κακό
μόνο στον εαυτό μου. Μην μένεις άλλο, φύγε: θα διηγείσαι
πως σε λυπήθηκε κάποιος τρελός και ζωντανός θα είσαι.

ΠΑΡΗΣ

Μ' αφήνουν αδιάφορο τα παρακάλια σου. Είσαι παράνομος,
 σε συλλαμβάνω!

ΡΩΜΑΙΟΣ

Με προκαλείς; Έλα, λοιπόν, φυλάξου!

(Ξιφομαχούν)

ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Ω Θεέ μου, βγάλανε σπαθιά! Πάω να φωνάξω τη Φρουρά.

(Βγαίνει ο Ακόλουθος)

ΠΑΡΗΣ

Ωχ, χτυπήθηκα. (Πέφτει) Έλεος, άνοιξε τον τάφο
και βάλε με δίπλα στην Ιουλιέτα.

(Πεθαίνει)

ΡΩΜΑΙΟΣ

Έχεις τον λόγο μου. Για να δω ποιος είναι.

Ο συγγενής του Μερκούτιου, ο άργοντας Πάρης!

Τι μου έλεγε ο Βαλτάσαρ καθώς ερχόμασταν με τ' άλογα
κι η ταραγμένη μου ψυχή δεν μ' άφηνε να τον προσέξω;

Κάτι — ότι ο Πάρης θα παντρευότανε την Ιουλιέτα.

Κάτι τέτοιο δεν είπε; Έλεος να τ' ονειρεύτηκα; Έμμήπως
έχω τρελαθεί και, μόλις άκουσα τ' όνομα της Ιουλιέτας,
τα γέννησα όλ' αυτά απ' το μυαλό μου; Ω, δώσ' μου το χέρι σου:
είμαστε κι οι δυο γραμμένοι στο μαύρο κατάστιχο της δυστυχίας!

Έλα, θα σε βάλω σε μνήμα υπέροχο. Σε μνήμα;

Όχι, δώμα φωτεινό, νεκρό μου παλικάρι! Γιατί εδώ

αναπαύεται η Ιουλιέτα, κι η ομορφιά της κάνει

αυτό το μαυσωλείο να μοιάζει μ' αίθουσα βασιλική,

γεμάτη φως. (Νεκρέ, πλάγιασε εδώ) — (ένas νεκρός σε θάβει.

(Ακούει τον Πάρη στον τάφο)

Σιχνά οι ετοιμοθάνατοι δείχνουν μία έξαρση γαρός,

του όσσι τους παραστέχουν τη λέξη «ύστατη αναλαμπή».

Όμως, εγώ μπορώ το κάλλος της να τ' ονομάσω αναλαμπή;

Αγάπη μου, γυναίκα μου, ο θάνατος που ρούφηξε

το μέλι της πνοής σου, δεν τα κατάφερε ακόμα

ν' αγγίξει και την ομορφιά σου: ακόμα δεν σε νίκησε.

Το έμβλημα της ομορφιάς διατηρεί ακόμα το αίχίο του χρώμα

στα χείλη και στα μάγουλά σου — δεν προχώρησε ως εκεί

τ' ωχρό λάβαρο του θανάτου. Κι εσύ εδώ, Τυβάλτε,

μέσα στο ματωμένο σάβανό σου; Ω, ποια άλλη χάρη

μεγαλύτερη μπορώ να σου κάνω, παρά μ' αυτό το χέρι,

που έκοψε τη νιάτη σου στη μέση, να σπαράξω

τη νύκτι εκείνου που ήταν εχθρός σου; Συγχώρεσέ με,
 αδελφέ. Αχ, Ιουλιέτα μου, γιατί είσαι ακόμα τόσο ωραία;
 Να πιστέψω πως σ' ερωτεύτηκε ο άυλος θάνατος,
 πως αυτό το άσαρκο και μισητό τέρας σε κρατάει εδώ,
 μέσ στο σκοτάδι, για να σ' έχει ερωμένη του; Αυτό φοβάμαι,
 και θα μείνω εδώ; Ποτέ από τούτο το ανάκτορο
 του ζόφου δεν θα φύγω. Εδώ, εδώ θα μείνω με τα σχολήκια,
 που είναι τώρα οι υπηρέτριές σου. Ω, ναι, εδώ θα βρω
 την αιώνια ανάπαυση και θ' αποτινάξω τη βαριά μοίρα
 των άστρων από την κουρασμένη σάρκα μου. Μάτια,
 ένα τελευταίο βλέμμα! Χέρια, ένα τελευταίο αγκάλιασμα!
 Και, χείλη, ω εσείς κύλες της ανάσας, σφραγίστε
 μ' ένα νόμιμο φιλίξο αιώνιο συμβόλαιο με τον παγωμένο Χάρο.
 Έλα, πικρέ οδηγέ μου, έλα, ξεναγέ μου, στον χώρο του Άγευστου
 έλα, πιλότε της απελπισιάς μου: ρίξε στα βράχια, τσάκισε
 το θαλασσοδαυμένο μου καράβι! Αυτό για την αγάπη μου!
 (Νίκι) Τιμωρ ήσουνα μαζί μου, φαρμακοποιέ: το γιατρικό σου
 πιάνει σιμάς. Να, λοιπόν: μ' ένα φιλί πεθαίνω.

(Πέφτει. Μπαίνει ο πατήρ Λαυρέντιος με φανάρι, λουστό και φτιάρι)

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Άγιε Φραγκίσκο μου, βοήθα με! Απόψε πολλές φορές
 τα γέρινά μου πόδια σκοντάφανε σε τάφους. Ποιος είν' εκεί;

ΒΑΛΤΑΣΑΡ

Φίλος, που σας ξέρει και τον ξέρετε καλά.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Την ευλογία του Θεού να 'χεις. Πες μου, καλέ μου φίλε,
 ποιανού είν' εκείνη η δάδα που μάταια σχορπίζει το φως της
 στα σχολήκια και στ' αόμιμα κρανία; Νομίζω
 πως καίει στο μαυσωλείο των Καπουλέτων.

ΒΑΛΤΑΣΑΡ

Μάλιστα, άγιε πατέρα, γιατί εκεί μέσα μπήκε
 ο κύριός μου, που εσείς πολύ τον αγαπάτε.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Ποιος;

ΒΑΛΤΑΣΑΡ

Ο Ρωμαίος.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Πόσην ώρα είν' εκεί μέσα;

ΒΑΛΤΑΣΑΡ

Τουλάχιστον μισή.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Έλα μαζί μου ως τον τάφο.

ΒΑΛΤΑΣΑΡ

Δεν τολμάω, κύριε. Το αφεντικό μου ξέρει πως έχω φύγει και με απείλησε με θάνατο, αν μ' έπιανε να παρακολουθώ τι κάνει.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Καλά, μείνε εδώ. Θα πάω μόνος μου. Τρέμω, φοβάμαι πως έχει γίνει μεγάλη συμφορά.

ΒΑΛΤΑΣΑΡ

Με πήρε ο ύπνος κάτω από κείνο το κυπαρίσσι και ονειρεύτηκα πως ο κύριός μου και κάποιος άλλος μονομαχήσανε, και πως ο κύριός μου τον σκότωσε.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Ρωμαίο!

(Σκύβει και κοιτάζει το αίμα και τα σπαθιά)

Ωχ! Ποιανού το αίμα βάφει το μαρμάρινο κατώφλι του μαυσωλείου; Τι γυρεύουν εδώ αυτά τα ματωμένα σπαθιά — εδώ όπου πάντα βασιλεύει ειρήνη;

(Μπαίνει στον τάφο)

Ο Ρωμαίος Κατάχλομος! Κι αυτός ποιος είναι; Ο Πάρης;

Γεμάτος αίματα; Ω, ποια κακιά ώρα έφερε αυτή τη συμφορά;

Η κοπέλα χινείται!

(Η Ιουλιέτα σηκώνεται)

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Αχ, τι παρηγοριά που είστε δώ, πατέρα. Πού είναι ο κύριός μου; Ξέρω καλά πού έπρεπε να είμαι, κι εδώ βρίσκομαι. Πού είναι ο Ρωμαίος μου;

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Ακούω θορυβο. Κόρη μου, πάμε να φύγουμε απ' τη φωλιά ετούτη του θανάτου, της αρρώστιας και του αιώνιου ύπνου.

Μια δύναμη ανώτερη, που δεν μπορούμε να την πολεμήσουμε, ματαίωσε τα σχέδιά μας. Έλα, πάμε να φύγουμε.

Ο άντρας σου να, εδώ δίπλα, νεκρός — όπως κι ο Πάρης.

Έλα, θα σε βάλω σε μοναστήρι — τις ξέρω τις καλόγριες, είν' άγιες γυναίκες. Μην αρχίσεις τις ερωτήσεις, καθυστερούμε, κι έρχεται η Φρουρά. Έλα,

πάμε. Ιουλιέτα μου, δεν μπορώ να μείνω άλλο.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Εσείς πηγαίνετε, εγώ δεν μπορώ να φύγω από δω.

(Βγαίνει ο πατήρ Λαυρέντιος)

Τι είν' αυτό; Μια κούπα σφίγγει στο χέρι του ο καλός μου!

Δηλητήριο! Αυτό του έκοψε τη ζωή τόσο νωρίς!

Παλιόπαιδο! Το ήπιες όλο — δεν άφησες ούτε μία σταγόνα

φιλική για να βοηθήσει εμένα; Θα φιλήσω τα χείλη σου:

μπορεί ελάχιστο φαρμάκι να έχει σταθεί εδώ

— βοηθός μου για να πεθάνω. (Τον φιλεί) Ζεστά είναι

ακόμη τα χείλη σου!

ΦΡΟΥΡΟΣ

(Απέξω) Προχώρα. Πού είναι;

ΙΟΥΛΙΕΤΑ

Έρχονται. Πρέπει να βιαστώ. Τυχερό μαχαίρι,

(Παίρνει το εγχειρίδιο του Ρωμαίου)

να η θήκη σου: εδώ μέσα θα σκουριάσεις,

χαρίζοντάς μου τον θάνατο!

(Καρτώνει το μαχαίρι στο στήθος της, πέφτει επάνω στο σώμα του Ρωμαίου και πεθαίνει)
(Μπαίνουν ο Ακόλουθος και στρατιώτες της Φρουράς)

ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Φτάσαμε. Να, εκεί, στο φως.

Α' ΦΡΟΥΡΟΣ

Έχει αίματα στο χώμα. Ψάξτε όλο το νεκροταφείο κατά ομάδες, και όποιον βρείτε πιάστε τον.

(Βγαίνουν μερικοί Φρουρά)

Απαίσιο θέαμα! Ο άρχοντας Πάρης σφαγμένος και η Ιουλιέτα μέσα στα αίματα, ζεστή ακόμα, σαν μόλις να πέθανε, αν και την έχουν θάψει από προχτές. Πηγαίντε να ειδοποιήσετε τον πρίγκιπα! Τρέξτε στους Καπουλέτους, ξυπνήστε τους Μοντέγους! Κι εσείς οι άλλοι συνεχίστε το ψάξιμο!

(Βγαίνουν μερικοί Φρουρά)

Εδώ φαίνεται να 'χει γίνει μεγάλο κακό, αλλά για να ξέρουμε την αιτία πρέπει να μάθουμε τις λεπτομέρειες.

(Ξανακμπαίνουν μερικοί Φρουρά με τον Βαλτάσαρ)

Β' ΦΡΟΥΡΟΣ

Αυτός είναι ο υπηρέτης του Ρωμαίου. Τον βρήκαμε εδώ, στο νεκροταφείο.

Α' ΦΡΟΥΡΟΣ

Κρατήστε τον, σε λίγο έρχεται ο πρίγκιπας.

(Μπαίνει άλλος Φρουράς με τον πατέρα Λαυρέντιο)

Γ' ΦΡΟΥΡΟΣ

Κι ένας καλόγερος, που τρέμει, αναστενάζει και κλαίει. Ερχόταν τρέχοντας απ' τη μεριά του νεκροταφείου και κράταγε αξίνα και φτυάρι — να, του τα πήραμε.

Α' ΦΡΟΥΡΟΣ

Πολύ ύποπτο αυτό. Κρατήστε και τον καλόγερο.

(Μπαίνουν ο Πρίγκιπας και η ακολουθία του)

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Μα, τι φοβερό κακό έγινε τόσο νωρίς και μας σηκώσατε
απ' τα κρεβάτια μας;

(Μπαίνουν ο Καπουλέτος, η Κυρία Καπουλέτου και Υπηρέτης)

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Γιατί τέτοια φασαρία σ' όλη την πόλη;

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Βγήκαν όλοι στους δρόμους κι άλλοι φωνάζουν «Ο Ρωμαίος»
άλλοι «Η Ιουλιέτα» κι άλλοι «Ο Πάρης» και τρέχουν
όλοι με κραυγές εδώ, στο μαυσωλείο μας.

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Ποια συμφορά θα μας τρομάξει πάλι;

Α' ΦΡΟΥΡΟΣ

Υψηλότερα, σ' αυτό το μήμα βρίσκονται
ο άρχοντας Πάρης μαχαιρωμένος, ο Ρωμαίος νεκρός
και η Ιουλιέτα, που ήταν πεθαμένη από πριν,
ζεστή ακόμα, σαν να την ξανασκοτώσαν.

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Να γίνει έρευνα, να εξεταστεί πώς γίναν
όλοι ετούτοι οι απαίσιτοι φόνοι!

ΦΡΟΥΡΟΣ

Συλλάβαμε έναν καλόγερο και έναν υπηρέτη του Ρωμαίου
με εργαλεία που ανοίγουνε τους τάφους.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Ω ουρανοί! Γυναίκα, κοίτα — ποτάμι τρέχει το αίμα
απ' το κορμί της κόρης μας! Ετούτο το μαχαίρι
αντί να βρίσκεται στη θήκη του, στη ζώνη του Ρωμαίου,
έχασε τον δρόμο του και βρέθηκε στο στήθος του παιδιού μας!

ΚΥΡΙΑ ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΥ

Αχ! Τι βλέπω! Βοιίζει στο κεφάλι μου η νεκρική καμπάνα
που καλεί στον τάφο τα γερατειά μου!

(Μπαίνουν ο Μοντέγος και Υπηρέτες)

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Έλα, Μοντέγο: ξύπνησε νωρίς να δεις τον γιο
και κληρονόμο σου, που κοιμήθηκε νωρίς!

ΜΟΝΤΕΓΟΣ

Αχ, εξοχότατε, απόψε πέθανε η γυναίκα μου. Η θλίψη
για την εξορία του γιου μου της έκοψε τη ζωή.
Ποια άλλη συμφορά απειλεί τα γερατειά μου;

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Κοίταξε, και θα δεις.

ΜΟΝΤΕΓΟΣ

Αχ, παλιόπαιδο, δεν ξέρεις από σεβασμό! Πώς μπαίνεις
στον τάφο πριν απ' τον πατέρα σου;

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Το στόμα της απελπισίας σας κρατήστε όλοι κλειστό για λίγο,
μέχρι να ξεκαθαρίσει ετούτο το μυστήριο, μέχρι να μάθουμε
την αιτία, την πηγή και την εξέλιξη των γεγονότων.
Και μετά, πρώτος εγώ θ' αρχίσω τους θρήνους, και πρώτος
θα λυπηθώ έως θανάτου. Στο μεταξύ, συγκρατηθείτε
και κάντε τον σπαραγμό σας σκλάβο της υπομονής.
Να έρθουν εδώ οι ύποπτοι!

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Εγώ είμαι ο κυριότερος ύποπτος, αν και ο λιγότερο ένοχος:
η ώρα και ο τόπος φωνάζουν εναντίον μου και με κατηγορούν
γι' αυτά τα απαίσια φονικά. Κι εδώ, μπροστά σας, βρίσκομαι
για να κατηγορήσω και ν' αθώωσω τον εαυτό μου,
που είναι ταυτόχρονα ένοχος αλλά κι απόλυτα αθώος.

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Πες μας όσα ξέρεις — και όχι με πολλά λόγια.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ

Θα είμαι σύντομος, γιατί η λίγη ζωή που μ' απομένει

δεν είναι τόσο μεγάλη όσο η απαίσια ετούτη ιστορία.

Ο Ρωμαίος, που βρίσκεται νεκρός μπροστά σας, ήταν άντρας της Ιουλιέτας, κι αυτή, που επίσης βλέπετε νεκρή, ήταν πιστή γυναίκα του Ρωμαίου. Εγώ τους πάντρεψα! Και, μάλιστα, ο γάμος έγινε κρυφά τη μέρα του θανάτου του Τυβάλτου, που ο πρόωρος χαμός του οδήγησε στην εξορία του Ρωμαίου από την πόλη. Τον άντρα της θρηνούσε η Ιουλιέτα, όχι τον Τυβάλτο. Αλλά εσείς, άρχοντα Καπουλέτο, για να της διώξετε τη θλίψη απ' την καρδιά, θέλατε να την αρραβωνιάσετε με τη βία και να την παντρεύεστε με τον άρχοντα Πάρη. Τότε αυτή ήρθε σ' εμένα κι αγριεμένη μου απαίτησε να βρω τρόπο να γλιτώσει από τον δεύτερο γάμο, αλλιώς θ' αυτοκτονούσε στο κελί μου. Κι εγώ της έδωσα — με οδηγό την τέχνη μου — ένα υπνωτικό που, όπως είχα προβλέψει, θα την έκανε να μοιάζει με νεκρή. Στο μεταξύ, έστειλα γράμμα στον Ρωμαίο να έρθει εδώ εκείνη την απαίσια νύχτα και να βοηθήσει να τη βγάλουμε απ' τον προσωρινό της τάφο, άμα θα πέραγα η δύναμη του υπνωτικού. Αλλά ο πατέρας Ιωάννης, που θα πήγαινε το γράμμα στον Ρωμαίο, καθυστέρησε από κάποιο εμπόδιο, κι απόψε μου έδωσε ανεπίδοτο το γράμμα. Έτσι, μόνος μου ήρθα την ώρα που υπολόγιζα για να την πάρω από το μαυσωλείο των προγόνων της και να την κρύψω στο κελί μου ωσότου βρω την ευκαιρία να τη στείλω στον Ρωμαίο. Αλλά, όταν έφτασα, λίγα λεπτά προτού ξυπνήσει, βρήκα εδώ νεκρούς τον άρχοντα Πάρη και τον πιστό της σύζυγο Ρωμαίο. Ευπνάει η Ιουλιέτα και την ικετεύω να δεχτεί καρτερικά τη θέληση των ουρανών, όμως εκείνη τη στιγμή ένας θόρυβος με τρόμαξε και βγήκα από τον τάφο: κι αυτή, απελπισμένη, δεν μ' ακολούθησε και, όπως φαίνεται, έδωσε τέλος στη ζωή της. Αυτά είναι όλα όσα ξέρω' τον γάμο τους τον ξέρει κι η παραμάνα. Όμως, αν το κακό έγινε από λάθος δικό μου, ας θυσιάστουν τα γερατειά μου, λιγάκι πριν την ώρα τους, στη σκληρότητα του πιο αυστηρού νόμου.

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Όλοι σε ξέρουμε για άγιο άνθρωπο. Να έρθει
ο υπηρέτης του Ρωμαίου — να δούμε τι λέει κι αυτός.

ΒΑΛΤΑΣΑΡ

Εγώ είπα στον κύριό μου το νέο για τον θάνατο
της Ιουλιέτας. Κι αυτός ήρθε αμέσως απ' τη Μάντρουα
με άλογο εδώ, σ' αυτό το μαυσωλείο. Να κι ένα γράμμα
που με διέταξε να δώσω στον πατέρα του πρωί πρωί.
Στον τάφο μπαίνοντας, μ' απείλησε πως θα με σκότωνε
αν δεν έφευγα, να τον αφήσω μόνο του.

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Δώσ' μου το γράμμα να το δω. Να έρθει
ο ακόλουθος του Πάρη, που ειδοποίησε τη φρουρά.
Πες μου, τι ήθελε εδώ ο κύριός σου;

ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ

Ήρθε με λουλούδια να στολίσει τον τάφο της κυρίας του
κι εμένα μου είπε να μείνω μακριά, όπως κι έκανα.
Σε λίγο ήρθε κάποιος μ' ένα φως, που ήθελε ν' ανοίξει
τον τάφο· και τότε τ' αφεντικό μου έβγαλε το σπαθί
και του ρίχτηκε. Κι εγώ έτρεξα να φωνάξω τη φρουρά.

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Αυτό το γράμμα βεβαιώνει τα λόγια του καλόγερου:
πώς το ζευγάρι αγαπήθηκε και πώς έμαθε ο Ρωμαίος
τον θάνατο της Ιουλιέτας· εξηγεί ακόμα πώς αγόρασε
φαρμάκι από έναν φτωχό φαρμακοποιό κι αμέσως ήρθε
σ' αυτό το μαυσωλείο να πεθάνει δίπλα στη γυναίκα του!
(Πού είστε τώρα οι δυο εχθροί; Καπουλέτο, Μοντέγο,
δείτε πως τιμωρούν οι ουρανοί την έχθρα σας,
δείτε πως βρήκαν τρόπο να σκοτώσουν τις γαριές σας
με αγάπη!) Κι εγώ, που έβλεπα μ' απάθεια τη διχόνοια σας,
έχασα δυο συγγενείς μου. Όλοι τιμωρηθήκαμε!

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Αδελφέ Μοντέγο, δώσ' μου το γέρι σου. Αυτό είναι το μόνο αντάλλαγμα που θέλω για την κόρη μου: άλλο τίποτα δεν μπορώ να ζητήσω.

ΜΟΝΤΕΓΟΣ

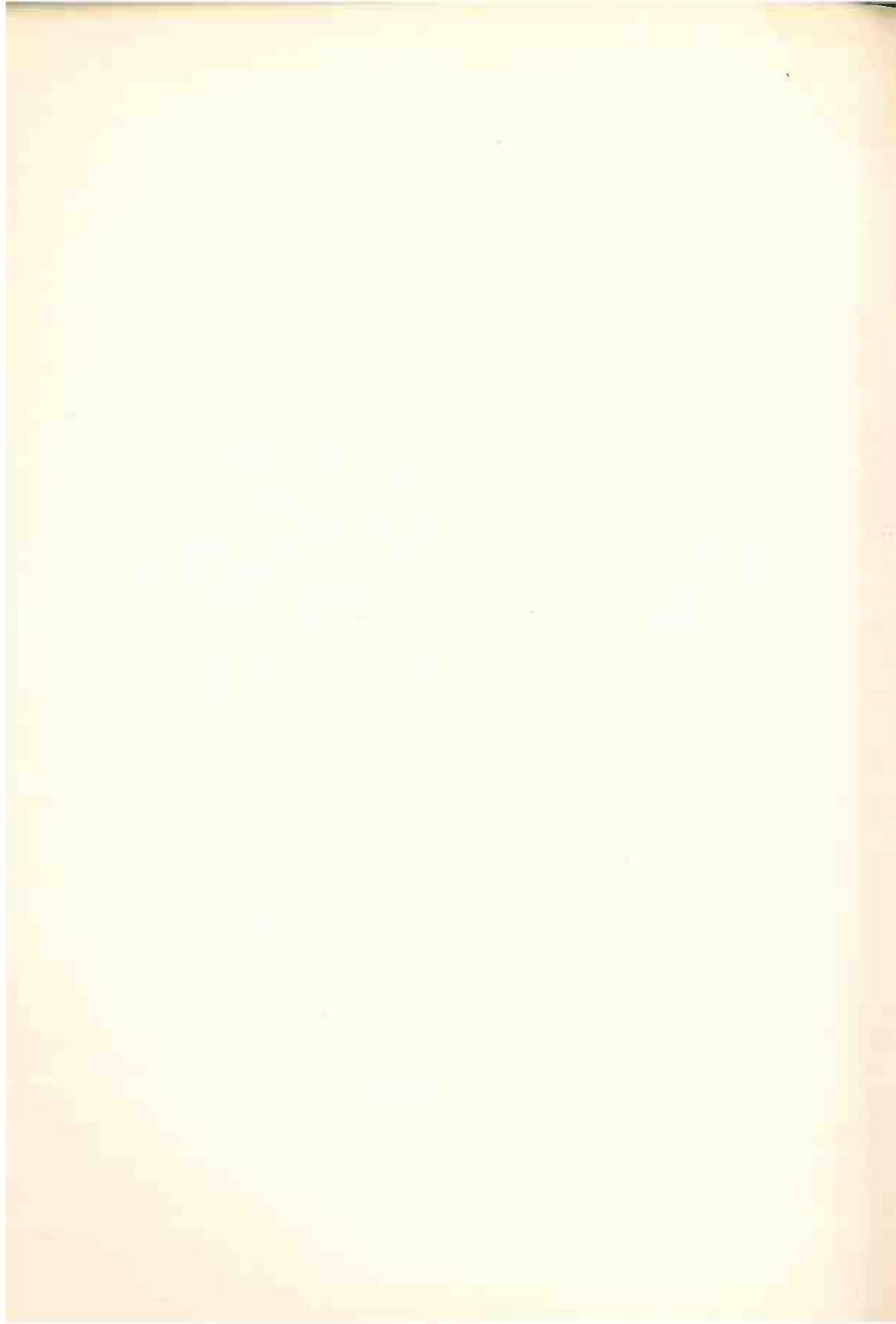
Εγώ μπορώ να σου προσφέρω παραπάνω: θα στήσω άγαλμά της ολόγυρο. Για όσα χρόνια η Βεράνα γνωστή θα μένει μ' αυτό τ' όνομα, δεν θα υπάρχει άλλο μνημείο τόση σπάνιο όσο αυτό της τίμιας και πιστής Ιουλιέτας.

ΚΑΠΟΥΛΕΤΟΣ

Το ίδιο λαμπρό άγαλμα του Ρωμαίου θα στήσω κι εγώ: διπλά διπλά να στεκόνται τ' αθάνα θύματα της έχθρας μας.

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ

Πένθιμη ειρήνη μας φέρνει ετούτη η αυγή: ο ήλιος, απ' τη θλίψη του, σήμερα δεν θα βγει. Πάμε για όλα τα οδυνηρά πολύ θα συζητήσουμε, κι άλλους θα φέξουμε κι άλλους θα συγχωρήσουμε. Γιατί τόσο σπαραχτική δεν γράφτηκε ποτέ καμία σαν της Ιουλιέτας και του Ρωμαίου της την ιστορία.



ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ ΣΑΙΞΠΗΡ

- | | |
|---|---------------------------------|
| Ερρίκος ο ΣΤ', Πρώτο μέρος (1589-90) | Όπως σας αρέσει (1599) |
| Ερρίκος ο ΣΤ', Δεύτερο μέρος (1590-1) | Ερρίκος ο Ε' (1599) |
| Ερρίκος ο ΣΤ', Τρίτο μέρος (1590-1) | Ιούλιος Καίσαρας (1599) |
| Ριχάρδος ο Γ' (1592-3) | Δωδέκατη νύχτα (1601-2) |
| Τίτος Ανδρόνικος (1593-4) | Άμλετ (1601-2) |
| Η κωμωδία των παρεξηγήσεων (πριν από 1594;) | Τρωίλος και Χρυσήίδα (1601-2) |
| Το ημέρωμα της Στρίγκλας (1593-4) | Τέλος καλό, όλα καλά (1602-3) |
| Οι δύο άρχοντες από τη Βερόνα (1594) | Με το ίδιο μέτρο (1604) |
| Αγάπης αγώνας άγονος (1594-5) | Οθέλλος (1604) |
| Βασιλιάς Ιωάννης (1594-6) | Βασιλιάς Ληρ (1605) |
| Ριχάρδος ο Β' (1595) | Μαχμπέθ (1606) |
| Ρωμαίος και Ιουλιέτα (1595-6) | Αντώνιος και Κλεοπάτρα (1606-7) |
| Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας (1595-6) | Τίμων ο Αθηναίος (1607-8) |
| Ο έμπορος της Βενετίας (1596-7) | Κοριολανός (1607-8) |
| Ερρίκος ο Δ', Πρώτο μέρος (1596-7) | Περικλής (1607-8) |
| Ερρίκος ο Δ', Δεύτερο μέρος (1598) | Κυμβελίνος (1609) |
| Οι εύθυμες κυράδες του Ουίνδσορ (1597-8) | Το χειμωνατικό παραμύθι (1611) |
| Πολύ κακό για το τίποτα (1598-9) | Τρικυμία (1611) |
| | Ερρίκος ο Η' (1612-13) |

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΣΑΙΞΠΗΡ

564 Γεννιέται ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ.

1582 Ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ παντρεύεται την Ανν Χάθαγουεη.

1592 Πρώτη παράσταση (;) των έργων *Ερρίκος ο ΣΤ' (1, 2, 3)*, *Ριχάρδος ο Γ'* και *Τίτος Ανδρόνικος*.

1593 Δημοσιεύεται το ποίημα του Σαίξπηρ *Αφροδίτη και Άδωνις*. Πρώτη παράσταση (;) των έργων *Το ημέρωμα της Στρίγκλας*, *Η κωμωδία των παρεξηγήσεων*.

1594 Δημοσιεύεται το ποίημα του Σαίξπηρ *Ο βιασμός της Λουκρητίας*. Ο Φίλιπ Χένσλοου αναφέρει στο ημερολόγιό του το ανέμβασμα των έργων *Τίτος Ανδρόνικος* και *Το ημέρωμα της Στρίγκλας*.

1595 Ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ αναφέρεται μεταξύ των ηθοποιών που έδωσαν παραστάσεις στη βασιλίτσα και πληρώνεται 20 λίρες.

1596 Χορηγείται θυρεός στον Ουίλλιαμ Σαίξπηρ.

1597 Πρώτη παράσταση (;) του έργου *Ερρίκος ο Δ'*.

1598 Ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ καταγράφεται ως φοροφυγάς. Πρώτη παράσταση των έρ-

γων *Ερρίκος ο ΣΤ' (2)* και *Πολύ κακό για το τίποτα*.

1599 Ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ αναφέρεται ως μέτοχος του οικοπέδου του θεάτρου «Σφαίρα» και ως οφειλέτης φόρων.

1600 Αναφέρεται ότι ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ οφείλει 13 σελίνια και 4 πένες φόρο στο Σάσσεξ.

1601 Πρώτη παράσταση (;) των έργων *Όπως σας αρέσει* και *Άμλετ*.

1602 Ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ αγοράζει 107 στρέμματα καλλιεργήσιμης γης στο Παλιό Στράτφορντ και ένα σπίτι στο Τσάπελ Λέην. Πρώτη παράσταση (;) του έργου *Δωδέκατη νύχτα*.

1603 Τελευταία συμμετοχή του Ουίλλιαμ Σαίξπηρ ως ηθοποιού στο θέατρο. Το *Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας* παίζεται στο Χάμπτον Κορτ.

1604 Ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ αναφέρεται στην έκθεση του «Master of the Great Wardrobe» (Υπεύθυνος του Βασιλικού Βεστιαρίου) ως παριστάμενος με το θίασο οι «Άνθρωποι του Βασιλιά» στον εορτασμό της στέφης του βα-

σιλιά Ιακώβου Α'. Παρουσιάζεται στο Ουάιτχολ το έργο *Οθέλλος*. Παρουσιάζεται στην Αυλή το έργο *Οι εύθυμες κυράδες του Γουίντзор*.

1605 Παρουσιάζονται στην Αυλή τα έργα *Αγάπης αγώνας άγονος* και *Ερρίκος ο Ε'* στις 7 Ιανουαρίου και ο *Έμπορος της Βενετίας* στις 10 και 12 Φεβρουαρίου.

1606 Γεννιέται ο θεατρικός συγγραφέας Ουίλλιαμ Ντάβεναντ, που ισχυριζόταν πως ήταν νόθος γιος του Σαίξπηρ. Παίζεται ο

Βασιλιάς Ληρ στο Ουάιτχολ.

1613 Ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ αγοράζει σπίτι στην περιοχή Μπλάκφραϊαρς. Πρώτη παράσταση (;) του έργου *Ερρίκος ο Η'*.

1615 Ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ αντιδικεί με τον Μάθιου Μπέικον για την ιδιοκτησία του θεάτρου «Μπλάκφραϊαρς».

1616 Ο Ουίλλιαμ Σαίξπηρ υπογράφει τη διαθήκη του στις 25 Μαρτίου. Θάνατος και ταφή του στις 25 Απριλίου.

